

2524_Az_Y2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2524 Elmi-texniki tərəqqinin iqtisadiyyatı

1 74. Maşınqayırmanın özündə elmi-texniki ideyaları praktiki olaraq reallaşdıran maşınqayırma sahələri hansılardır?

- cihazqayırma,
- dəzgahqayırma
- elektrotexnika
- dəzgahqayırma və alət istehsalı
- alət istehsalı

2 73. İqtisadiyyatda elmi-texniki tərəqqini təmin edən maşınqayırma sahələrinə hansı aiddir?

- elektrotexnika
- üçüncü əlaməti
- dördüncü əlaməti
- beşinci əlaməti
- 57. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin birinci mərhələsinə aid deyil?

3 72. Elmi-texniki xidmətlərə aid deyil?

- Konkret layihələrin hazırlanması və həyata keçirilməsi üçün məsləhət;
- 56. Elmi-texniki inqilabın hansı əlamətinə görə insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir?
- elm və texnikanın inkişaf prioritetlərinin müəyyən edilməsi
- Muzey, zoo- və botanik bağlar;
- beşinci əlaməti

4 Elmi-texniki xidmətlərə aid deyil?

- Sınaq, standartlaşma, metrologiya, keyfiyyət nəzarət;
- intellektual mülkiyyətin müdafiəsi;
- Elmi-texniki sahədə informasiya fəaliyyəti;
- Elmi-texniki ədəbiyyatın tərcüməsi, nəşri;
- Faydalı qazıntıların kəşfiyyatı;

5 70. Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

- tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketing; satış;
- fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış;
- layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış;
- tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış;
- işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış;

6 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsinin yaradılma və yayılma fazasının mərhələsinə aid deyil?

- sınaq nümunəsinin hazırlanması və satışının təşkili;
- elmi tədqiqat işləri;
- əmək resurslarının tədrisi prosesinin təşkili.

- təcrübə-konstruktor işlə-ri;
- kommersiya istehsalının təşkil;

7 İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi;
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası;
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma.
- yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası;
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası;

8 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- sosial, məhsul və proses innovasiyalara.
- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara;
- məhsul və proses innovasiyalara;
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara;
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara;

9 Proses innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur.
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur;
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur;
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur;
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur;

10 Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur.
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur;
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur;
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur;
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur;

11 64. Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı;
- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı.
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı;
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı;
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik;

12 63. «Elm – texnika – istehsal» kompleksində fəal vasitəçi sənaye sahəsi hansıdır?

- maşınqayırma sənayesi
- yeyinti sənayesi
- yüngül sənaye
- energetika sənayesi
- metallurgiya sənayesi

13 62. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin üçüncü mərhələsinə aiddir?

- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Tətbiq sahələrinin müəyyənləşdirilməsi;
- Təcrübi-sınaq işləri.
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;
- Mühəndis-konstruktor işləmələri;

14 61. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin üçüncü mərhələsinə aid deyil?

- İlk nüsxənin yaradılması;
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;
- İstehsal tipinin (fərdi, seriyalı, kütləvi) seçilməsi.
- İstehsal həcmının dəqiqləşdirilməsi;
- Tətbiq sahələrinin müəyyənləşdirilməsi;

15 60. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin ikinci mərhələsinə aiddir?

- Elmi-texniki ideyanın formalaşması.
- Elmi-nəzəri araşdırmalar;
- Fundamental tədqiqatlar;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Kəşflər və ixtiralar;

16 59. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin ikinci mərhələsinə aid deyil?

- Təcrübi-sınaq işləri.
- Mühəndis-konstruktor işləmələri;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Fundamental tədqiqatlar;
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;

17 58. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin birinci mərhələsinə aiddir?

- Təcrübi-sınaq işləri.
- Mühəndis-konstruktor işləmələri;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Fundamental tədqiqatlar;
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;

18 57. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin birinci mərhələsinə aid deyil?

- Elmi-texniki ideyanın formalaşması.
- Elmi-nəzəri araşdırmalar;
- Fundamental tədqiqatlar;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Kəşflər və ixtiralar;

19 56. Elmi-texniki inqilabın hansı əlamətinə görə insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir?

- beşinci əlaməti
- üçüncü əlaməti
- ikinci əlaməti
- birinci əlaməti
- dördüncü əlaməti

20 55. Elmi-texniki inqilabın hansı əlamətinə görə “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir?

- beşinci əlaməti
- üçüncü əlaməti
- birinci əlaməti
- ikinci əlaməti
- dördüncü əlaməti

21 54. Elmi-texniki inqilabın hansı əlamətinə görə elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır?

- beşinci əlaməti
- ikinci əlaməti
- birinci əlaməti
- üçüncü əlaməti
- dördüncü əlaməti

22 53. Elmi-texniki inqilabın hansı əlamətinə görə elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir?

- beşinci əlaməti
- ikinci əlaməti
- birinci əlaməti
- dördüncü əlaməti
- üçüncü əlaməti

23 52. Elmi-texniki inqilabın hansı əlamətinə görə elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır?

- dördüncü əlaməti
- ikinci əlaməti
- birinci əlaməti
- beşinci əlaməti
- üçüncü əlaməti

24 51. Yeniliyin alınması, təkrar istehsalı və realizasiya ilə bağlı istifadə prosesi necə adlanır?

- innovasiya addımı
- innovasiya laqı
- innovasiya
- innovasiya prosesi
- innovasiyalı yanaşma

25 50. Yeniliklərin yeni texnologiyalar, məhsul və xidmət növləri kimi mənfəətli istifadəsi necə adlanır?

- innovasiya addımı
- innovasiya laqı
- innovasiya prosesi
- innovasiya
- innovasiyalı yanaşma

26 49. Lokal innovasiyalara aiddir:

- göstərilənlərdən heç biri
- kasset maqnitafonlarından disklərə keçid
- ümumdünya informasiya şəbəkəsinin – internetin yaradılması
- müəssisədə yeni konveyer xəttinin tətbiqi
- köhnəlmiş maşınların qismən yaxşılaşdırılması

27 48. Yeni olmayan innovasiyalara (psevdoinnovasiyalara) aiddir:

- göstərilənlərdən heç biri
- kasset maqnitafonlarından disklərə keçid
- ümumdünya informasiya şəbəkəsinin – internetin yaradılması
- köhnəlmiş maşınların qismən yaxşılaşdırılması
- müəssisədə yeni konveyer xəttinin tətbiqi

28 47. Sahə innovasiyalarına aiddir:

- göstərilənlərdən heç biri
- köhnəmiş maşınların qismən yaxşılaşdırılması
- ümumdünya informasiya şəbəkəsinin – internetin yaradılması
- kasset maqnitafonlarından disklərə keçid
- müəssisədə yeni konveyer xəttinin tətbiqi

29 46. Qlobal innovasiyalara aiddir:

- göstərilənlərdən heç biri
- köhnəmiş maşınların qismən yaxşılaşdırılması
- kasset maqnitafonlarından disklərə keçid
- ümumdünya informasiya şəbəkəsinin – internetin yaradılması
- müəssisədə yeni konveyer xəttinin tətbiqi

30 45. Elmi-texniki inqilabın birinci əlaməti hansıdır?

- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

31 44. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapmasıdır
- İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- İnnovasiya - elmi-texniki tərəqqinin fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və kommersiyalaşdırılmasıdır

32 43. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində innovasiyanın əsas istiqamətinə aiddir?

- mühasibat hesabatlarında yeniliketmə;
- rentabelliğin hesablanması yeniliketmə;
- məfəətin bölgüsündə yeniliketmə;
- texnoloji təkmilləşdirmələr istiqamətində yeniliketmə;
- işçilərin işə qəbulunda yeniliketmə;

33 Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

- elmi tədqiqatların ənənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi;
- elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi;
- elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi;
- avtomatlaşdırma
- elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi;

34 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnologiyaların kəşf olunması
- elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəlməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

- avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyanın kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

35 40. Elmi-texniki xidmətin təşkilinə aiddir:

- mövcud əmək vasitələrinin və əmək cisimlərinin təkmilləşdirilməsi proseslərinin öyrənilməsi
- qeyri-istehsal sferasında ETT-nin sürətləndirilməsinin təmin edilməsi
- istehsal sferasında ETT-nin sürətləndirilməsinin təmin edilməsi
- elmi idarələrin işinin insan fəaliyyətinin müxtəlif sferaları ilə sıx əlaqəsinin təşkili
- müəyyən səviyyədə istehsal və qeyri-istehsal sferasında elmi-texniki potensialın təmin edilməsi

36 39. Elmi-texniki xidmətin məqsədi nədən ibarətdir?

- mövcud əmək vasitələrinin və əmək cisimlərinin təkmilləşdirilməsi proseslərinin öyrənilməsi
- qeyri-istehsal sferasında ETT-nin sürətləndirilməsinin təmin edilməsi
- istehsal sferasında ETT-nin sürətləndirilməsinin təmin edilməsi
- müəyyən səviyyədə istehsal və qeyri-istehsal sferasında elmi-texniki potensialın təmin edilməsi
- elmi idarələrin işinin insan fəaliyyətinin müxtəlif sferaları ilə sıx əlaqəsinin təşkili

37 38. ETT iqtisadiyyatı fənninin məsələlərinə nə aid edilir?

- əmək vasitələrinin və əmək cisimlərinin təkmilləşdirilməsinin forma və idarə edilməsinin ötrənilməsi
- elmin istehsal və qeyri-istehsal sferasında fəaliyyətin qarşılıqlı əlaqəsinin obyektiv əsasları
- innovasiya proseslərinin və ETT-nin xüsusiyyətlərinin iqtisadiyyatın bütün sferalarında idarə edilməsinin əsaslarının mənimsənilməsi
- tələbələrdə ETT mahiyyəti, istiqamətləri barədə dəqiq və aydın təsəvvür yaratmaq
- innovasiya və elmi fəaliyyətin xüsusiyyətləri və onların iqtisadi mexanizminin idarə edilməsi barədə biliklərin formalaşdırılması

38 37. ETT iqtisadiyyatı fənninin predmeti nədir?

- elmi idarə və müəssisələrin işinin insan fəaliyyətinin müxtəlif sferalarında təşkili
- tələbələrdə ETT mahiyyəti, istiqamətləri barədə dəqiq və aydın təsəvvür yaratmaq
- müasir tələblər səviyyəsində innovasiya proseslərinin idarə edilməsinin əsaslarını öyrənmək
- elmin istehsal və qeyri-istehsal sferasında fəaliyyətin qarşılıqlı əlaqəsinin obyektiv əsasları
- innovasiya və elmi fəaliyyətin xüsusiyyətləri və onların iqtisadi mexanizminin idarə edilməsi barədə biliklərin formalaşdırılması

39 36. ETT iqtisadiyyatı fənninin məqsədi nədir?

- elmi idarə və müəssisələrin işinin innsan fəaliyyətinin müxtəlif sferalarında təşkili
- innovasiya və elmi fəaliyyətin xüsusiyyətləri barədə biliklərin formalaşdırılması və iqtisadi mexanizminin idarə edilməsi
- elmin istehsal və qeyri-istehsal sferasında fəaliyyətin qarşılıqlı əlaqəsinin obyektiv əsasları yaratmaq
- müasir tələblər səviyyəsində innovasiya proseslərinin idarə edilməsinin əsaslarını öyrənmək
- tələbələrdə ETT mahiyyəti, istiqamətləri barədə dəqiq və aydın təsəvvür yaratmaq

40 35. Müasir ETİ əvvəllərdə elmdə və texnikada baş verən çevrilişlərdən nə ilə fərqlənir?

- inqilab dəyişikliklərin sabit həcmi fərqləndirir
- inqilab daha çox sənayeni əhatə edir
- elmi inqilab texniki inqilabı qabaqlayır
- elmi və texniki inqilab qarşılıqlı surətdə eyni vaxtda həyata keçirilir
- inqilab dünyanın iki, bir-birinin əksinə olan sosial-iqtisadi sistemə parçalanmasında baş verir

41 34. Nələr müasir ETİ xarakter xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- elmin sistemləşdirilməsi
- elmin riyaziyyatlaşdırılması

- elmin sənayeləşdirilməsi
- elmin mexanikləşdirilməsi
- tədqiqatların kollektivliyi

42 33. ETİ meydana gəlməsi nə ilə əlaqəli olmuşdur?

- ayrı-ayrı əmtəələrə və xidmətlərə təklifin pis olması ilə
- tətbiqi tədqiqatların həyata keçirilməsi ilə
- yeni ideyaların axtarışı ilə
- fundamental kəşflərin mənimsənilməsi ilə
- innovasiyalara olan tələbatın qarşıya çıxması ilə

43 32. Elmi-texniki əməyin xüsusiyyətlərinə nələr aid edilmir?

- hər bir işçi əmək prosesində şəxs kimi iştirak edir
- öz təbiətinə görə ictimai xarakter daşıyır
- yaradıcı xarakter daşıyır
- standart əməliyyatların yerin yetirilməsilə bağlıdır
- özünün planlı xarakterinə görə seçilir

44 31. ETT məqsədi nədən ibarətdir?

- nəzəri tədqiqatlar
- tədqiqatlarda, işləmələrdə və onların mənimsənilməsində
- yeniliklərdən
- təkrar istehsalın sosial-iqtisadi effektivliyinin yüksəldilməsi
- yeniliklərin reallaşmasından əldə edilən mənfəətdə

45 30. ETT məzmunu nədən ibarətdir?

- nəzəri tədqiqatlarda
- istehsalın sosial-iqtisadi effektivliyinin yüksəldilməsində
- yeniliklərdən
- tədqiqatlarda, işləmələrdə və onların mənimsənilməsində
- yeniliklərin reallaşmasından əldə edilən mənfəətdə

46 29. ETT iqtisadiyyatının predmetini təşkil nə sahələr arası sferanın fəaliyyətini əhatə etmir?

- yeni məhsulların yeni üsullarla kütləvi istehsala keçirilməsi
- işlənilib hazırlanma
- tədqiqat
- proqnozlaşdırma
- təcrübi istehsal

47 28. ETT-nin iqtisadiyyatı fənninin predmetini təşkil edən sahələr arası fəaliyyət sferası nəyi əhatə edir?

- yeni məhsulların yeni üsullarla kütləvi istehsala keçirilməsi
- işlənilib hazırlanma
- tədqiqatı
- bütün yuxarıda göstərilənlər
- təcrübi istehsal

48 Elmi-texniki inqilabın ikinci əlaməti hansıdır?

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- "elm-texnika-istehsal" sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;

- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

49 Elmi-texniki inqilabın üçüncü əlaməti hansıdır?

- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır

50 Elmi-texniki inqilabın dördüncü əlaməti hansıdır?

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

51 Elmi-texniki inqilabın beşinci əlaməti hansıdır?

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

52 Hansı ifadə düz deyil?

- ETT- innovasiya proseslərini gücləndirir
- ETT - istehsal tullantılarından istifadəyə imkan yaradır
- ETT - dinamik sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir
- ETT - infilyasiyanı aşağı salan amildir
- ETT - məhsulun rəqabət qabiliyyətliyini yüksəldir

53 22. Elmi-texniki tərəqqi nədir?

- işçi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təşkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir
- torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

54 21. Elmi-texniki inqilab – bu:

- texnoloji avadanlıqların modernləşdirilməsi
- elmi nailiyyətlərin istehsalda tətbiqi miqyasının genişləndirilməsi
- yeni keyfiyyətə malik maşın və avadanlıqların yaradılmasıdır
- qanunauyğun tarixi proses – elmin, texnikanın, maddi istehsalın köklü surətdə dəyişdirilməsi və ictimai əməyin keyfiyyətcə yeni məhsuldarlığına nail olmaq
- dünya bazarında rəqabət qabiliyyətli maşınlar sisteminin, cihazların, avadanlıqların işlənilib hazırlanması

55 20. Yeni nəzəriyyə və “yeniliyin tətbiqi” anlayışı nə vaxt iqtisadi ədəbiyyatda açıqlanmışdır?

- XXI əsrin başlanğıcında
- XX əsrin 70-ci illərin əvvəllərində
- XX əsrin 60-cı illərin ortalarında
- XX əsrin 80-cı illərin əvvəllərində
- XX əsrin 90-cı illərin sonunda

56 19. İstehsalın maddi-texniki bazasında ETİ nə vaxt başlamışdır?

- XX əsrin 80-cı illərində
- XX əsrin 50-ci illərində
- XX əsrin 30-cu illərində
- XX əsrin 60-cı illərində
- XX əsrin 70-ci illərində

57 18. Elmi texniki əməyin xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

- standart əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə bağlılıq
- çoxlu variantlar arasında heç bir yeniliyin tətbiqinə ayrıca baxılır
- köhnəlmiş texnikanın təkmilləşdirilməsi ilə bağlılıq
- öz məzmunu ilə yaradıcı xarakterə malikdir
- hər bir işçi əmək prosesində işçi qüvvəsi kimi iştirak edir

58 17. ETT nəticəsinə nə aid edilir?

- yeni texnika
- mənfəət
- ixtira
- yeniliyin tətbiqi
- yenilik

59 16. Elm hansı sahələrin qanunuyğunluqlarının tədqiqatı ilə məşğul olur?

- elmi bilik, texnika, istehsal
- təbiət, texnologiya, insan
- texnika, texnologiya, istehsal
- təbiət, cəmiyyət, insan
- texniki, təbii, ictimai

60 15. ETT mahiyyəti nə vaxt iqtisadi ədəbiyyatda açıqlanmışdır?

- XX əsrin 80-cı illərində
- XX əsrin 50-ci illərində
- XX əsrin 30-cu illərində
- XX əsrin 70-ci illərində
- XX əsrin 60-cı illərində

61 14. ETT iqtisadiyyatı hansı fənnlər ilə sıx bağlıdır?

- sahələr arası iqtisadiyyat
- istehsal menecmenti

- iqtisadi nəzəriyyə
- elməşünaslıq
- müəssisənin iqtisadiyyatı

62 13. ETT iqtisadiyyatının metodoloji bazasını nə təşkil edir?

- iqtisadi nəzəriyyə
- müəssisənin iqtisadiyyatı
- sənayenin iqtisadiyyatı
- innovasiya menecmenti
- sahələr arası iqtisadiyyat

63 12. Konkret iqtisadi fənn kimi ETT iqtisadiyyatı fənninin predmetini nə təşkil edir?

- elmin, texnikanın və istehsalın qarşılıqlı əlaqəsi
- elm
- istehsal sahəsi
- sahələr arası fəaliyyət sferası
- istehsal münasibətləri

64 11. Əmək vasitələrinin texniki səviyyəsinin yüksəldilməsinə təsir edən modernləşdirmə və səmərələşdirmə innovasiyanın hansı növünə aiddir?

- lokal
- sahə
- qlobal
- yeni olmayan innovasiya
- bazis

65 10. Katuşkadan kasset maqnitofona keçməsi innovasiyanın hansı növünə aiddir?

- lokal
- bazis
- qlobal
- sahə
- yeni olmayan innovasiya

66 9. Yeni məhsulun (ərzaqın) yaradılması innovasiyanın hansı növünə aiddir?

- lokal
- sahə
- qlobal
- bazis
- yeni olmayan innovasiya

67 8. Dünya informasiya internet setinin yaradılması innovasiyanın hansı növünə aiddir?

- lokal
- bazis
- sahə
- qlobal
- yeni olmayan innovasiya

68 7. Elm – texnika – istehsal sistemində əsas həlqə nə sayılır?

- innovasiya
- texnologiya
- texnika
- elm

istehsal

69 6. ETT neçə forması var?

- 6.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 5.0

70 5. ETT hansı formaları mövcuddur?

- elmi-texniki və operativ istehsal
- daxili və xarici
- istehsal və qeyri-istehsal
- təkamül və inqilab
- mütərəqqi və tənəzzül

71 4. Əvəllər müvcud məqsədlər üçün tətbiq edilməyən yeni keyfiyyətlərə əsaslanan texnikaya aiddir:

- mütərəqqi
- yeni olmayan innovasiya
- modernləşdirilmiş
- yeni
- qismən təkmilləşdirilmiş

72 3. İnsanlar tərəfindən yaradılan əmək vasitələri və əmək cisimləri nə deməkdir?

- innovasiya
- texnologiya
- mexanizmlər
- texnika
- avadanlıq

73 2. Elm harada baş verir?

- innovasiyanın tətbiqi sferasında
- istehsal sferasından kənarında
- istehsal sferasında
- şüur sferasında
- ideyaların əks olunmasında

74 1. Təbiətin və cəmiyyətin obyektin qanunları haqqında bəşəriyyətin bilik sistemi nə deməkdir?

- sosial münasibətlər
- ideya
- tədqiqat
- elm
- nəzəriyyə

75 189. Aşağıdakılardan hansı əməliyyat texnologiyasında əks olunur

- məhsula, onun hazırlanmasına, qəbuluna və göndərilməsinə olan tələblər
- alətlərin seçimi
- vaxt normalarının hesablanması
- uyğun ixtisas səviyyəli işçilərin peşəsi
- hər bir istehsal əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər

76 188. Aşağıdakılardan hansı marşrut texnologiyasında əks olunmur?

- uyğun ixtisas səviyyəli işçilərin peşəsi
- işin kateqoriyasının müəyyən olunması
- məhsula, onun hazırlanmasına, qəbuluna və göndərilməsinə olan tələblər
- alətlərin seçimi
- vaxt normalarının hesablanması

77 187. Aşağıdakılardan hansı konstruktor hazırlığının son mərhələsinə aiddir?

- texniki təklifin hazırlanması
- texniki şərtlərin hazırlanması
- layihə tapşırığının hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- eskiz layihəsinin hazırlanması

78 186. Texnoloji proses dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- məmulat üçün onun ayrı-ayrı elementlərinin emalı üsullarının müəyyən olunması
- ilkin xammal, material və yarımfabrikatların vəziyyət, əlamət, forma və qabaritlərinin dəyişdirilməsi yolu ilə məhsulların hazırlanması əməliyyatlarının məcmusu
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusu
- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəricilərinin hazırlanması
- texniki layihə

79 185. Aşağıdakılardan hansı nümunəvi texnoloji proseslərin hazırlanması mərhələsinə aiddir?

- texniki layihə
- məmulat üçün onun ayrı-ayrı elementlərinin emalı üsullarının müəyyən olunması
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin hazırlanması
- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəricilərinin hazırlanması

80 184. İdarəetmə aparatının strukturunda, əməyin xətti və funksional bölgüsündə düzəlişlər edilməsi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- istehsalın konstruktor hazırlığına
- istehsalın təşkilati hazırlığına
- istehsal meydançasının hazırlığına
- istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- istehsalın texnoloji hazırlığına

81 183. Yeni avadanlığın alınmasını, montaj edilməsini və sazlanmasını aşağıdakılardan hansına aiddir?

- istehsalın konstruktor hazırlığına
- istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- istehsal meydançasının hazırlığına
- istehsalın təşkilati hazırlığına
- istehsalın texnoloji hazırlığına

82 182. Əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması aşağıdakılardan hansına aiddir?

- istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- istehsalın konstruktor hazırlığına
- istehsal meydançasının hazırlığına
- istehsalın texnoloji hazırlığına
- istehsalın təşkilati hazırlığına

83 181. Yeni yaradılacaq məhsulların və istehsal olunanların modernləşdirilməsinin layihələşdirilməsi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- istehsal meydançasının hazırlığına
- istehsalın konstruktor hazırlığına
- istehsalın texnoloji hazırlığına
- istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- istehsalın təşkilati hazırlığına

84 180. Məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusu necə adlanır?

- eskiz layihəsi
- texniki layihə
- texniki şərtlər
- texniki tapşırıq
- texniki təklif

85 179. Hazırlanan məmullatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusu necə adlanır?

- E) texniki şərtlər
- A) texniki tapşırıq
- B) texniki təklif
- C) texniki layihə
- D) eskiz layihəsi

86 178. Məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusu necə adlanır?

- texniki şərtlər
- eskiz layihəsi
- texniki tapşırıq
- texniki təklif
- texniki layihə

87 177. Layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktor sənədlərinin məcmusu nə adlanır?

- texniki şərtlər
- texniki təklif
- texniki tapşırıq
- texniki layihə
- eskiz layihəsi

88 176. Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunur?

- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktor sənədlərinin məcmusu.
- hazırlanan məmullatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusu
- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlər
- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəriciləri
- məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusu

89 175. Yeni məhsulların bazara çıxarılması mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılması
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi

- yeni məhsulun bazar tərfəindən sürətlə qəbul edilməsi və mənfəətin yüksək artması mərhələsi
- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi mərhələsi

90 174. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən tədqiqat üsulu:

- yeni bazarların mənimlənməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir
- statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir

91 173. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən analoji üsul:

- yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- yeni bazarların mənimlənməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir

92 172. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən birbaşa üsul:

- yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- yeni bazarların mənimlənməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir

93 171. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsalın texniki hazırlığı planının bölməsinə aid deyildir?

- standartlar, texniki şərtlər və fabrik-zavod normativləri bölməsi
- yeni məhsul növlərinin tətbiqi və köhnələrin istehsaldan çıxarılması bölməsi
- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi, hazırlanması və mənimlənməsinin üzrə elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor işləri bölməsi
- yeni bazarların mənimlənməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılması bölməsi
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi bölməsi

94 170. Əməliyyat texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunur?

- istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər
- əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
- vaxt normalarının hesablanması

95 169. Texnoloji xəritələrdə aşağıdakılardan hansı əks olunur?

- istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər
- əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
- vaxt normalarının hesablanması

96 168. Marşrut texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

- vaxt normalalarının hesablanması
- əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllər
- alətlərin seçimi

97 167. Texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- xüsusi texnoloji ləvazimatların müəyyənləşdirilməsi və layihələndirilməsi
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olduğu konstruktör sənədlərinin hazırlanması
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olduğu ilkin konstruktör sənədlərinin hazırlanması
- layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin hazırlanması
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi

98 166. Aşağıdakılardan hansı konstruktör mərhələsinə aid deyildir?

- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olduğu sənədlərin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.

99 165. Texniki şərtlər:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olduğu sənədlərin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.

100 164. Texniki layihə:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olduğu sənədlərin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olduğu sənədlərin məcmusudur

101 163. Eskiz layihəsi:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur

- məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

102 162. Texniki təklif:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmullatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

103 161. Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunmur?

- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəriciləri
- məhsulun təyinatı
- məhsulun adı
- məhsulun satış bazarları
- məhsulun tətbiq sahəsi

104 160. Aşağıdakılardan hansı konstruktör hazırlığının nəticəsinə aid deyildir?

- materialların spesifikasiyası
- kimyəvi məhsulların resepti
- çertyojlar
- məhsulların nomenklaturası
- hazır məhsulların nümunələri

105 159. Məhsulun hazırlanmasının səmərəli variantını seçərkən hansı iqtisadi göstərici əsas hesab edilir?

- istehsal maya dəyəri
- əmək məhsuldarlığı
- sex maya dəyəri
- texnoloji maya dəyəri
- əmək tutumu

106 158. İstehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən aşağıdakı məlumatların hansından istifadə edilmir?

- elmi-tədqiqat və layihə-konstruktör təşkilatlarının, yaxud müəssisələrin özlərinin konstruktör bürolarının, texniki və texnoloji şöbələrinin işləyib hazırladıqları tövsiyələr;
- plan ilində istehsalın texniki hazırlığı ilə əlaqədar olan işlərin əməktutumluğu və həcmi;
- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi, hazırlanması və mənimlənməsi üzrə dövlət təşkilatlarının və ya ayrı-ayrı istehlakçıların sifarişləri;
- elmi-tədqiqat təşkilatlarının inkişaf perspektivləri;
- istehsalın texniki cəhətdən inkişaf perspektivləri;

107 157. Marşrut texnologiyası:

- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir;
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir;
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir;
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir.
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;

108 156. Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması.
- texniki layihənin hazırlanması;
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi;
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;
- texniki şərtlərin hazırlanması;

109 155. Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- marşrut texnologiyasının hazırlanması;
- texniki təklifin hazırlanması;
- texniki layihənin hazırlanması;
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması;
- eskiz layihəsinin hazırlanması.

110 154. Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- texniki təklifin hazırlanması.
- texniki layihənin hazırlanması;
- layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması;
- marşrut texnologiyasının hazırlanması;
- eskiz layihəsinin hazırlanması;

111 153. İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, onların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;

112 152. İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir.
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;

113 151. İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır;

114 150. İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;
- istehsalın təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;

115 149. İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin.

- elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi;

- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi;
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi.
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;

116 148. Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnikanın istismarı
- məhsulun bilavasitə istehsalı;
- texnoloji hazırlıq;
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması

117 147. İstehsalat təcrübəsi:

- Yeni sistemlərin təşkili və idarə edilməsi üçün hansı işləmələrdən istifadə edilir
- yeni proseslərin tətbiqi ilə məşğul olurlar
- Məmulat nümunələri hazırlamaq üçün olan işləmələrdir
- əldə edilən nəticələrin yoxlanılması məqsədilə konstruktor və texnoloji işləmələrin ilkin nümunələrinin hazırlanmasıdır
- Yeni obyektlərin tikintisi ilə məşğul olurlar

118 146. Təşkilati işləmələr:

- əldə edilən nəticələrin yoxlanılması məqsədilə konstruktor və texnoloji işləmələrin ilkin nümunələrinin hazırlanmasıdır
- yeni proseslərin tətbiqi ilə məşğul olurlar
- Məmulat nümunələri hazırlamaq üçün olan işləmələrdir
- Yeni sistemlərin təşkili və idarə edilməsi üçün hansı işləmələrdən istifadə edilir
- Yeni obyektlərin tikintisi ilə məşğul olurlar

119 145. Layihə işləmələri:

- əldə edilən nəticələrin yoxlanılması məqsədilə konstruktor və texnoloji işləmələrin ilkin nümunələrinin hazırlanmasıdır
- yeni proseslərin tətbiqi ilə məşğul olurlar
- Məmulat nümunələri hazırlamaq üçün olan işləmələrdir
- Yeni obyektlərin tikintisi ilə məşğul olurlar
- Yeni sistemlərin təşkili və idarə edilməsi üçün hansı işləmələrdən istifadə edilir

120 144. Texnoloji işləmələr:

- əldə edilən nəticələrin yoxlanılması məqsədilə konstruktor və texnoloji işləmələrin ilkin nümunələrinin hazırlanmasıdır
- Yeni obyektlərin tikintisi ilə məşğul olurlar
- Məmulat nümunələri hazırlamaq üçün olan işləmələrdir
- yeni proseslərin tətbiqi ilə məşğul olurlar
- Yeni sistemlərin təşkili və idarə edilməsi üçün hansı işləmələrdən istifadə edilir

121 143. Konstruktor işləmələri:

- əldə edilən nəticələrin yoxlanılması məqsədilə konstruktor və texnoloji işləmələrin ilkin nümunələrinin hazırlanmasıdır
- Yeni obyektlərin tikintisi ilə məşğul olurlar
- yeni proseslərin tətbiqi ilə məşğul olurlar
- Məmulat nümunələri hazırlamaq üçün olan işləmələrdir
- Yeni sistemlərin təşkili və idarə edilməsi üçün hansı işləmələrdən istifadə edilir

122 142. İnnovasiya prosesində hansı ilkin mərhələdir?

- konstruktor işləmələri
- tətbiqi tədqiqatlar
- tikinti
- fundamental tədqiqatlar
- marketing tədqiqatları

123 141. Fundamental tədqiqatlar innovasiya prosesinin hansı mərhələsində həyata keçirilir?

- sonuncu mərhələdə
- üçüncü mərhələdə
- ikinci mərhələdə
- ilkin mərhələdə
- dördüncü mərhələdə

124 140. Vençur firmalar:

- Д) məhsul istehsalının təşkili ilə məşğul olmur, yalnız öz tədqiqatlarını digər firmalara ötürdüyünə görə o qədər də gəlirli firmalar deyil r
- B) istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır
- Б) müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların sertifikatlaşdırmanın tərtibini həyata keçirir
- А) Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlardır
- Г) elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir

125 139. Ali təhsil ocaqları:

- məhsul istehsalının təşkili ilə məşğul olmur, yalnız öz tədqiqatlarını digər firmalara ötürdüyünə görə o qədər də gəlirli firmalar deyil r
- müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların sertifikatlaşdırmanın tərtibini həyata keçirir
- Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlardır
- elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir
- istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır

126 138. Layihə-texnoloji təşkilatlar:

- məhsul istehsalının təşkili ilə məşğul olmur, yalnız öz tədqiqatlarını digər firmalara ötürdüyünə görə o qədər də gəlirli firmalar deyil
- müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların sertifikatlaşdırmanın tərtibini həyata keçirir
- Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlardır
- istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır
- elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir

127 137. Layihə təşkilatları və konstruktor büroları:

- məhsul istehsalının təşkili ilə məşğul olmur, yalnız öz tədqiqatlarını digər firmalara ötürdüyünə görə o qədər də gəlirli firmalar deyil
- istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır
- Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlardır
- müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların sertifikatlaşdırmanın tərtibini həyata keçirir
- elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir

128 136. Elmi-tədqiqat təşkilatları:

- məhsul istehsalının təşkili ilə məşğul olmur, yalnız öz tədqiqatlarını digər firmalara ötürdüyünə görə o qədər də gəlirli firmalar deyil
- istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır
- müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların sertifikatlaşdırmanın tərtibini həyata keçirir
- Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlardır
- elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir

129 135. Texniki hazırlığın hansı mərhələsində yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir?

- təşkili-idarəetmə mərhələsində
- konstruktor mərhələsində
- elmi-tədqiqat mərhələsində
- texnoloji hazırlıq mərhələsində
- material və təşkili hazırlığı mərhələsində

130 134. Texniki işlərə aiddir:

- konstruktor və texnoloji işləmələrin nəticəsində yaradılan məmulatların ilkin nümunələrinin hazırlanması
- texnoloji proseslərin yaradılması
- müəyyən konstruksiyaları, mühəndis işlərinin yaxud texniki sistemlərinin yaradılması
- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması
- yeni obyektin o cümlədən qeyri -texniki çertyojlar və yaxud işarə vasitələrinin sisteminin ideya və digər variantlarının yaradılması

131 133. Sınaq istehsalına aiddir:

- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması
- texnoloji proseslərin yaradılması
- müəyyən konstruksiyaları, mühəndis işlərinin yaxud texniki sistemlərinin yaradılması
- konstruktor və texnoloji işləmələrin nəticəsində yaradılan məmulatların ilkin nümunələrinin hazırlanması
- yeni obyektin o cümlədən qeyri -texniki çertyojlar və yaxud işarə vasitələrinin sisteminin ideya və digər variantlarının yaradılması

132 132. Layihə işlərinə aiddir:

- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması
- texnoloji proseslərin yaradılması
- müəyyən konstruksiyaları, mühəndis işlərinin yaxud texniki sistemlərinin yaradılması
- yeni obyektin o cümlədən qeyri -texniki çertyojlar və yaxud işarə vasitələrinin sisteminin ideya və digər variantlarının yaradılması
- konstruktor və texnoloji işləmələrin nəticəsində yaradılan məmulatların ilkin nümunələrinin hazırlanması

133 131. Texnoloji işlərə aiddir:

- konstruktor və texnoloji işləmələrin nəticəsində yaradılan məmulatların ilkin nümunələrinin hazırlanması
- müəyyən konstruksiyaları, mühəndis işlərinin yaxud texniki sistemlərinin yaradılması
- texnoloji proseslərin yaradılması
- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması
- yeni obyektin o cümlədən qeyri -texniki çertyojlar və yaxud işarə vasitələrinin sisteminin ideya və digər variantlarının yaradılması

134 130. Konstruktor işlərinə aiddir:

- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması
- yeni obyektin o cümlədən qeyri -texniki çertyojlar və yaxud işarə vasitələrinin sisteminin ideya və digər variantlarının yaradılması
- texnoloji proseslərin yaradılması
- müəyyən konstruksiyaları, mühəndis işlərinin yaxud texniki sistemlərinin yaradılması
- konstruktor və texnoloji işləmələrin nəticəsində yaradılan məmulatların ilkin nümunələrinin hazırlanması

135 129. İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- lisenziyalaşdırma.
- koordinasiya;
- matris sxemi;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi;
- Təşəbbüskarlıq;

136 128. İdarəetmə sistemi:

- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur;
- idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur;
- idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur.
- idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur;

137 127. Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- satış bazarlarını genişləndirməkdir
- öz mənfəətini artırmaqdır
- istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir

138 126. Nəzəri tədqiqatlara daxil edilir:

- “təmiz”, axtarış, tətbiqi
- konstruktor, texnoloji, layihə
- axtarışlar, tətbiqi tədqiqat
- “təmiz”, “məqsədyönlü” axtarışlar
- texnoloji, layihə, təşkilati

139 125. Yeniliklərin həyat tsiklinə nələr aid edilmir?

- cari istehsal
- işləmələr
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- mənimsəmələr

140 124. Yeniliklərin həyat tsiklinə nələr daxil edilir?

- axtarış tədqiqatlar
- yeniliklərdən istifadə
- nəzəri tədqiqatlar
- tətbiqi tədqiqatlar
- köhnəlmə

141 123. Elmi istehsal tsikli nəyi daxil etmir?

- yeniliklərin genişlənməsi
- işləmələr

- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- mənimsəmə

142 122. Elmi istehsal tsikli nə daxil edir?

- axtarış tədqiqatlar
- yeniliklərdən istifadə
- nəzəri tədqiqatlar
- tətbiqi tədqiqatlar
- cari istehsal

143 121. Texniki işləmələr nə daxil edirlər?

- iqtisadi məsələlərin mənimsənilməsi
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- təcrübi istehsal
- texniki mənimsəmələr

144 120. Yeni sistemlərin təşkili və idarə edilməsi üçün hansı işləmələrdən istifadə edilir?

- tətbiqi
- təşkilati
- konstruktor
- texnoloji
- layihə

145 119. Yeni obyektlərin tikintisi ilə hansı işləmələr məşğul olurlar?

- təşkilati
- texnoloji
- konstruktor
- layihə
- tətbiqi

146 118. Hansı işləmələr yeni proseslərin tətbiqi ilə məşğul olurlar?

- təşkilati
- layihə
- konstruktor
- texnoloji
- tətbiqi

147 117. Məmulat nümunələri hazırlamaq üçün hansı işləmələr lazımdır?

- təşkilati
- layihə
- texnoloji
- Konstruktor
- tətbiqi

148 116. Yeniliklərin həyat tsiklinin hansı mərhələsində laboratoriya, yarım istehsal (yarımfabrikat) – təcrübi sınaq işləri həyata keçirilir?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- texniki işləmələr
- nəzəri tədqiqatlar
- tətbiqi tədqiqatlar

təcrübi işləmələr

149 115. İnnovasiya prosesinin hansı mərhələsinin nəticəsi sahə informasiyası, texniki vəzifilr, müəssisinin metodik layihəsi hesab edilir?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- texniki işləmələr
- nəzəri tədqiqatlar
- tətbiqi tədqiqatlar
- təcrübi işləmələr

150 114. Konkret olaraq təcrübi vasitələrin həlli məqsədilə Elmi tədqiqat təcrübi konstruktor işlərinin (ETTKİ) hansı mərhələsi seçilir?

- mənimsəmə
- işləmələr
- nəzəri tədqiqatlar
- tətbiqi tədqiqatlar
- layihələndirmə

151 113. İnnovasiya prosesinin quruluşunun düzgün ardıcılığını müəyyən edin:

- işləmə - tədqiqat – istehsal – marketinq – satış
- marketinq - tədqiqat — işləmə - istehsal – satış
- tədqiqat – istehsal – işləmə - marketinq – satış
- tədqiqat – işləmə - istehsal - marketinq – satış
- tədqiqat – işləmə - marketinq - istehsal – satış

152 112. Menecmentin hansı məktəbində yeniliklərin idarə edilməsinin istiqamətləri müəyyən edilmişdir?

- Alman
- Yaponiya
- Qərbi Avropa
- Amerikan
- Fransız

153 111. Yeniliklərin idarə edilməsinin yeni istiqamətləri (innovasiya menecmenti) nə vaxt meydana çıxmışdır?

- XXİ əsrin başlanğıcında
- XX əsrin 70-ci illərində
- XX əsrin 60-cı illərində
- XX əsrin 80-cı illərində
- XX əsrin 90-cı illərində

154 110. İstehsalın “tətbiqi prosesinə” nələr aid edilmir?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- cari istehsal
- işləmələr

155 109. Hansı təşkilat elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir?

- injiniring şirkətləri
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- elmi-tədqiqat təşkilatları

- ali təhsil ocaqları
- layihə-texnoloji təşkilatlar

156 108. Hansı təşkilat istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır?

- mühəndislik şirkətləri
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- ali təhsil ocaqları
- layihə-texnoloji təşkilatlar
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları

157 107. Hansı təşkilat müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların şəhadətnaməsinin tərtibini həyata keçirir?

- elmi-tədqiqat təşkilatları
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- mühəndislik şirkətləri
- layihə-texnoloji təşkilatlar
- ali təhsil ocaqları

158 106. Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlar hansılardır?

- mühəndislik şirkətləri
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- ali təhsil ocaqları
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- layihə-texnoloji təşkilatlar

159 İnkubasiya dövrü nədir?

- istehsal tsiklinin bir hissəsidir.
- xammal-materialın üzərində texnoloji əməliyyatların həyata keçirilməsi müddətidir;
- elmi ideyanın söylənməsindən sınaqdan keçirilməsinə qədər olan müddətdir;
- elmi ideyanın söylənməsindən tətbiqinə qədər olan müddətdir
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

160 104. Texniki işləmələrə nələr aid edilmir?

- təşkilati
- texnoloji
- konstruktor
- tətbiqi
- layihə

161 103. Ümumdövlət miqyasında bütün müəssisələrdə ETTKİ hansı mərhələsində iqtisadi məsələlərin mənimsənilməsi həyata keçirilir?

- təcrübi istehsal
- tətbiqi tədqiqatlar
- fundamental (nəzəri) tədqiqatlar
- yeniliklərin genişləndirilməsi
- texniki işləmələr

162 102. Elmi tədqiqat təcrübi konstruktor işlərinin (ETTKİ) hansı mərhələsində konstruktor və texnoloji işləmələrinin nəticələrinin yoxlanılması məqsədilə məmulatların ilkin nümunələri hazırlanır?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- təcrübi istehsal
- texniki işləmələr

163 101. Elmi tədqiqat təcrübi konstruktor işlərinin (ETTKİ) hansı mərhələsində yeni məmulatın yaradılması və mövcud olanların isə təkmilləşdirilməsinin üçün elmi-texniki sənədləşmə həyata keçirilir?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- texniki işləmələr
- təcrübi istehsal

164 100. Elmi tədqiqat təcrübi konstruktor işlərinin (ETTKİ) hansı mərhələsində konkret sahədə nəzəri tədqiqatlardan istifadə edilməsi həyata keçirilir?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- texniki işləmələr
- nəzəri tədqiqatlar
- tətbiqi tədqiqatlar
- təcrübi istehsal

165 99. Elmi tədqiqat təcrübi konstruktor işlərinin (ETTKİ) son nəticəsinin hansı mərhələsində ümumelmi informasiya hesab edilir?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- texniki işləmələr
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- təcrübi istehsal

166 98. Elmi tədqiqat təcrübi konstruktor işlərinin (ETTKİ) hansı mərhələsində təbiət və cəmiyyətin obyektiv qanunauyğunluqları aşkar edilir və sistemləşdirilir?

- yeniliklərin genişləndirilməsi
- texniki işləmələr
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- təcrübi istehsal

167 97. Yeniliklərin genişləndirilməsi nə deməkdir?

- konstruktor və texnoloji işləmələrin nəticəsində yaradılan məmulatların ilkin nümunələrinin hazırlanması
- konkret sahədə fundamental (nəzəri) tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə istifadə edilməsinin yollarının öyrənilməsi
- təbiətin və cəmiyyətin obyektiv qanunauyğunluqlarının inkişafının aşkar edilməsi və sistemləşdirilməsi
- ümumdövlət miqyasında bütün müəssisələrdə iqtisadi məsələlərin mənimsənilməsi
- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması

168 96. Yeniliklərin həyat tsiklindən hansı cari istehsala aiddir?

- yenilikləri ilkin olaraq mənimsənilməsi
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- yeniliklərdən istifadə edilməsi
- texniki işləmələr və təcrübi istehsal

169 95. Qarşılıqlı əlaqədə olan göstərilən hansı ETT-ni əhatə etmir?

- yenilikləri ilkin olaraq mənimsənilməsi
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- yeniliklərdən istifadə edilməsi
- texniki işləmələr və təcrübi istehsal

170 94. Elmi tədqiqat təcrübi konstruktor işləri (ETTKİ) hansı mərhələsində təxminən 90% mənfi nəticə ola bilər?

- tətbiqi tədqiqatlar
- tikinti
- layihələndirmə
- işləmələr
- nəzəri tədqiqatlar

171 93. Yeni məmulatın tədqiqində, işləmələrdə, istehsalında ixtisaslaşmış çoxda böyük olmayan firma:

- xolding
- texnopolis
- injiniring kompaniyası
- vençur firması
- elmi təşkilat

172 92. Təşkilatlar (idarələr, müəssisələr, firmalar) hansı ki, elmi tədqiqatlar və işləmələr onlar üçün fəaliyyətin əsas növü hesab edilir:

- sindikat
- texnopolis
- injiniring kompaniyası
- elmi təşkilat
- xolding

173 91. Yeni obyektin, o cümlədən qeyri texniki, çertyoj, eskiz və yaxud digər nişan vasitələri hansı işlər özündə əks etdirir?

- texnoloji işlər
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- layihə işləri
- konstruktor işləri

174 90. Hansı işlər texnoloji işlərin yaradılmasını özündə əks etdirir?

- layihə işləri
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- texnoloji işlər
- konstruktor işləri

175 89. Hansı işlər özündə müəyyən konstruksiyaları, mühəndis işlərinin yaxud sistemləri özündə əks etdirir?

- texnoloji işlər
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- konstruktor işləri
- layihə işləri

176 88. Elmi tədqiqat və təcrübi konstruktor işlərinin başlanğıc mərhələsinə aiddir:

- texnoloji işlər
- konstruktor işləri
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- layihə işləri

177 87. Tədqiqatların növləri:

- dövlət və firmadaxili
- axtarışlar və kəşfiyyatlar
- nəzəri və təcrübi
- nəzəri və tətbiqi
- əsas və dolay

178 86. ETT sferasına nələr aid edilmir?

- yeniliklərin tətbiqinin genişləndirilməsi
- tətbiqi tədqiqatlar
- nəzəri tədqiqatlar
- cari istehsal
- işləmələr

179 85. İnnovasiya prosesinin hansı mərhələsində konkret praktiki məsələlərin həlli baş verir?

- fundamental tədqiqatlar
- axtarış tədqiqatlar
- işlənilmə prosesi
- tətbiqi tədqiqatlar
- marketing tədqiqatları

180 84. İnnovasiya prosesinin hansı mərhələsi ilkindir?

- ideyaların axtarılması
- layihələndirmə
- planlaşma
- fundamental tədqiqatlar
- marketing tədqiqatları

181 83. İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq;
- xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq;
- konstruktor hazırlığı və təşkilati hazırlıq;
- konstruktor və texnoloji hazırlıq
- maddi-texniki və texnoloji hazırlıq;

182 82. Təcrübi istehsal nə deməkdir?

- ümumdövlət miqyasında bütün müəssisələrdə iqtisadi mənimsəmənin həyata keçirilməsi
- konkret sahədə fundamental (nəzəri) tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə istifadə edilməsinin yollarının öyrənilməsi
- təbiətin və cəmiyyətin obyektiv qanunauyğunluqlarının inkişafının aşkar edilməsi və sistemləşdirilməsi
- konstruktor və texnoloji işləmələrin nəticəsində yaradılan məmulatların ilkin nümunələrinin hazırlanması
- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması

183 81. Texniki işləmə nə deməkdir?

- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədləşməsinin hazırlanması
- konstruktor və texnoloji işləmələrin yoxlanılması məqsədilə ilkin nümunələrinin hazırlanması
- konkret sahədə fundamental (nəzəri) tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə istifadə edilməsinin yollarının öyrənilməsi
- təbiətin və cəmiyyətin obyektiv qanunauyğunluqlarının inkişafının aşkar edilməsi və sistemləşdirilməsi
- ümumdövlət miqyasında bütün müəssisələrdə iqtisadi mənimsəmənin həyata keçirilməsi

184 80. Tətbiqi tədqiqatlar nə deməkdir?

- ümumdövlət miqyasında bütün müəssisələrdə (harada effektivdirsə) iqtisadi mənimsəmənin həyata keçirilməsi
- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədlərinin hazırlanması
- təbiətin və cəmiyyətin obyektiv qanunauyğunluqlarının inkişafının aşkar edilməsi və sistemləşdirilməsi
- konkret sahədə fundamental (nəzəri) tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə istifadə edilməsinin yollarının öyrənilməsi
- konstruktor və texnoloji işləmələrin yoxlanılması məqsədilə ilkin nümunələrinin hazırlanması

185 79. Fundamental tədqiqatlar nə deməkdir?

- ümumdövlət miqyasında bütün müəssisələrdə (harada effektivdirsə) iqtisadi mənimsəmənin həyata keçirilməsi
- tətbiqi tədqiqatların nəticələrinə əsasən yeni tədqiqatların aparılması və ya təkmilləşdirilmiş tədqiqatlar elmi-texniki sənədlərinin hazırlanması
- konkret sahədə fundamental (nəzəri) tədqiqatların təcrübədə həyata keçirilməsinin yollarının öyrənilməsi
- təbiətin və cəmiyyətin obyektiv qanunauyğunluqlarının inkişafının aşkar edilməsi və sistemləşdirilməsi
- əldə edilən nəticələrin yoxlanılması məqsədilə konstruktor və texnoloji işləmələrin ilkin nümunələrinin hazırlanması

186 78. Aşağıdakılardan hansı biri innovasiya tsikləri xarakterizə etmir?

- məhsulun təkmilləşdirilməsi
- yeni məhsulun buraxılması
- layihənin sınaqdan keçirilməsi
- hazır məhsulun satışı
- məhsulun kütləvi buraxılışı

187 77. Aşağıdakılardan hansı biri innovasiya tsikləri xarakterizə etmir?

- ideyanın layihələşdirilməsi
- marketing tədqiqatları
- elmi tədqiqatlar
- hazır məhsulun satışı
- yeni ideya

188 76. İdarəetmə sistemi nədir?

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;

189 75. Sənayedə idarəetmə nədir?

- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət növlərinin məcmusudur
- bazardakı tələbi öyrənilib, onu ödənilməsi üzrə fəaliyyətidir
- əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş və dərk edilmiş məqsədə nail olmaq üçün əmək kollektivinə, onların fəaliyyətinin təşkili və uzlaşdırılması işinə məqsədyönlü təsiretmə tədbirləridir
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

190 238 Məqsədli ElmiTexniki proqramında aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulmur?

- Elmi-istehsal mərhələlərinin vahid idarəçiliyinin təşkili
- Elmi-tədqiqat işlərinin zəruri, maddi-material, əmək və maliyyə resursları ilə təmin olunması
- Elmi-texniki təlabatların yerinə yetirilməsi müddətinin optimallaşdırılması
- Alıcıların qiymətləndirilməsi
- Tədqiqatların nəticələrinin praktiki olaraq istehsalda tətbiqi imkanları

191 237 Məqsədli ElmiTexniki proqramın formalaşması aşağıdakı mərhələnin hansını əhatə etmir?

- Son nəticənin qiymətləndirilməsi
- İcraçının seçilməsi
- Elmi-texniki proqramın əsas məqsəd və xarakterinin müəyyənləşdirilməsi və detallaşdırılması
- İcraçıların ixtisas səviyyəsinin artırılması
- Resurs təminatının planlaşdırılması

192 236. Normativ metodlar müəssisədə hansı işləri planlaşdırmağa imkan verir?

- müəssisələrdə planlaşdırılma işləri daima təkmilləşdirilir
- idarəetmə obyektinin birbasa planlaşdırılması
- istehsalın təskilinin təkmilləşdirməyə yönəldilən təskilati-texniki tədbirləri işlənilib hazırlanır
- norma və normativlərin köməyi ilə istehsal və qeyri-istehsal bölmələrinin fəaliyyətini
- iqtisadi-riyazi üsüldən istifadə edilir

193 235. Operativ –istehsal planlaşdırma və istehsalın dispetçerləşdirilməsi planlaşdırmanın hansı növünə aiddir?

- tədqiqat planlaşdırılması
- strateji planlaşdırma
- texiki-iqtisadi planlaşdırma
- operativ planlaşdırma
- təskilati-texniki tədbirlər planı

194 234. Strateji planlaşdırma və biznes plan planlaşdırmanın hansı növünə aiddir?

- tədqiqat planlaşdırılması
- operativ –istehsal planlaşdırma
- strateji planlaşdırma
- texiki-iqtisadi planlaşdırma
- təskilati-texniki tədbirlər planı

195 233. İstehsalın ahəngdarlığının təmin olunmasında hansı planlaşdırma növü mühüm əhəmiyyət kəsb edir?

- tədqiqat planlaşdırılması
- strateji planlaşdırma
- texiki-iqtisadi
- operativ –istehsal planlaşdırma
- təskilati-texniki tədbirlər planı

196 232. Operativ planlaşdırmanın növləri hansılardır?

- strateji planlaşdırma və biznes plan
- birbasa, anoloji və tədqiqat planlaşdırılması
- təskilati-texniki tədbirlər planı və birbasa planlaşdırma
- operativ –istehsal planlaşdırma və istehsalın dispetçerləşdirilməsi
- mərkəzləşdirilmiş və qeyri-mərkəzləşdirilmiş forma

197 231. Texiki-iqtisadi planlaşdırmanın növləri hansılardır?

- mərkəzləşdirilmiş və qeyri-mərkəzləşdirilmiş forma
- birbasa, anoloji və tədqiqat planlaşdırılması
- təşkilati-texniki tədbirlər plan və birbasa planlaşdırma
- strateji planlaşdırma və biznes plan
- operativ –istehsal planlaşdırma və istehsalın dispetçerləşdirilməsi

198 230 Planlaşdırmanın növləri hansılardır?

- birbasa, anoloji və tədqiqat planlaşdırılması
- operativ –istehsal planlaşdırma və istehsalın dispetçerləşdirilməsi
- strateji planlaşdırma və biznes plan
- texniki-iqtisadi və operativ planlaşdırma
- təşkilati-texniki tədbirlər plan və birbasa planlaşdırma

199 229. İstehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən aşağıdakı məlumatlardan hansından istifadə edilmir?

- istehsalın texniki cəhətdən inkişaf perspektivləri.
- plan ilində istehsalın texniki hazırlığı ilə əlaqədar olan işlərin əməktutumu və həcmi;
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi, hazırlanması və mənimsənilməsi üzrə ayrı-ayrı istehlakçıların sifarişləri;
- əsas və köməkçi fəhlələrin say nisbətindən;
- yeni məhsul növlərinin hazırlanması üçün lazım olan əmək, material-enerji və maliyyə ehtiyatları üzrə mövcud norma və normativlər;

200 228. Texniki – inkişaf planına hansı aid deyil?

- Elmi – tədqiqat və layihə işləri
- Əmək məhsuldarlığının artım tempi
- Yeni məhsulun hazırlanması və mənimsənilməsi
- Standartlaşdırma, normalaşdırma və eyniləşdirmə
- Təşkilati – texniki tədbirlər

201 227. Aşağıdakılardan hansı Texniki – inkişaf planına aiddir?

- Fondtutumu
- Əmək məhsuldarlığının hesablanması
- Fondverimi
- Elmi – tədqiqat və layihə işləri
- Əmək məhsuldarlığının artım tempi

202 226. Texniki – inkişaf planına hansı aid deyil?

- Yeni məhsulun hazırlanması və mənimsənilməsi
- Elmi – tədqiqat və layihə işləri
- Təşkilati – texniki tədbirlər
- Əmək məhsuldarlığının hesablanması
- Standartlaşdırma, normalaşdırma və eyniləşdirmə

203 225. Müəssisədə texniki tərəqqinin planlaşdırılmasının məqsədlərinə nə aid edilməməlidir?

- Qabaqcıl iş üsullarının tətbiqi
- İstehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- Mütərəqqi texnologiyaların istifadəsi
- bunların hamısı
- Yeni məhsul istehsalının mənimsənilməsi

204 224. Perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusu:

- layihə
- proqram
- plan
- proqnoz
- texniki-iqtisadi əsaslandırma

205 223. Dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusu:

- layihə
- proqnoz
- plan
- proqram
- texniki-iqtisadi əsaslandırma

206 222. Məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəd:

- layihə
- proqram
- proqnoz
- plan
- texniki-iqtisadi əsaslandırma

207 221. Elmi təşkilatın tematik planına hansı işlər daxil edilmir ?

- dövlət komitələri və müəssisələrin sifarişlərinin yerinə yetirilən işlər
- öz hesabına yerinə yetirilən axtarış işləri
- kommersiya təşkilatlarının sifarişi ilə yerinə yetirilən işlər
- fiziki şəxslərin fərdi sifarişi ilə yerinə yetirilən işlər
- Nazirlər Kabinetinin dövlət sifarişi ilə yerinə yetirilən işlər

208 220. Elmi təşkilatın elmi-texniki, sosial-iqtisadi inkişaf planına nə daxildir?

- texnoloji inkişaf planı
- təşkilati plan
- əsaslı tikinti planı
- iqtisadi və sosial inkişaf planı
- zərərsizlik nöqtəsinin hesablanması

209 219. Elmi təşkilatın elmi-texniki, sosial-iqtisadi inkişaf planına nə daxildir?

- texnoloji inkişaf planı
- titul vərəqi
- əsaslı tikinti planı
- iqtisadi və sosial inkişaf planı
- izahat qeydləri

210 218. Elmi təşkilatın elmi-texniki, sosial-iqtisadi inkişaf planına nə daxildir?

- kollektivin sosial-psixoloji inkişaf planı
- təcrübə-konstruktor planı
- elmi-tədqiqat planı
- tematik plan
- texniki inkişaf planı

211 217. Elmi təşkilatın elmi-texniki, sosial-iqtisadi inkişaf planına nə daxildir?

- maliyyə planı

- izahat qeydləri
- texniki-iqtisadi inkişaf planı
- tematik plan
- xülasə

212 216. İzahat qeydlərində nə əks olunur?

- ETTKİ planının yerinə yetirilməsinə nəzarət vasitələri
- elmi-tədqiqat işlərinin mərhələləri və yerinə yetirilmə müddətləri
- məqsədə çatma vasitələri
- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin planlaşdırılması
- ETTKİ planının iştirakçıları

213 215. İzahat qeydlərində nə əks olunur?

- ETTKİ-nin strateji məqsədləri
- ETTKİ-nin iştirakçıları
- elmi təşkilatın heyyyəti
- elmi işlərin yerinə yetirilmə müddəti
- texniki qərarların elmi-texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi

214 214. İzahat qeydlərində nə əks olunmur?

- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin planlaşdırılması
- ETTKİ-nin əsas istiqamətləri
- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin istehsala təsiri
- ETTKİ-nin strateji məqsədləri
- texniki qərarların elmi-texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi

215 213. İzahat qeydlərində nə əks olunmur?

- texniki qərarların elmi-texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin istehsala təsiri
- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin planlaşdırılması
- elmi təşkilatın heyyyəti
- ETTKİ-nin əsas istiqamətləri

216 212. Elmi təşkilatın sosial-iqtisadi inkişaf planına nə daxil deyildir?

- əsaslı tikinti və təmir planı
- maddi-texniki təchizat planı
- əmək planı
- elmi-tədqiqat planı
- elmi-texniki məhsulun həcmnin hesablanması

217 211. Elmi təşkilatın sosial-iqtisadi inkişaf planına nə daxil deyildir?

- əsaslı tikinti və təmir planı
- əmək planı
- elmi-texniki məhsulun həcmnin hesablanması
- texniki-iqtisadi əsaslandırma
- maddi-texniki təchizat planı

218 210. Elmi təşkilatın sosial-iqtisadi inkişaf planı özündə nəyi birləşdirir?

- maliyyə planını
- İzahat qeydlərini
- titul vərəqini
- əsaslı tikinti və təmir planını

- elmi tədqiqat planını

219 209. Elmi təşkilatın sosial-iqtisadi inkişaf planı özündə nəyi birləşdirir?

- təşkil planı
 texniki-iqtisadi əsaslandırma
 maliyyə planı
 elmi-texniki məhsulun həcmnin hesablanması
 marketing planı

220 208. ETTKİ üzrə innovasiya tədbirlərinin beşillik və illik planlaşma qaydası:

- illik planlaşma
 ETT kompleks programı
 beş illik planlaşma
 tematik planlaşma
 proqnoz planlaşma

221 207. Müəssisə və birliklərlə müqaviləyə əsasən həyata keçirilən planlaşma:

- 20 illik planlaşma
 proqnoz planlaşma
 beş illik planlaşma
 illik planlaşma
 ETT kompleks programı

222 206. Elmi təşkilatın beşillik planın əsasında nə durur?

- perspektiv program
 proqnoz program
 beş illik program
 ETT kompleks programı
 20 illik proqnoz

223 205. Ölkənin ETT programı, 15-20 il müddətini əhatə edən:

- perspektiv program
 proqnoz program
 beş illik program
 ETT kompleks programı
 20 illik proqnoz

224 Proqnoz nədir?

- bütün cavablar səhvdir
 yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;
 idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkil məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;
 perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
 istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsas olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;

225 Proqram nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür.
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;
- elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür;
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

226 Plan nədir?

- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir;
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur;
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur.

227 201. Elmi təşkilatın tematik planına hansı işlər daxil edilmir?

- öz hesabına yerinə yetirilən axtarış işləri
- dövlət komitələri və müəssisələrin sifarişlərinin yerinə yetirilən işlər
- Nazirlər Kabinetinin dövlət sifarişi ilə yerinə yetirilən işlər
- başqa müəssisələrlə qarşılıqlı əlaqə üçün yerinə yetirilən işlər
- kommersiya təşkilatlarının sifarişi ilə yerinə yetirilən işlər

228 200. İzahat qeydlərində nə öz əksini tapmamışdır?

- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin istehsala təsiri
- texniki qərarların elmi-texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
- ETTKİ-nin əsas istiqamətləri
- ETTKİ icraçıları
- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin planlaşdırılması

229 199. İzahat qeydlərində nə öz əksini tapmamışdır?

- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin istehsala təsiri
- texniki qərarların elmi-texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
- ETTKİ-nin əsas istiqamətləri
- ETTKİ həyata keçirilməsinin müddəti
- ETTKİ texniki, iqtisadi və başqa nəticələrin planlaşdırılması

230 198. Elmi təşkilatın elmi-texniki, sosial-iqtisadi inkişaf planı hansı hissələrdən (bölmələrdən) ibarətdir?

- tematik plan, sosial-iqtisadi inkişaf planının izahat qeydləri
- elmi-texniki, sosial-iqtisadi inkişaf planı
- elmi-texniki, sosial, iqtisadi inkişaf planı
- texniki plan, sosial-iqtisadi inkişaf planı
- sosial-iqtisadi inkişaf planının izahat qeydləri

231 197. Elmi və innovasiya təşkilatlarının sosial-iqtisadi inkişaf planı özündə nəyi əks etdirmir?

- təmir və əsaslı tikinti planı

- əmək planı
- elmi-texniki məhsulun həcmnin hesablanması
- təşkilat planı
- maddi-texniki təchizat planı

232 196. Elmi və innovasiya təşkilatlarının sosial-iqtisadi inkişaf planı özündə nəyi əks etdirmir?

- təmir və əsaslı tikinti planı
- əmək planı
- elmi-texniki məhsulun həcmnin hesablanması
- marketinq planı
- maddi-texniki təchizat planı

233 195. Elmi və innovasiya təşkilatlarının sosial-iqtisadi inkişaf planı özündə nəyi əks etdirir?

- istehsal planı
- zərərsiz nöqtənin hesablanması
- marketinq planı
- elmi-texniki məhsulun həcmnin hesablanması
- təşkilati planı

234 194. Elmi və innovasiya təşkilatlarının sosial iqtisadi inkişaf planı özündə nəyi əks etdirir?

- istehsal planı
- satış planı
- marketinq planı
- təmir və əsaslı tikinti planı
- təşkilati planı

235 193. Tematik planlaşmada əsas plan-uçot vahidi hesab edilir:

- tədqiqat
- yerinə yetirilən işlərin həcmi
- vaxt müddəti
- mövzu
- icraçı

236 192. Elm və innovasiya təşkilatlarının planlaşdırılmasının başlıca vəzifəsinə aid edilmir:

- innovasiya məmulatının varketinq bazarının həyata keçirilməsi
- yüksək effektiv istehsalın, texnoloji proseslərin, texniki vasitələrin işlənməsi
- mühüm sahə, elmi-texniki, sosial-iqtisadi problemlərin həlli
- regionların sosial-iqtisadi inkişafı
- texnologiyanın, müəssisələrin, birliklərin, səhmdar cəmiyyətlərin texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

237 191. Elmi və innovasiya təşkilatlarının planlaşdırmasının başlıca vəzifələrinə aid edilmir:

- innovasiya məmulatının varketinq bazarının həyata keçirilməsi
- yüksək effektiv texnoloji proseslərin, texniki vasitələrin işlənməsi
- mühüm sahə, elmi-texniki, sosial-iqtisadi problemlərin həlli
- məşğulluq problemlərin həlli
- texnologiyanın, müəssisələrin, birliklərin, səhmdar cəmiyyətlərin texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

238 190. Planlaşma:

- həvəsləndirmənin funksiyası
- nəzarətin funksiyası
- təşkilin funksiyası
- idarəetmənin funksiyası

- tənzimləmənin funksiyası

239 322. Sənaye müəssisəsində il ərzində 2500 ədəd məhsul istehsal olunur, istehsal olunan məhsul vahidinin maya dəyəri 220 manat və hər bir məhsul vahidinin istehsalında 44 manatlıq süni və sintetik materiallar istehlak edilərsə onda istehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi nə qədərdir?

- 0.25
 0.15
 0.12
 0.2
 0.32

240 321. ETT-ni müəyyən edən sahələrə aid deyil:

- heç biri
 kimya
 maşınqayırma
 metallurjiya
 elektroenergetika

241 320. ETT-ni müəyyən edən sahə:

- yüngül sənaye
 neft sənayesi
 metallurjiya
 heç biri
 yeyinti sənayesi

242 319. Texniki tərəqqini müəyyən edən sahələr

- atom energetikasının inkişafı, biotexnologiya, gen mühəndisliyi
 mexanikləşdirilmə və avtomatlaşdırılma, kimyalaşdırma, elektricləşdirmə
 energetika, biotexnologiyanın inkişafı, robotlaşdırma
 maşınqayırma, kimya, elektroenergetika
 cihazqayırma, informasiya texnologiyaları, biokimya

243 318. Texniki tərəqqini müəyyən edən sahələr

- yanacaq-enerji sektoru, neft-kimya kompleks
 kimya, yeyinti, yüngül sənaye
 maşınqayırma, neft-kimya, metallurjiya
 maşınqayırma, kimya, elektroenergetika
 kimya, enerji sferası, neft maşınqayırması

244 317. ETT progressiv istiqamətlərinə nə aiddir

- istehsalın kimyalaşdırılması və mexanikləşdirilməsi
 istehsalın kimyalaşdırılması
 istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
 kosmik fəzanın mənimsənilməsi
 istehsalın elektricləşdirilməsi

245 316. ETT progressiv istiqamətlərinə nə aiddir

- istehsalın elektricləşdirilməsi və mexanikləşdirilməsi
 istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
 istehsalın elektricləşdirilməsi
 biomühəndisliyin inkişafı
 istehsalın kimyalaşdırılması

246 315. ETT progressiv istiqamətlərinə nə aiddir

- atom energetikasının inkişafı
- istehsalın elektricləşdirilməsi
- istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın kimyalaşdırılması
- istehsalın avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

247 314. ETT əsas istiqamətlərinə nə aiddir

- alternativ enerji mənbələrinin inkişafı
- biomühəndisliyin inkişafı
- atom energetikasının inkişafı
- istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- tullantısız texnologiyaya keçid

248 313. ETT əsas istiqamətlərinə nə aiddir

- kosmik fəzanın mənimsənilməsi
- gen mühəndisliyinin inkişafı
- lazer effektindən istifadə
- istehsalın kimyalaşdırılması
- biotexnologiyanın inkişafı

249 312. ETT əsas istiqamətlərinə nə aiddir

- istehsal proseslərinin robotlaşdırılması
- kosmik fəzanın mənimsənilməsi
- biotexnologiyanın inkişafı
- istehsalın elektricləşdirilməsi
- resurs qənaət texnologiyasına keçid

250 311. Verilənlərdən istifadə etməklə istehsalın elektricləşmə əmsalını hesablayın: işçilərin sayı – 400 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 600 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 800 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 1600 ədəd

- 3.5
- 0.7
- 1.5
- 0.4
- 2.0

251 310. Verilənlərdən istifadə etməklə əməyin enerji silahlılığını hesablayın: işçilərin sayı – 400 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 600 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 800 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 1600 ədəd

- 3.5
- 0.7
- 1.5
- 2.0
- 4.0

252 309. Verilənlərdən istifadə etməklə əməyin elektriclə silahlılığını hesablayın: işçilərin sayı – 400 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 600 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 800 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 1600 ədəd

- 3.5
- 2.0
- 0.7

- 1.5
 4.0

253 308. Verilənlərdən istifadə etməklə istehsalın elektricləşmə əmsalını hesablayın: işçilərin sayı – 200 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 800 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 1000 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 2200 ədəd

- 0.7
 5.0
 4.0
 0.4
 0.25

254 307. Verilənlərdən istifadə etməklə əməyin enerji silahlılığını hesablayın: işçilərin sayı – 200 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 800 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 1000 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 2200 ədəd

- 7.0
 0.25
 4.0
 5.0
 0.7

255 306. Verilənlərdən istifadə etməklə əməyin elektriclə silahlılığını hesablayın: işçilərin sayı – 200 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 800 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 1000 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 2200 ədəd

- 7.0
 0.25
 5.0
 4.0
 0.7

256 305. Mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 60 min man., məhsulun ümumi həcmi 90 min man, maşınlı istehsalda məşğul işçilərin sayı 20 nəfər, ümumi işçilərin sayı 70 nəfər olarsa, əməyin mexanikləşdirilmə səviyyəsini hesablayın

- 0.5
 1.5
 0.67
 0.3
 3.5

257 304 Mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 60 min man., məhsulun ümumi həcmi 90 min man, istehsalın mexanikləşdirmə üsulunda məşğul 35 norma/saat, ümumi əmək xərci 70 norma/saat olarsa, mexanikləşdirilən işlərin səviyyəsini hesablayın

- 3.5
 1.5
 0.67
 0.5
 0.3

258 303. Mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 60 min man., məhsulun ümumi həcmi 90 min man, maşınlı istehsalda məşğul işçilərin sayı 20 nəfər, ümumi işçilərin sayı 70 nəfər olarsa, istehsalın mexanikləşdirmə səviyyəsini hesablayın

- 0.5
 0.3

- 1.5
- 0.67
- 3.5

259 302. Mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 50 min man., məhsulun ümumi həcmi 80 min man, maşınli istehsalda məşğul işçilərin sayı 15 nəfər, ümumi işçilərin sayı 60 nəfər olarsa, əməyin mexanikləşdirilmə səviyyəsini hesablayın

- 0.5
- 1.6
- 0.6
- 0.25
- 4.0

260 301. Mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 50 min man, məhsulun ümumi həcmi 80 min man, istehsalın mexanikləşdirmə üsulunda məşğul 40 norma/saat, ümumi əmək xərci 80 norma/saat olarsa, mexanikləşdirilən işlərin səviyyəsini hesablayın

- 4.0
- 1.6
- 0.6
- 0.5
- 0.25

261 300. Mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 50 min man, məhsulun ümumi həcmi 80 min man, maşınli istehsalda məşğul işçilərin sayı 15 nəfər, ümumi işçilərin sayı 60 nəfər olarsa, istehsalın mexanikləşdirmə səviyyəsini hesablayın

- 0.5
- 0.25
- 1.6
- 0.6
- 4.0

262 299. İl ərzində istehlak olunan bütün enerjisinin həcmi 8500 min kvt, il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmi 6800 min kvt olarsa onda müəssisədə istehsalın elektriklişdirilməsi əmsalını hesablayın.

- 0,6.
- 1700;
- 1,25;
- 0,8;
- 1,5;

263 298. Ümumi istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi 4500 min kvt, texnoloji ehtiyaclara istehlak olunmuş elektrik enerjisinin həcmi 3600 min kvt olarsa onda müəssisədə elektrik enerjisinin istehlak quruluşunu hesablayın.

- 82,5%.
- 65,2%;
- 125 %;
- 80,5%;
- 80 %;

264 297. Sənaye müəssisəsində fəhlələrin ümumi sayı 400 nəfər, əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayı isə 250 nəfər olarsa onda müəssisədə əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi nə qədər olar?

- 82,5%.
- 65,2%;
- 160 %;

- 62,5%;
- 162%;

265 296. Kimyalaşdırma öz başlanğıcını nə vaxtdan götürmüşdür?

- XX əsrin qırxıncı illərindən.
- XVIII əsrin iyirminci illərindən;
- XIX əsrin iyirminci illərindən;
- XX əsrin iyirminci illərindən;
- XX əsrin otuzuncu illərindən;

266 295. Kompleks avtomatlaşdırma:

- İstehsalın ayrı-ayrı sahələrində istehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyası əvəzinə avtomat cihazlar və vasitələrlə əvəz edilməsi
- Əsas və köməkçi istehsalın ayrı-ayrı sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi
- İstehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyasının avtomat cihazlarla və digər vasitələrlə tam şəkildə əvəz edilməsi
- İnsan müdaxiləsi olmamaqla
- Əsas və köməkçi istehsal sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi

267 294. Qismən avtomatlaşdırma:

- İnsan müdaxiləsi olmamaqla
- Əsas və köməkçi istehsal sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi
- Əsas və köməkçi istehsalın ayrı-ayrı sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi
- İstehsalın ayrı-ayrı sahələrində istehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyası əvəzinə avtomat cihazlar və vasitələrlə əvəz edilməsi
- İstehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyasının avtomat cihazlarla və digər vasitələrlə tam şəkildə əvəz edilməsi

268 293. Kompleks mexanikləşdirmə:

- İnsan müdaxiləsi olmamaqla
- İstehsalın ayrı-ayrı sahələrində istehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyası əvəzinə avtomat cihazlar və vasitələrlə əvəz edilməsi
- Əsas və köməkçi istehsalın ayrı-ayrı sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi
- Əsas və köməkçi istehsal sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi
- İstehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyasının avtomat cihazlarla və digər vasitələrlə tam şəkildə əvəz edilməsi

269 292. Qismən mexanikləşdirmə:

- İnsan müdaxiləsi olmamaqla
- İstehsalın ayrı-ayrı sahələrində istehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyası əvəzinə avtomat cihazlar və vasitələrlə əvəz edilməsi
- Əsas və köməkçi istehsal sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi
- Əsas və köməkçi istehsalın ayrı-ayrı sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi
- İstehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyasının avtomat cihazlarla və digər vasitələrlə tam şəkildə əvəz edilməsi

270 291. Hansı sahə elektrik tutumlu sahə hesab edilir?

- cihazqayırma
- kimya sənayesi
- maşınqayırma
- elektroenergetika
- metallurqiya

271 290 Əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

- fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti;
- fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxmaqla;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;
- fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;

272 289 Əməyin elektrik silahlılıığı əmsalı necə hesablanır?

- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə vurmaqla;
- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;
- texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin fəhlələrin sayına nisbəti.
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə nisbəti;

273 288. Elektrik enerjisinin istehlak quruluşu necə hesablanır?

- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcminə nisbəti
- texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin hasilini;
- texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin cəmi;
- texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti;
- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmindən texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik

274 287 İstehsalın elektriklişdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti kimi.
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş ətütün enerjinin (elektrik, istilik və s.) həcmnin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmnin il ərzində istehlak edilmiş ətütün enerjinin həcminə nisbəti kimi;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi;

275 286. Başqa növ enerji ilə müqayisədə elektrik enerjisinin xüsusiyyətlərinə nə aid edilir?

- elektrik enerjisi istehsalının təmərküzləşməsinin aşağı olmasına imkan verir
- əmək alətlərinin inkişafının yeni yollarının müəyyən edilib inkişaf etdirilməsi
- başqa növ (mexanik, istilik, işıqlandırma) enerjilərə çox çətinliklə keçirilməsi
- istehsal proseslərinin intensivliyini, sürətliliyini, dəqiqliyinin təmin edilməsi
- elektrik enerjisinin istehlakının tədricən yığılması imkanı

276 285. Başqa enerji növləri ilə müqayisədə elektrik enerjisinin xüsusiyyətlərinə nə aid edilmir?

- istehsalın yüksək dərəcədə təmərküzləşdirilməsinə imkan yaradır
- istehsal proseslərini daha intensiv, sürətli, dəqiq aparılmasının təmin edilməsi
- başqa növ enerjiyə tez və asanlıqla keçirilməsi
- enerji məhsulu əməyin nəticələri üçün son məhsul hesab edilir, yaxud müəllif hüququ ilə müdafiə olunan intellekt məhsul
- əmək alətlərinin fasiləsiz olaraq inkişaf etdirilməsinin həyata keçirilməsinə imkan verilməsi

277 284. Başqa növ enerji ilə müqayisədə elektrik enerjisinin xüsusiyyətlərinə nə aid deyildir?

- istehsalın yüksək dərəcədə təmərküzləşdirilməsinə imkan yaradır
- asan idarə edilməsi, intensivliyi, sürəti, dəqiqliyin olması
- başqa növ enerjiyə çox asanlıqla keçirilməsi

- onun yavaş-yavaş istehlak olunması
- əmək alətlərinin fasiləsiz olaraq inkişaf etdirilməsinin həyata keçirilməsinə imkan verilməsi

278 283. Hansı istehsallar mürəkkəb kimyəvi texnologiyaların tətbiqi ilə xarakterizə olunur?

- elektroenergetika
- metallurqiya
- maşınqayırma
- kimya
- neftçıxarma

279 282. Kimyəvi məhsulların texniki-iqtisadi xüsusiyyətlərinə nələr aid edilmir?

- nisbətən canlı əmək xərclərinin aşağı olması
- böyük həcmdə müxtəlif tipdə və növdə texnoloji avadanlıq, qismən ixtisaslaşma və istehsalın texnoloji sxemi ilə uyğunlaşan maşınlar
- tətbiq edilən təbii qazın, kükürdün, metallurqiya sənayesinin tullantılarının, kənd təsərrüfatı məhsullarının xammal bazasının xarakterik spesifikasiyası
- kombinləşmə imkanları yuxarı deyildir
- yüksək enerji, material, fondtutumu ilə kimyəvi məhsulların maya dəyəri

280 281. Kimyəvi məhsullar hazırlanması texnologiyasının texniki-iqtisadi xüsusiyyətlərinə nələr aid edilmir?

- xammaldan kompleks istifadənin kombinləşmənin genişləndirilməsi
- böyük həcmdə müxtəlif tipdə və növdə texnoloji avadanlıq, qismən ixtisaslaşma və istehsalın texnoloji sxemi ilə uyğunlaşan maşınlar
- tətbiq edilən təbii qazın, kükürdün, metallurqiya sənayesinin tullantılarının, kənd təsərrüfatı məhsullarının xammal bazasının xarakterik spesifikasiyası
- nisbi olaraq canlı əmək xərclərinin artımı
- məhsullun maya dəyərində enerji, material, fondtutumu yüksək olması

281 280. Kimyəvi məhsullar hazırlanması texnologiyasının texniki-iqtisadi xüsusiyyətlərinə nələr aid edilmir?

- xammaldan kompleks istifadənin kombinləşmənin genişləndirilməsi
- məhsullun maya dəyərində enerji, material, fondtutumu yüksək olması
- tətbiq edilən təbii qazın, kükürdün, metallurqiya sənayesinin tullantılarının, kənd təsərrüfatı məhsullarının xammal bazasının xarakterik spesifikasiyası
- böyük həcmdə eyni tipdə və növdə texnoloji avadanlıq, qismən ixtisaslaşma və istehsalın texnoloji sxemi ilə uyğunlaşan maşınlar
- nisbi olaraq canlı əmək xərclərinin aşağı olması.

282 279. Kimyəvi məhsulların istehsalının texniki-iqtisadi xüsusiyyətlərə nə aid edilir?

- xammaldan kompleks istifadəyə əsaslanan geniş kombinləşmə
- yüksək materialtutumu, fondtutumu kimyəvi məhsulların maya dəyərində material xərclərini artırır
- istehsalda tətbiq edilən texnoloji maşın və avadanlıqların eyni tipli
- tətbiq edilən təbii qazın, kükürdün, metallurqiya sənayesinin tullantılarının, kənd təsərrüfatı məhsullarının xammal bazasının xarakterik spesifikasiyası
- maşınqayırma, yüngül sənayedə nisbi olaraq məhsul vahidinə düşən canlı əmək 2-3 dəfə aşağıdır

283 278. Hansı sahə 40%-ə qədər plastmas satır, 35%-ə qədər kak və boya, 25%-ə qədər kimyəvi lit?

- cihazqayırma
- metallurqiya
- kimya sənayesi
- maşınqayırma
- elektroenergetika

284 277. Hansı sahənin quruluşundan başqa sahələrin quruluşu asılıdır?

- cihazqayırma
- metallurgiya
- kimya sənayesi
- maşınqayırma
- elektroenergetika

285 276 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

- kimya sənayesi
- neft-kimiya sənayesi
- elektroenergetika sahəsi
- yeyinti sənayesi
- maşınqayırma sahəsi

286 275 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- tikinti və nəqliyyat sahələri
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- maşınqayırma və kimya sənayesi sahələri
- kənd təsərrüfatı

287 Elmi-texniki tərəqqinin hansı istiqaməti ictimai istehsalın maddi ünsürlərindən olan yalnız əmək predmetləri ilə təmasda olur?

- elektricləşdirmə və avtomatlaşdırma;
- avtomatlaşdırma;
- elektricləşdirmə;
- kimyalaşdırma;
- robotlaşdırma;

288 273 İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

- kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayının ölkə sənayesində işləyənlərin sayındakı xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrində rentabellik göstəricisinin səviyyəsi;
- kimya sənaye müəssisələrində fondveriminin səviyyəsi;
- hər hansı məhsulun maya dəyərində istehlak edilmiş süni və sintetik materialların xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrindəki əsas fondların dəyərinin ölkə sənayesindəki əsas fondların dəyərində xüsusi çəkisi;

289 272 İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

- kimya sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının səviyyəsi;
- kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayı;
- kimya sənaye müəssisələrinin sayı;
- sənaye məhsulunun istehsalı texnologiyasında kimyəvi metodların xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrində əsas fondların dəyəri;

290 271. Müəssisə və istehsalların məcmusu, xammalın emalında daha çox kimyəvi texnologiya tətbiq edən və kimyava məhsullar buraxan:

- cihazqayırma
- metallurgiya
- maşınqayırma
- kimya sənayesi
- elektroenergetika

291 270. Hansı sahə daha mürəkkəb və çoxsahəli istehsaldan ibarətdir?

- cihazqayırma
- metallurgiya
- kimya sənayesi
- maşınqayırma
- elektroenergetika

292 269. Elektrikləşdirilmənin səviyyə göstəriciləri:

- enerji vermə
- fondla silahlanma
- istehsalın elektrikləşdirilməsi əmsalı
- əməyin elektrikle silahlandırılması
- enerji tutumlu

293 268. İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi göstəricilərinə aiddir:

- istehsalın mövcud növünün texnologiyasında kimya üsulların xüsusi çəkisi
- istehsalın, əməyin, idarəmənin kimyalaşdırılması əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin kimyalaşdırılması əmsalı
- hazır məhsulların ümumi dəyərində istifadə edilən təbii boyaların xüsusi çəkisi
- müxtəlif növ məhsulların istehsalı prosesində natural materialların xüsusi çəkisi

294 267. İstehsalın avtomatlaşdırılması səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər:

- əməyin, planlaşmanın, idarəmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- məhsulun, əməyin, işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı
- istehsalın, əməyin, idarəmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- məhsulun, istehsalın, idarəmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı

295 266. İstehsalın mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəriciləri:

- əməyin, planlaşmanın, idarəmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, istehsalın, idarəmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- istehsalın, əməyin, idarəmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, əməyin, işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı

296 265 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

- elektroenergetika sahəsi
- yeyinti sənayesi
- kimiya sənayesi
- maşınqayırma sahəsi
- neft-kimya sənayesi

297 264 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- kənd təsərrüfatı
- yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- maşınqayırma və kimiya sənayesi sahələri
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- tikinti və nəqliyyat sahələri

298 263 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri aid deyil?

- sənaye istehsalının avtomatlaşdırılması
- sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi
- istehsalın kimyalaşdırılması

- istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi
- sənaye istehsalının təmərküzləşdirilməsi

299 262 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kimyalaşdırılması

300 261 Ən çox enerji istehlak edən maddi istehsal sahəsi hansıdır?

- ictimai iaşə
- sənaye
- tikinti
- kənd təsərrüfatı
- rabitə

301 260 Hansı sahə ETT-nin maddi əsası və bələdçisidir?

- yanacaq
- yeyinti
- yüngül
- maşınqayırma
- metallurğiya

302 259 Bunlardan hansı ETT-nin istiqaməti deyil

- sənayenin kimyalaşdırılması
- mütərəqqi texnologiyanın yaradılması
- mexanikləşdirmə
- struktur dəyişiklikləri, yeni müəssisələrin yaradılması
- elektricləşdirmə, yeni enerji növlərinin tapılması

303 258. ETT müəyyən edən sahə:

- kimya sənayesi, neft sənayesi, elektroenergetika
- neft sənayesi, maşınqayırma, elektroenergetika
- maşınqayırma, metallurğiya, kimya sənayesi
- maşınqayırma, kimya sənayesi, elektroenergetika
- elektroenergetika, kimya sənayesi, yeyinti sənayesi

304 257. ETT əsas istiqamətləri:

- kimyalaşdırma, elektricləşdirmə, gen injeneriya
- mexanikləşdirmə, avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, kimyalaşdırma
- mexanikləşdirmə, kimyalaşdırma, biotexnologiya
- kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma, kimyalaşdırma, elektricləşdirmə
- avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, elektricləşdirmə

305 256. Sənayenin hansı sahəsində müasir yüksək məhsuldar dəzğah, avadanlıqlar quraşdırılmışdır və burada ixtisaslı fəhlələr, mühəndis-texnik işçiləri işləyir?

- elektroenergetika
- kimya sənayesi
- metallurğiya
- maşınqayırma

neft sənayesi

306 255. İstehsal texnologiyasının hansı sahəsi özündə işləmə, emal, yığma, tökmə, ştamplama, qablaşdırma və başqa texnologiyaları özündə əks etdirir?

- elektroenergetika
- kimya sənayesi
- metallurjiya
- maşınqayırma
- neft sənayesi

307 254. Hansı sahənin inkişafı ictimai istehsalın kimyalaşdırılması üçün baza yaradır və defisit materiallara qənaət edilməsinə, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsinə çərait yaradır?

- cihazqayırma
- metallurjiya
- maşınqayırma
- kimya sənayesi
- elektroenergetika

308 253. Texniki tərəqqini müəyyən edən sahə:

- cihazqayırma
- metallurjiya
- neft sənayesi
- kimya sənayesi
- neft maşınqayırması

309 252. Texniki tərəqqini müəyyən edən sahə:

- bütün göstərilənlər
- neft sənayesi, kimya sənayesi, maşınqayırma
- maşınqayırma, metallurjiya, kimya sənayesi
- elektroenergetika, kimya sənayesi, maşınqayırma
- maşınqayırma, metallurjiya, elektroenergetika

310 251. İstehsalın güc maşın və avadanlıqların, texnoloji proseslərin, idarəetmə və nəzarət cihazlarının qidalanma mənbəyi olan elektrik enerjisinin geniş tətbiqi, bu:

- enerjinin alternativ mənbələrindən istifadə edilməsi
- avtomatlaşdırma
- mexanikləşdirmə
- elektriklişdirmə
- atom energetikasının inkişafı

311 250. İstehsalın kimyalaşdırılması istiqamətlərinə aiddir:

- təbii boyalardan istifadənin tətbiqi
- kompleks kimyalaşdırma
- qismən kimyalaşdırma
- yeni konstruksiyalı və izolasiyalı materialların tətbiqi
- istehsalda təbii materialların istifadə edilməsi

312 249. Kimyəvi texnologiyaların istehsalda tətbiqi nəticəsində yeni növ xammal, material və məmulatların yaradılması, onların keyfiyyətinin yüksəldilməsi, bu:

- bioinjeneriya
- avtomatlaşdırma
- mexanikləşdirmə

- kimyalaşdırma
- elektrikleşdirmə

313 248. İstehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyasının avtomat cihazlarla və digər vasitələrlə tam şəkildə əvəz edilməsi, bu:

- istehsal daxili mexanikleşdirmə
- kompleks mexanikleşdirmə
- qismən mexanikleşdirmə
- kompleks avtomatlaşdırma
- qismən avtomatlaşdırma

314 247. İstehsalın ayrı-ayrı sahələrində istehsal proseslərinin tənzimlənməsi və nəzarətə insan funksiyası əvəzinə avtomat cihazlar və vasitələrlə əvəz edilməsi, bu:

- istehsal daxili mexanikleşdirmə
- kompleks mexanikleşdirmə
- qismən mexanikleşdirmə
- qismən avtomatlaşdırma
- kompleks avtomatlaşdırma

315 246. Əsas və köməkçi istehsal sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi:

- istehsal daxili mexanikleşdirmə
- qismən avtomatlaşdırma
- qismən mexanikleşdirmə
- kompleks mexanikleşdirmə
- kompleks avtomatlaşdırma

316 245. Əsas və köməkçi istehsalın ayrı-ayrı sahələrində əl əməyinin maşınlarla əvəz edilməsi, bu:

- istehsal daxili mexanikleşdirmə
- qismən avtomatlaşdırma
- kompleks mexanikleşdirmə
- qismən mexanikleşdirmə
- kompleks avtomatlaşdırma

317 244. İstehsalın avtomatlaşdırılmasının növləri:

- daxili və xarici
- tam və natamam
- mütləq və nisbi
- qismən və kompleks
- sex və zavoddaxili

318 243. İstehsalın mexanikleşdirilməsinin növləri:

- daxili və xarici
- tam və natamam
- mütləq və nisbi
- qismən və kompleks
- sex və zavoddaxili

319 242. ETT progressiv istiqamətlərinə nə aiddir?

- kompleks mexanikleşdirmə və avtomatlaşdırma
- istehsalın kimyalaşdırılması
- istehsalın elektrikleşdirilməsi
- kimyalaşdırma, elektrikleşdirmə

- istehsal proseslərinin avtomatlaşdırılması və robotlaşdırılması

320 241. ETT əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- kosmik fəranın mənimsənilməsi
 istehsalın elektrikləşdirilməsi
 istehsal proseslərinin avtomatlaşdırılması və robotlaşdırılması
 gen injenerinin inkişafı
 atom energetikasının inkişafı

321 240. ETT əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- gen injenerinin inkişafı
 atom energetikasının inkişafı
 istehsalın kimyalaşdırılması
 kosmik fəzanın mənimsənilməsi
 istehsal proseslərinin avtomatlaşdırılması və robotlaşdırılması

322 239. ETT əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- atom energetikasının inkişafı
 kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma
 gen injenerinin inkişafı
 istehsal proseslərinin avtomatlaşdırılması və robotlaşdırılması
 kosmik fəzanın mənimsənilməsi

323 361. Elmi – tərəqqinin əmək resurslarından istifadəyə təsirini xarakterizə edən göstəricilərə hansı aid edilmir?

- Əmək sərfi normalarının azalması
 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi hesabına istehsalın həcmnin artan hissəsi
 Əmək məhsuldarlığının artım tempi
 Fondverimi və ya fondtutumu
 Bazis dövrünə nisbətən canlı əmək məsrəflərinə qənaət

324 360. Faktiki əmək tutumu nədir?

- bir məhsulun hazırlanmasına planda nəzərdə tutulan iş vaxtı sərfinin həcmidir
 müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
 müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normalarının cəmidir
 mövcud şəraitdə bir məmulatın hazırlanmasına iş vaxtı sərfinin faktiki həcmidir
 müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin müəyyən bir əməliyyatı üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır

325 359. Plan əmək tutumu nədir?

- mövcud şəraitdə bir məmulatın hazırlanmasına iş vaxtı sərfinin faktiki həcmidir
 müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
 müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normalarının cəmidir
 bir məhsulun hazırlanmasına planda nəzərdə tutulan iş vaxtı sərfinin həcmidir
 müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin müəyyən bir əməliyyatı üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır

326 358. Normativ əmək tutumu nədir?

- mövcud şəraitdə bir məmulatın hazırlanmasına iş vaxtı sərfinin faktiki həcmidir

- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin müəyyən bir əməliyyatı üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normalarının cəmidir
- bir məhsulun hazırlanmasına planda nəzərdə tutulan iş vaxtı sərfinin həcmidir

327 357. Hansı əmək tutumu bütün kareqoriyadan olan sənaye-istehsal heyətinin əmək məsrəflərinin məcmusu kimi çıxış edir?

- idarəetmə əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- tam əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu

328 356. Hansı əmək tutumu göstəricisi rəhbərliyin və mütəxəssislərin əmək məsrəflərini göstərir?

- mexaniki əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu

329 355. Hansı əmək tutumu göstəricisi köməkçi fəhlələrin bütün əmək xərclərini ifadə edir?

- tam əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

330 354. Hansı əmək tutumu texnoloji əmək tutumu ilə xidmətin əmək tutumunun cəminə bərabərdir?

- tam əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

331 353. Hansı əmək tutumu həm əsas, həm də köməkçi fəhlələrin bütün əmək məsrəflərini əks etdirir?

- mexaniki əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

332 352. Hansı əmək tutumu göstəricisi əsas fəhlələrin bütün əmək məsrəflərini özündə əks etdirir?

- tam əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

333 351. Maşınqayırma müəssisələrində hansı əmək tutumu göstəricisindən istifadə edilmir?

- idarəetmə əmək tutumu

- İstehsal əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- mexaniki əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu

334 350. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin təşkilati amillərinə aiddir?

- sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması
- maliyyə və digər əlverişli iqtisadi stimulların yaradılması
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

335 349. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin iqtisadi amillərinə aiddir?

- sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- maliyyə və digər əlverişli iqtisadi stimulların yaradılması
- istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

336 348. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin maddi-texniki amillərinə aiddir?

- sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması
- maliyyə və digər əlverişli iqtisadi stimulların yaradılması
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

337 347. Sənaye müəssəsində illik əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- c)) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi
- d)) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin və fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarı kimi
- e) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin və fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarı kimi
- a) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi
- b) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi

338 346. Sənaye müəssəsində rüblük əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- b)) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi
- a) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi
- e) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin və fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarı kimi
- d)) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin və fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarı kimi
- c) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi

339 345. Sənaye müəssisələrində aylıq əmək məhsuldarlığı necə müəyyən olunur?

- b) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi
- a)) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi
- e) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin və fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarı kimi
- d)) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin və fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarı kimi
- c) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi

340 344. Əmək məhsuldarlığı nəyi xarakterizə edir

- məhsulun istehsal və realizasiya xərcləri
- əməyin səmərəliliyini
- vaxtın səmərəliliyini
- xərclərin səmərəliliyini

- məhsul istehsalına xərcləri

341 343. Əmək məhsuldarlığının artımının hansı amili istehsalın ümumi həcmindəki hər hansı bir məmulatın əmətutumluluğunun azaldılmasını nəzərdə tutur?

- regional
 sosial- iqtisadi
 təşkilatı- texniki
 quruluş
 elmi- texniki tərəqqi amili

342 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
 əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi;
 əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
 ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;
 istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

343 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
 yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
 istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
 istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
 əmək intizamının səviyyəsi;

344 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin sosial amillərinə aid deyil?

- işçilərin mənəvi stimullaşdırma dərəcəsi və səviyyəsi
 sosial nikbinlik və gələcəyə inam
 ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri
 istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;
 kadrların mədəni-texniki və mənəvi-siyasi səviyyələri

345 339 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
 əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi;
 əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi;
 əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
 əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi;

346 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
 istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;
 istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması;

- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;

347 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi;
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;

348 336. Köməkçi işçilərin əmək məsraflərini əmək tutumunun hansı növü nəzərə alır?

- istehsal əmək tutumu
- tam əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu

349 335. Eyni cinsli məhsullar istehsal edən sahələrdə məhsuldarlığı müəyyən edilməsində hansı üsuldan istifadə edilir?

- cinsi və əmək
- dəyər
- natural-şərti
- natural
- əmək

350 334. Hansı göstərici məhsul vahidinə düşən əmək məsrəflərini əks etdirir?

- fərdi əmək məhsuldarlığı
- əməyin intensivliyi
- istehsal
- əmək tutumluluğu
- ictimai əmək məhsuldarlığı

351 333. İstehsal olunan məhsulun həcmnin işçi heyətin sayına olan nisbəti kimi hesablanan göstərici:

- əmtəəlik məhsul
- axıcılıq əmsalı
- əməktutumu
- hasilat
- kadrlara plana görə tələbat göstəricisi

352 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

353 Sənaye müəssisələrində əmək tutumu necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasilə kimi;
- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

354 330. Əsas fəhlələrin əmək məsrəflərini əks etdirən əməktutumu:

- əsas
- istehsal
- tam
- texnoloji
- xidmət əməktutumu

355 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq;
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq;
- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması;

356 Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı.
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri;

357 327. Buraxılan məhsul vahidinə düşən əmək məsrəflərini əks etdirən göstəricilər:

- fərdi əmək məhsuldarlığı
- əməyin intensivliyi
- hasilat
- əmək tutumu
- ictimai əmək məhsuldarlığı

358 326. Əmək resurslarından istifadənin ən ümumiləşdirilmiş səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- axıcılıq əmsalı
- hasilat
- əməktutumu
- əmək məhsuldarlığı
- əməyin fondlarla silahlanması.

359 Əmək məhsuldarlığının formaları.

- şəxsi və ictimai
- fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai
- müəssisə, sahə və sənaye
- fərdi və ictimai
- fərdi və kollektiv

360 324 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir

- konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
- müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
- istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

361 323. Hansı göstərici düzgün hesablanmayıb?

- istehsalın elektirikləşdirilməsi əmsalı – texnologi proseslərdə istifadə olunan elektrik enerjisi miqdarının müəssisədə istifadə edilmiş bütün elektrik enerjisinin miqdarına olan nisbətidir
- fondutumu – əsas fondların dəyərinin məhsulun həjminə olan nisbətidir
- fondlasiləhlənmə – əsas fondların dəyərinin işçilərin sayına olan nisbətidir
- elektirikləşdirilmə – fəhlələrin sayının istifadə olunan elektrik enerjisinin miqdarına olan nisbətidir
- istehsalın mexanikləşdirilməsi əmsalı- maşın və mexanizmlərdən istifadə etməklə istehsal olunan məhsulun ümumi məhsula olan nisbətidir

362 409. Maşınqayırma müəssisələrində metaldan istifadə əmsalı necə hesablanır?

- məmulatın qara çəkisi ilə məmulatın xalis çəkisinin fərqi kimi
- məmulatın xalis çəkisi ilə məmulatın qara çəkisinin hasili kimi
- məmulatın qara çəkisinin məmulatın xalis çəkisinə nisbəti kimi
- məmulatın xalis çəkisinin məmulatın qara çəkisinə nisbəti kimi
- məmulatın xalis çəkisi ilə məmulatın qara çəkisinin cəmi kimi

363 408. Maşınqayırma müəssisələrində nisbi metal tutumluğu göstəricisi necə hesablanır?

- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məmulatın xalis çəkisinin cəmi kimi
- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məmulatın xalis çəkisinin hasili kimi
- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarının məmulatın xalis çəkisinə nisbəti kimi
- məmulatın xalis çəkisinin məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarına nisbəti kimi
- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məmulatın xalis çəkisinin cəmi kimi

364 407. Maşınqayırma müəssisələrində nisbi metal tutumluğu göstəricisi necə hesablanır?

- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məmulatın xalis çəkisinin cəmi kimi
- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məmulatın xalis çəkisinin hasili kimi
- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarının məmulatın xalis çəkisinə nisbəti kimi
- məmulatın xalis çəkisinin məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarına nisbəti kimi
- məmulatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məmulatın xalis çəkisinin cəmi kimi

365 406. Maşınqayırma müəssisələrində nisbi material tutumluğu göstəricisi necə hesablanır?

- realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcmnin həmin məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminə nisbəti kimi
- realizə edilmiş məhsulun həcmnin həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcminə nisbəti kimi
- məhsulun topdan satış qiymətinin həmin məhsul vahidinin istehsalına sərf edilmiş bütün materialların dəyərinə nisbəti kimi
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilmiş bütün materialların dəyərinin həmin məhsulun topdan satış qiymətinə nisbəti kimi
- ümumi məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcmnin realizə edilmiş məhsulun həcminə hasili kimi

366 405. Maşınqayırma müəssisələrində material tutumluğu göstəricisi necə hesablanır? 02

- ümumi məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcmnin realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcminə nisbəti
- ümumi məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcmnin realizə edilmiş məhsulun həcminə hasili
- realizə edilmiş məhsulun həcmnin həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcmnin həmin məhsulun həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcmnin həmin məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminə nisbəti

367 404. Maşınqayırma müəssisələrində material verimi göstəricisi necə hesablanır?

- ümumi məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcmnin realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcminə nisbəti
- ümumi məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcmnin realizə edilmiş məhsulun həcminə hasili
- realizə edilmiş məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcmnin həmin məhsulun həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsulun həcmnin həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcmnin həmin məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminə nisbəti

368 403. Maşınqayırma müəssisələrində məhsulun elektrik tutumluğu göstəricisi necə hesablanır?

- sərf edilmiş bütün növ enerjinin həcmnin sərf edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş əmtəlik məhsulun həcmnin sərf edilmiş bütün növ enerjinin həcminə nisbəti kimi
- sərf edilmiş bütün növ enerjinin həcmnin istehsal edilmiş əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi
- sərf edilmiş elektrik enerjisinin həcmnin istehsal edilmiş əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş əmtəlik məhsulun həcmnin sərf edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi

369 402. Maşınqayırma müəssisələrində xammal və material xərclərinin məhsulun maya dəyərindəki xüsusi çəkisi nə qədər olur?

- 75 faizə qədər;
- 60 faizə qədər;
- 50 faizə qədər;
- 80 faizdən çox.
- 70 faizə qədər;

370 401. Maşınqayırma məhsulu üzrə metal tutumu göstəricisi necə hesablanır?

- istehlak olunmuş material və əmtəlik (reallaşdırılmış) məhsulun cəmi
- istehlak olunmuş materialın kəmiyyətinin əmtəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına nisbəti
- istehlak olunmuş metalın kəmiyyətinin əmtəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına hasili
- istehlak olunmuş metalın kəmiyyətinin əmtəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına nisbəti
- istehlak olunmuş materialın kəmiyyətinin əmtəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına hasili

371 400. Milli iqtisadiyyat səviyyəsində metal tutumu göstəricisi necə hesablanır?

- istehlak olunmuş qara metalın həcmnin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş qara metalın həcmnin milli gəlirə nisbəti
- istehlak olunmuş qara metalın həcmnin əmtəlik məhsulun həcmi üzrə istehsalı
- istehlak olunmuş əlvan metalın həcmnin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş əlvan metalın həcmnin milli gəlirə nisbəti

372 399. Maşınqayırma müəssisələri üzrə metal tutumu göstəricisi necə hesablanır?

- istehlak olunmuş qara metalın həcmnin əmtəlik məhsulun həcminə hasili
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş əlvan metalın həcmnin milli gəlirə nisbəti
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş qara metalın həcmnin milli gəlirə nisbəti
- istehlak olunmuş qara metalın həcmnin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti
- istehlak olunmuş əlvan metalın həcmnin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti

373 398. Material resusrlarından səmərəli istifadənin nisbi göstəricilərinə aiddir?

- material verimi
- bir manatlıq material xərclərinə düşən gəlir
- material tutumu
- metal tutumu
- material xərcləri əmsalı

374 397. Material resusrlarından səmərəli istifadənin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- material verimi

- bir manatlıq material xərclərinə düşən gəlir
- material tututmu
- metal tutumu
- material xərcləri əmsalı

375 396. Müəssisənin səmərəli işləməsi üçün materialverimi:

- materialverimində olan dəyişikliklər müəssisənin səmərəli işinə heç bir təsir göstərmir
- materialtutumu ilə birlikdə yüksəltmək
- azaltmaq
- yüksəltmək
- materialtutumu ilə birlikdə azaltmaq

376 395. Müəssisənin səmərəli işləməsi üçün materialtutumunu:

- materialtutumunda olan dəyişikliklər müəssisənin səmərəli işinə heç bir təsir göstərmir
- materialverimi ilə birlikdə yüksəltmək
- yüksəltmək
- azaltmaq
- materialverimi ilə birlikdə azaltmaq

377 394. Müəssisənin səmərəli işləməsi üçün fondverimi:

- fondverimində olan dəyişikliklər müəssisənin səmərəli işinə heç bir təsir göstərmir
- fondtutumu ilə birlikdə yüksəltmək
- azaltmaq
- yüksəltmək
- fondtutumu ilə birlikdə azaltmaq

378 393. Müəssisənin səmərəli işləməsi üçün fondtutumu:

- fondtutumunda olan dəyişikliklər müəssisənin səmərəli işinə heç bir təsir göstərmir
- fondverimi ilə birlikdə yüksəltmək
- yüksəltmək
- azaltmaq
- fondverimi ilə birlikdə azaltmaq

379 392. Reallaşdırılmış məhsuldan mənfəətin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti

- fond məhsuldarlığı
- fondtutumu
- fondverimi
- fond rentabelliği
- fondla silahlılıq

380 391. Əsas fondların orta illik dəyərinin işçilərin sayına nisbəti:

- fond məhsuldarlığı
- fondtutumu
- fondverimi
- fondla silahlılıq
- fond rentabelliği

381 390. Əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti:

- fond məhsuldarlığı
- fondla silahlılıq
- fondverimi
- fondtutumu

fond rentabelliği

382 389. İl ərzində istehsal olunmuş məhsulun həcmının əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti:

- fond məhsuldarlığı
- fondla silahlılıq
- fondtutumu
- fondverimi
- fond rentabelliği

383 388. Avadanlıqlardan istifadənin inteqral əmsalı necə hesablanır?

- avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi.
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalından avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalını çıxmaqla;
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalının avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalına nisbəti kimi;
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı ilə avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalının hasili kimi;
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı ilə avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalının cəmi kimi;

384 387. Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı necə hesablanır?

- məhsul (iş) vahidinin hazırlanması üçün faktiki sərf olunmuş vaxtın məhsul (iş) vahidi üçün texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasına nisbəti kimi;
- avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi.
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
- məhsul (iş) vahidi üçün texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt norması ilə məhsul (iş) vahidinin hazırlanması üçün faktiki sərf olunmuş vaxtın hasili kimi;
- məhsul (iş) vahidi üçün texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasının məhsul (iş) vahidinin hazırlanması üçün faktiki sərf olunmuş vaxta nisbəti kimi;

385 386. Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi;
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi;
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
- avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi.
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasili kimi;

386 385. Əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi.
- əmək məhsuldarlığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi;

387 384. Sənaye müəssisəsində işçilərin sayı 500 nəfər, fəhlələrin sayı 400 nəfər və istehsal əsas fondların dəyəri 800 min manat olarsa onda həmin müəssisədə fondla silahlılığı göstəricisi neçə olar?

- 3 min man/nəfər;
- 1,8 min man/nəfər;
- 1,6 min man/nəfər;
- 2 min man/nəfər;
- 2,2 min man/nəfər;

388 383. Sənaye müəssisəsində əmək məhsuldarlığı göstəricisi 36 min man/ nəfər və işçilərin fondla silahlılığı göstəricisi isə 2 min man/nəfər olarsa onda fond verimi nə qədər olar?

- 38 min man.

- 0,05 min man;
- 72 min man;
- 18 min man;
- 0,5 min man;

389 382. Sənaye müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 250 min manat, ilin sonuna 250 min manat və bir il ərzində 100 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 65 %.
- 100 %;
- 24%;
- 40 %;
- 62 %;

390 381. Sənaye müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 300 min manat, ilin sonuna 400 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 75 %;
- 22 %;
- 37%;
- 50 %.
- 37,5 %;

391 380. Sənaye müəssisəsində avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı.
- işçilərin sayı;
- kadrların strukturu;
- avadanlıqların yaş strukturu;
- müəssisənin ölçüsü;

392 379. Sənaye müəssisəsində avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
- işçilərin sayı;
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı;
- istehsal əsas fondlarının təzələnməsi və sıradan çıxmasının nisbəti;
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi;

393 378. Əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

- ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı.
- növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı;
- köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı;
- artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı;
- inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı;

394 Sənayenin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsal edilən məhsulun mürəkkəblik dərəcəsi
- elmi-texniki tərəqqi
- kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

395 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcminə nisbəti kimi;
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi;

396 Əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- fondtutumu və təzələnmə əmsalı
- iqtisadi və sosial
- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- fondverimi və növbəlilik əmsalı
- fondverimi və köhnəlmə müddəti

397 374. İstehsal olunan məhsulun həcmi artıqda material tutumu:

- azalır
- material xərclərinin azalması ilə əlaqədar olaraq artır
- məhsulun həəcmindən asılı deyildir
- artır
- məhsulun fond tutumu ilə bərabər azalır

398 373. Müəssisə üçün onun əsas fondlarının dəyərini amortizasiyalaşdırmaq xeyirdirmi?

- yox, müəssisə yeni əsas fondların alınmasına çox vəsait ödəyir
- bəli, belə ki, bütün müəssisələr əsas fondların dəyərini amortizasiyalaşdırmaya borcludurlar
- yox, amortizasiya məhsulun maya dəyərini artırır
- bəli, belə ki, amortizasiya əsas fondların vaxtlı-vaxtında təzələnməsinə imkan verir
- bəli, belə ki, amortizasiya mənfəətə görə verginin azalmasına imkan verir

399 372. Əgər istehsalda əsas fondların dəyəri artırsa, fondverimi:

- eyni zamanda buraxılan məhsulun həcmnin aşağı düşməsilə artır
- dəyişmir
- artır
- aşağı düşür
- eyni zamanda buraxılan məhsulun həcmnin aşağı düşməsilə azalır

400 371. Sürətli amortizasiya imkan verir:

- idarəetmənin quruluşunu təkmilləşdirir
- məhsulun maya dəyərində amortizasiyanın məbləğini azaldır
- müəssisənin mənfəətini artırır
- əsas fondların yüksək texniki səviyyəsini saxlamağa
- dövryyə vəsaitlərinin dövryyəsinə artırır

401 370. Mənəvi köhnəlməni mütərəqqi hadisə hesab etmək olarmı?

- yox, o buraxılan məhsulun keyfiyyətinin aşağı düşməsinə səbəb olur
- əmək vasitələri fiziki xidmət müddətinin axırına kimi köhnəlirlər
- yox, o mütərəqqi sahələrdə əsas fondların daha tez köhnəlməsi imkan yaradır
- o son nəticədə istehsal xərclərinin aşağı düşməsinə səbəb olur
- o vergi ödəmələrinin aşağı düşməsinə səbəb olur

402 369. Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir

- əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

403 Sənayenin fondtutumlu sahələrində maya dəyərini aşağı salınmasında aşağıdakı istiqamətlərin hasından istifadə olunmur?

- texnoloji və digər avadanlıqların maksimum yüklənməsi.
- növbədaxili boşdayanmaları azaltmaq;
- istehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılması;
- işçilərin sayının azaldılması;
- növbəboyu boşdayanmaları azaltmaq;

404 367 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir;
- əsas fondların orta illik dəyərini məhsulun maya dəyərində nisbətini göstərir;
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir;
- məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir;

405 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- müəssisənin ehtiyat fondlarının
- müəssisənin tədavül fondlarının
- istehsal dövriyyə fondlarının
- istehsal əsas fondlarının
- müəssisənin pul fondlarının

406 365 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- məhsul vahidində işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir;
- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir;
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir;
- məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.
- müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir;

407 364 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- maliyyə resurslarının;
- əsas və tədavül fondlarının.
- informasiya resurslarının;
- xammal və material resurslarının.
- əmək resurslarının;

408 363. Əsas fondların köhnəlməsinin hansı növü ETT ilə əlaqədardır?

- bütün göstərilənlər
- sosial
- fiziki
- mənəvi
- ekoloji

409 362 Əsas fondlardan səmərəli istifadə göstəricilərindən hansı əsas hesab olunur?

- hamısından birgə istifadə əmsalı

- intensiv istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- fondverimi
- ekstensiv istifadə əmsalı

410 449 Məhsul üçün yaradılmış standartların təsir müddəti neçə ildən çox olmur?

- 10 ildən
- 2 ildən
- 1 ildən
- 5 ildən
- 3 ildən

411 448 Standartın növlərinə aid olmayanı göstərin.

- Məhsul, xidmət üçün standartlar
- Kompleks standartlar
- Nəzarət metodları üçün standartlar
- Proseslər üçün standartlar
- Sasverici standartlar

412 447 Standartlar nədən asılı olaraq kateqoriyalara bölünür?

- Standartın strukturundan
- Təsdiq olunma tarixindən
- Təsdiq olunma yerindən
- Təsir dairəsindən
- Standartlaşdırma obyektindən

413 446 Dünya dövlətlərinin əksəriyyətinin qəbul və istifadə etdiyi standartlar hansı standartlardır?

- Milli
- Regional
- Dövlətlərarası
- Beynəlxalq
- Sahə

414 445. İSO nədir?

- dövlət standartı
- könüllü standartlaşdırılma
- məhsulun beynəlxalq sertifikatı
- standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilat
- beynəlxalq texniki komissiya

415 444. Texniki şərtlər:

- məmulatların konstruksiyasına uyğun detalların unifikasiyası məqsədilə yaradılır
- Standartların qoyulduğu sahə üçün mütləqdir
- Mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq standartların qanun qüvvəsinə malikdir
- Standartlar müvəqqəti xarakterə malikdir
- beynəlxalq səviyyədə yenilərinin yaradılması və mövcudların isə təkmilləşdirilməsində vahid metodiki əsasa malikdir

416 443. Beynəlxalq standartı:

- məmulatların konstruksiyasına uyğun detalların unifikasiyası məqsədilə yaradılır
- Standartların qoyulduğu sahə üçün mütləqdir
- Mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq standartların qanun qüvvəsinə malikdir

- beynəlxalq səviyyədə yenilərinin yaradılması və mövcudların isə təkmilləşdirilməsində vahid metodiki əsasa malikdir
- Standartlar müvəqqəti xarakterə malikdir

417 442. Sahə standartı:

- məmulatların konstruksiyasına uyğun detalların unifikasiyası məqsədilə yaradılır
- Standartlar müvəqqəti xarakterə malikdir
- Mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq standartların qanun qüvvəsinə malikdir
- Standartların qoyulduğu sahə üçün mütləqdir
- beynəlxalq səviyyədə yenilərinin yaradılması və mövcudların isə təkmilləşdirilməsində vahid metodiki əsasa malikdir

418 441. Dövlət standartı:

- məmulatların konstruksiyasına uyğun detalların unifikasiyası məqsədilə yaradılır
- Standartlar müvəqqəti xarakterə malikdir
- Standartların qoyulduğu sahə üçün mütləqdir
- Mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq standartların qanun qüvvəsinə malikdir
- beynəlxalq səviyyədə yenilərinin yaradılması və mövcudların isə təkmilləşdirilməsində vahid metodiki əsasa malikdir

419 440. Dünya bazarlarına çıxmaq üçün nə vacibdir?

- istehsal attestatının alınması
- məhsula dövlət standartlarının müəyyən edilməsi
- texniki nəzarət tədbirlərinə riayət etmək
- məhsulun vəsiqə ilə təmin edilməsi
- unifikasiyalı məhsul istehsal etmək

420 439. İstehsal şəraitinin qiymətləndirilməsindən sonra hansı sənəd verilir?

- sertifikatın keçirilməsi haqda standartlaşdırma komitəsinin qərarı
- uyğunluq sertifikatı
- uyğunluq nişanı
- istehsalın attestasiyası
- sertifikatın keçirilməsi barədə arayış

421 438. Tipik sınaqların keçirilməsindən sonra hansı sənəd verilir?

- sertifikatın keçirilməsi haqda standartlaşdırma komitəsinin qərarı
- uyğunluq nişanı
- istehsalın attestasiyası
- uyğunluq sertifikatı
- sertifikatın keçirilməsi barədə arayış

422 437. Sertifikasiyadan sonra istehsalçı müəssisəyə hansı sənəd verilir?

- sertifikatın keçirilməsi barədə arayış
- uyğunluq nişanı
- istehsalın attestasiyası
- uyğunluq sertifikatı
- sertifikatın keçirilməsi haqda standartlaşdırma komitəsinin qərarı

423 436. Uyğunluq sertifikatı:

- kompleks hərəkət etməklə müstəqil tərəf-tərəfindən yoxlanılır müəyyən normativ-texniki sənədlər tələbinə uyğun olaraq təsdiqlənir
- tələblərin, normaların, qaydaların, xarakterlərin işlənilib hazırlanmasının və yerinə yetirilməsinin fəaliyyəti

- normativ dövlət sənədidir, müəyyən sahə üçün komissiyanın qəbul etdiyi qərara əsasən ictimaiyyət tərəfindən tanınmış orqan tərəfindən təsdiq edilir
- sertifikatasiya sisteminin qaydalarına uyğun olaraq bütün mövcud tələblərə riayət edilməsinin təsdiqlənməsi üçün sənəd
- keyfiyyət və sertifikatların mövcud sistemi üçün beynəlxalq səviyyədə vahid metodiki əsasın işlənilib hazırlanması

424 435. Sertifikasiya nə deməkdir?

- normativ dövlət sənədidir, müəyyən sahə üçün komissiyanın qəbul etdiyi qərara əsasən ictimaiyyət tərəfindən tanınmış orqan tərəfindən təsdiq edilir
- sertifikatasiya sisteminin qaydalarına uyğun olaraq bütün mövcud tələblərə riayət edilməsinin təsdiqlənməsi üçün sənəd
- keyfiyyət və sertifikatların mövcud sistemi üçün beynəlxalq səviyyədə vahid metodiki əsasın işlənilib hazırlanması
- tələblərin, normaların, qaydaların, xarakterlərin işlənilib hazırlanmasının və yerinə yetirilməsinin fəaliyyəti
- müəyyən normativ texniki sənədlərin müstəqil tərəflər (təşkilatlar) tərəfindən qəbul edilməsi üçün kompleks tədbirləri

425 434. Beynəlxalq standart nə deməkdir?

- sertifikatasiya sisteminin qaydalarına uyğun olaraq bütün mövcud tələblərə riayət edilməsinin təsdiqlənməsi üçün sənəd
- tələblərin, normaların, qaydaların, xarakterlərin işlənilib hazırlanmasının və yerinə yetirilməsinin fəaliyyəti
- normativ dövlət sənədidir, müəyyən sahə üçün komissiyanın qəbul etdiyi qərara əsasən ictimaiyyət tərəfindən tanınmış orqan tərəfindən təsdiq edilir
- keyfiyyət və sertifikatların mövcud sistemi üçün beynəlxalq səviyyədə vahid metodiki əsasın işlənilib hazırlanması
- kompleks hərəkət etməklə müstəqil tərəf tərəfindən yoxlanılır müəyyən normativ-texniki sənədlər tələbinə uyğun olaraq təsdiqlənir

426 433. Standart nə deməkdir?

- sertifikatasiya sisteminin qaydalarına uyğun olaraq bütün mövcud tələblərə riayət edilməsinin təsdiqlənməsi üçün sənəd
- keyfiyyət və sertifikatların mövcud sistemi üçün beynəlxalq səviyyədə vahid metodiki əsasın işlənilib hazırlanması
- tələblərin, normaların, qaydaların, xarakterlərin işlənilib hazırlanmasının və yerinə yetirilməsinin fəaliyyəti
- normativ dövlət sənədidir, müəyyən sahə üçün komissiyanın qəbul etdiyi qərara əsasən ictimaiyyət tərəfindən tanınmış orqan tərəfindən təsdiq edilir
- kompleks hərəkət etməklə müstəqil tərəf tərəfindən yoxlanılır müəyyən normativ-texniki sənədlər tələbinə uyğun olaraq təsdiqlənir

427 432. Standartlaşdırma nə deməkdir?

- sertifikatasiya sisteminin qaydalarına uyğun olaraq bütün mövcud tələblərə riayət edilməsinin təsdiqlənməsi üçün sənəd
- keyfiyyət və sertifikatların mövcud sistemi üçün beynəlxalq səviyyədə vahid metodiki əsasın işlənilib hazırlanması
- normativ dövlət sənədidir, müəyyən sahə üçün komissiyanın qəbul etdiyi qərara əsasən ictimaiyyət tərəfindən tanınmış orqan tərəfindən təsdiq edilir
- tələblərin, normaların, qaydaların, xarakterlərin işlənilib hazırlanmasının və yerinə yetirilməsinin fəaliyyəti
- kompleks hərəkət etməklə müstəqil tərəf tərəfindən yoxlanılır müəyyən normativ-texniki sənədlər tələbinə uyğun olaraq təsdiqlənir

428 431. Standartlaşdırma:

- müəyyən vaxt ərzində məhsula uyğun keyfiyyətin təmin edilməsində istehsalın qabiliyyətinin təsdiq edilməsi
- texniki tələblərə müəyyən edilən obyektə uyğun yoxlama
- yeni məhsul üçün müəyyən edilir və müvəqqəti xarakter daşıyır, yaxud da məhsul üçün keyfiyyət tələbləri axıra qədər müəyyən edilmişdir
- işləmələrə görə fəaliyyət, tələb, norma, qayda, xarakteristikaların qoyulması və yerinə yetirilməsi üçün təklif olunan
- kompleks hərəkət etməklə müstəqil tərəf tərəfindən yoxlanılır müəyyən normativ-texniki sənədlər tələbinə uyğun olaraq təsdiqlənir

429 430. Müstəqil tərəflərin iştirakı ilə məhsulların xarakterinin müəyyən normativlərə, texniki sənədlərə uyğunluğu:

- texniki nəzarət
- texniki şərait
- standartlaşdırma
- sertifikatlaşdırma
- istehsalın attestasiyası

430 429. İşləmələrin, müəyyən edilmiş tələblərin, normaların, qaydaların, xarakteristikalarının yerinə yetirilməsi üçün:

- texniki nəzarət
- sertifikatlaşdırma
- texniki şərait
- standartlaşdırma
- istehsalın attestasiyası

431 428. Sertifikasiyanı həyata keçirmək üçün xərcləri kim ödəyir?

- əhali
- sifariş verən
- istehlakçı
- hazırlayan
- mal göndərən

432 427. Sertifikasiyanın məqsədi hesab edilirlər:

- resurslara qənaətin vahid ölçüləri
- məmulatların texniki və informasiya uyğunluğu
- təbiət və texnoloji fəlakətlər baş verməsi və təsərrüfat obyektlərinin təhlükəsizliyi
- istehlakçıların yerli və xarici məhsullardan onun həyatı, sağlamlığı, mülkiyyəti, ətraf mühit təhlükə yaranarsa onun müdafiə edilməsi
- elmin, texnikanın, texnologiyanın səviyyəsinə uyğun olaraq keyfiyyətin təmin edilməsi

433 426. Standartlaşmaya nələr aid deyildir?

- məhsulların mülk, ətraf mühit üçün təhlükəsizliyi
- məmulatların texniki və informasiya uyğunluğu
- həyat və sağlamlıq üçün məhsulların təhlükəsizliyi
- idxala təsir
- elmin, texnikanın, texnologiyanın səviyyəsinə uyğun keyfiyyət

434 425. Sertifikasiyanın məqsədlərinə nə aiddir?

- ölçülərin vahidliyi, resurslara qənaət
- məmulatların texniki və informasiya bərabərliyi, qarşılıqlı əvəz edilməsi
- həyat üçün, sağlamlıq üçün, mülkiyyət üçün, ətraf mühit üçün məhsulların təhlükəsizliyi
- məhsulların rəqabətliyini artırmaq, ixraca təsir etmək
- elmin, texnikanın, texnologiyanın səviyyəsinə uyğun keyfiyyət

435 424. Hansı əmtəələr mütləq qaydada vəsiqə almağa məcbur edilmir?

- dərman maddələri
- uşaq geyimləri
- süd məhsulları
- qadın ayaqqabıları
- qənnadı məhsulları

436 423. Məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkarlanması və idarə edilməsində keyfiyyətin təmin olunması sistemi hansıdır?

- OST
- TU
- ISO
- HASSR
- GMP

437 422 Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- analitik, ekperimental, statistik standartlara

438 421 Sertifikasiya:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

439 420. Yeni növ məhsula müvəqqəti olaraq hansı növ standart qoyulur?

- beynəlxalq
- sahə
- dövlət
- texniki şərait
- milli

440 419 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli standartlar.
- regional standartlar;
- beynəlxalq standartlar;
- mühasibat standartları;
- dövlətlərarası standartlar;

441 418. Sertifikasiya məqsədinə nə aid edilmir?

- ölçülərin vahidliyi, resurslara qənaət
- məmulatların texniki və informasiya bərabərliyi, qarşılıqlı əvəz edilməsi
- həyat üçün, sağlamlıq üçün, mülkiyyət üçün, ətraf mühit üçün məhsulların təhlükəsizliyi
- mədaxilə təsir
- elmin, texnikanın, texnologiyanın səviyyəsinə uyğun keyfiyyət

442 417. Sertifikasiyanın növləri

- ictimai və şəxsi
- mütləq və nisbi
- dövlət və şəxsi
- mütləq və könüllü
- mütləq və təklif

443 416. Standartların hansı növü beynəlxalq səviyyədə yenilərinin yaradılması və mövcudların isə təkmilləşdirilməsində vahid metodiki əsasə malikdir?

- texniki standart

- sahə standartı
- dövlət standartı
- beynəlxalq standart
- könüllü standart

444 415. Standartların hansı növü müvəqqəti xarakterə malikdir?

- könüllü standart
- beynəlxalq standart
- dövlət standartı
- texniki şərait
- sahə standartı

445 414. Standartların hansı növü onun qoyulduğu sahə üçün mütləqdir?

- texniki standart
- beynəlxalq standart
- dövlət standartı
- sahə standartı
- könüllü standart

446 413. Mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq standartların hansı növü qanun qüvvəsinə malikdir?

- texniki standart
- sahə standartı
- beynəlxalq standart
- dövlət standartı
- könüllü standart

447 412. Standartların hansı növləri mövcud deyildir?

- texniki standart
- beynəlxalq standart
- dövlət standartı
- könüllü standart
- sahə standartı

448 411 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə javab verməsinə sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

449 410. Maşınqayırma müəssisələrində metaldan inteqral istifadə əmsalı necə hesablanır?

- nisbi metal tutumluğu əmsalı ilə metaldan istifadə əmsalının hasili kimi
- metaldan istifadə əmsalının nisbi metal tutumluğu əmsalına nisbəti kimi
- metaldan istifadə əmsalı ilə nisbi metal tutumluğu əmsalının fərqi kimi
- nisbi metal tutumluğu əmsalının metaldan istifadə əmsalına nisbəti kimi
- nisbi metal tutumluğu əmsalı ilə metaldan istifadə əmsalının cəmi kimi

450 541. Həndəsi nəzarət neçə həyata keçirilir?

- müəyyən bir məhsulun ayrı –ayrı hissələrin hazırlanmasına nəzarət
- istehsal edilmiş məhsul normativlərə uyğun dərəcədə yoxlanılır

- müəssisədə istehsal edilən məhsulların müəyyən hissəsi nəzarətdən keçirilir
- məhsulun ölçüləri xüsusi texniki vasitələr tətbiq etməklə yoxlanılır
- məhsula adi gözlə baxmaqla keyfiyyəti yoxlanılır

451 540. Baxış texniki nəzarət necə həyata keçirilir?

- müəyyən bir məhsulun ayrı –ayrı hissələrin hazırlanmasına nəzarət
- müəssisədə istehsal edilən məhsulların müəyyən hissəsi nəzarətdən keçirilir
- böyük qabaritli, çəkisi çox olan məhsullarını keyfiyyətini yoxlamaq
- məhsula adi gözlə baxmaqla keyfiyyəti yoxlanılır
- istehsal edilmiş məhsul normativlərə uyğun dərəcədə yoxlanılır

452 539. Başdan başa texniki nəzarət hansı məqsəd üçün tətbiq edilir?

- böyük qabaritli, çəkisi çox olan məhsullarını keyfiyyətini yoxlamaq
- məhsulun ayrı –ayrı hissələrin hazırlanmasına nəzarət
- kəndərdən alınan xamma və materiallara nəzarət
- yüngül və kiçik qabaritli məhsullarını keyfiyyətini yoxlamaq
- müəssisədə istehsal edilən bütün məhsullar texniki nəzarətdən keçirilir

453 538. Başdan başa və seçmə nəzarət texniki nəzarət işlərinin hansı əlamət qrupuna aiddir?

- nəzarət işlərinin aparılma qaydasına görə
- nəzarət əməliyyatlarının aparılmasına yerinə görə
- istehsal mərhələsini əhatə etməsinə görə
- məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə
- nəzarət işlərinin xarakterinə görə

454 537. Məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə texniki nəzarət növləri hansılardır?

- hündəsi və keyfiyyət nəzarəti
- ilkin və son nəzarət
- səyyar və stasionar texniki nəzarət işləri
- başdan başa və seçmə nəzarət
- aralıq və son nəzarət

455 536. Məhsulların anbarlarda saxlanılmasına və istehlakçılara göndərilməsinə nəzarət hansı şöbənin funksiyasına daxildir?

- alət təsərrüfatı şöbəsini
- dispetçer şöbəsinin
- anbar şöbəsinin
- texniki nəzarət şöbəsinin
- təmir təsərrüfatı şöbəsinin

456 535. Aşağıda göstərilənlərdən hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyasına aiddir?

- müəssisəyə daxil olan avadanlıq və masınlara nəzarət etmək
- fəaliyyət proqramının konkret və real olmasını təmin etmək
- müəssisənin istehsal təsərrüfat fəaliyyətinin inkişaf perspektivlərini öyrənmək
- hazır məhsulların qəbuluna nəzarət
- istehsal proqramını isləmək

457 534 Texniki nəzarət şöbəsi hansı məqsədə görə yaradılır?

- köhnəlmis avadanlıqların dəyisdirilməsinə nəzarət üçün
- müəssisənin qarşısına qoyulan plana nəzarət etmək üçün
- məhsulları növlərə ayırmaq üçün
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət olunması üçün

- avadanlıqlara nəzarət üçün

458 533 Keyfiyyət nəzarəti necə həyata keçirilir?

- məhsula adi gözlə baxmaqla keyfiyyəti yoxlanılır
 müəssisədə istehsal edilən məhsulların müəyyən hissəsi nəzarətdən keçirilir
 məhsulun ölçüləri xüsusi texniki vasitələr tətbiq etməklə yoxlanılır
 məhsul laboratoriya cihazların köməyi ilə yoxlanılır
 istehsal edilmiş məhsul normativlərə uyğun dərəcədə yoxlanılır

459 532. Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyalarına aid deyil?

- məhsulların anbarlarda saxlanılmasına və istehlakçılara göndərilməsinə nəzarət.
 texnoloji proseslərin gedişatına nəzarət etmək;
 kənardan daxil olan xammal və materialların, yarımfabrikatların, kompleksləşdirici məmulatların keyfiyyətinə nəzarət etmək;
 texnikanın keyfiyyətinə nəzarət;
 hazır məhsulların qəbuluna nəzarət;

460 531. Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarətin növlərinə daxil deyil?

- qəbul nəzarəti;
 planlı texniki nəzarət;
 fəal texniki nəzarət;
 normalaşdırılan texniki nəzarət.
 ötəri texniki nəzarət;

461 530. Keyfiyyətə texniki nəzarət işlərini həyata keçirmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- seçmə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından.
 stasionar nəzarət və öz-özünə nəzarət üsullarından;
 həndəsi nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından;
 statistik texniki nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından;
 səyyar və son nəzarət üsullarından;

462 529. Keyfiyyətə nəzarət əməliyyatlarının aparılması yerinə görə texniki nəzarət işləri necə qruplaşdırılır?

- səyyar və son nəzarət.
 ucdantutma və seçmə nəzarət;
 texniki nəzarət baxış, həndəsi və keyfiyyəti nəzarət;
 səyyar və stasionar texniki nəzarət;
 ilkin, aralıq və son nəzarət;

463 528. Keyfiyyətə nəzarət işlərinin xarakterinə görə texniki nəzarət işləri necə qruplaşdırılır?

- həndəsi və son nəzarət.
 ucdantutma və seçmə nəzarət;
 səyyar və stasionar texniki nəzarət;
 texniki nəzarət baxış, həndəsi və keyfiyyəti nəzarət;
 ilkin, aralıq və son nəzarət;

464 527. Keyfiyyətə texniki nəzarət işləri hansı əlamətə görə qruplaşdırılır?

- nəzarət işlərinin xarakterinə görə;
 məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə;
 nəzarət əməliyyatlarının aparılması yerinə görə;
 nəzarətedicilərin sayına görə;
 istehsal mərhələsini əhatə etməsinə görə;

465 526. Texnolojiliq göstəricisi:

- texnoloji tsikl prosesində material, əmək vasitələri və zamandan səmərəli istifadəni xarakterizə edir
- məmulatın orijinallığını, xarici görünüşünü, insana təsir dərəcəsini xarakterizə edir
- Məhsulun istifadə müddətində öz funksiyasını, xarakteristikasını saxlamağa imkan verir
- Məhsulun keyfiyyətini, xassələrini, qabiliyyətini və verilmiş şəraitdə öz funksiyasını yerinə yetirməyini xarakterizə edir
- istehsalda istifadə olunan resursveriminin səviyyəsini

466 525. Etibarlılıq göstəricisi:

- istehsalda istifadə olunan resursveriminin səviyyəsini
- texnoloji tsikl prosesində material, əmək vasitələri və zamandan səmərəli istifadəni xarakterizə edir
- Məhsulun keyfiyyətini, xassələrini, qabiliyyətini və verilmiş şəraitdə öz funksiyasını yerinə yetirməyini xarakterizə edir
- Məhsulun istifadə müddətində öz funksiyasını, xarakteristikasını saxlamağa imkan verir
- məmulatın orijinallığını, xarici görünüşünü, insana təsir dərəcəsini xarakterizə edir

467 524. Təyinat göstəricisi:

- istehsalda istifadə olunan resursveriminin səviyyəsini
- texnoloji tsikl prosesində material, əmək vasitələri və zamandan səmərəli istifadəni xarakterizə edir
- Məhsulun istifadə müddətində öz funksiyasını, xarakteristikasını saxlamağa imkan verir
- Məhsulun keyfiyyətini, xassələrini, qabiliyyətini və verilmiş şəraitdə öz funksiyasını yerinə yetirməyini xarakterizə edir
- məmulatın orijinallığını, xarici görünüşünü, insana təsir dərəcəsini xarakterizə edir

468 523. Hansı əlamətə görə keyfiyyət göstəriciləri təyinat, etibarlılıq, təhlükəsizlik və s. kimi təsnifləşdirilir?

- istifadə olunan resurslardan asılı olaraq
- təyinatından asılı olaraq
- Məhsulun xarakterizə edən xassələrin sayından asılı olaraq
- xassələrindən asılı olaraq
- tətbiq olunma miqyasına görə

469 522. Hansı əlamətə görə keyfiyyət göstəriciləri mütləq və nisbi kimi təsnifləşdirilir?

- istifadə olunan resurslardan asılı olaraq
- xassələrindən asılı olaraq
- Məhsulun xarakterizə edən xassələrin sayından asılı olaraq
- təyinatından asılı olaraq
- tətbiq olunma miqyasına görə

470 521. Hansı əlamətə görə keyfiyyət göstəriciləri vahid və kompleks kimi təsnifləşdirilir?

- istifadə olunan resurslardan asılı olaraq
- xassələrindən asılı olaraq
- təyinatından asılı olaraq
- Məhsulun xarakterizə edən xassələrin sayından asılı olaraq
- tətbiq olunma miqyasına görə

471 520. Keyfiyyətin kompleks göstəriciləri:

- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsini qiymətləndirir
- Baza, etalon yaxud rəqabət nümunəsi ilə müqayisədə keyfiyyətin xüsusiyyətini hansı göstərici xarakterizə edir
- dəyər və natural vahidlə xarakterizə olunur
- məhsulun bir neçə xassəsini xarakterizə edir
- məhsulun bir xassəsini xarakterizə edir

472 519. Keyfiyyətin vahid göstəriciləri:

- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsinə qiymətləndirir
- Baza, etalon yaxud rəqabət nümunəsi ilə müqayisədə keyfiyyətin xüsusiyyətini hansı göstərici xarakterizə edir
- dəyər və natural vahidlə xarakterizə olunur
- məhsulun bir xassəsini xarakterizə edir
- məhsulun bir neçə xassəsini xarakterizə edir

473 518. Keyfiyyətin nisbi göstəriciləri:

- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsinə qiymətləndirir
- məhsulun bir xassəsini xarakterizə edir
- dəyər və natural vahidlə xarakterizə olunur
- Baza, etalon yaxud rəqabət nümunəsi ilə müqayisədə keyfiyyətin xüsusiyyətini hansı göstərici xarakterizə edir
- məhsulun bir neçə xassəsini xarakterizə edir

474 517. Keyfiyyətin mütləq göstəriciləri:

- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsinə qiymətləndirir
- məhsulun bir xassəsini xarakterizə edir
- Baza, etalon yaxud rəqabət nümunəsi ilə müqayisədə keyfiyyətin xüsusiyyətini hansı göstərici xarakterizə edir
- dəyər və natural vahidlə xarakterizə olunur
- məhsulun bir neçə xassəsini xarakterizə edir

475 516. Ekoloji göstəricilər:

- insana estetik təsir dərəcəsinə xarakterizə edir
- müxtəlif nəqliyyat növlərində məhsulun keyfiyyət xassələrinə zərər vurmadan daşınma dərəcəsinə xarakterizə edir
- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsinə qiymətləndirir
- məhsulun istismarında ətraf mühitə zərərli təsirin dərəcəsinə əks etdirir
- məhsulun tərkibində standart, eyniləşmə, orqinal hissələrin istifadə dərəcəsinə əks etdirir

476 515. Estetiklik göstəricisi:

- istehsalda istifadə olunan resursveriminin səviyyəsini
- Məhsulun istifadə müddətində öz funksiyasını, xarakteristikasını saxlamağa imkan verir
- Məhsulun keyfiyyətini, xassələrini, qabiliyyətini və verilmiş şəraitdə öz funksiyasını yerinə yetirməyini xarakterizə edir
- məmulatın orijinallığını, xarici görünüşünü, insana təsir dərəcəsinə xarakterizə edir
- texnoloji tsikl prosesində material, əmək vasitələri və zamandan səmərəli istifadəni xarakterizə edir

477 514. Erqonomik göstəricilər:

- məhsulun patent müdafiəsinin, patent təmizliyinin dərəcəsinə xarakterizə edir
- müxtəlif nəqliyyat növlərində məhsulun keyfiyyət xassələrinə zərər vurmadan daşınma dərəcəsinə xarakterizə edir
- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsinə qiymətləndirir
- istismarın rahatlığını komfortu əks etdirir
- məhsulun tərkibində standart, eyniləşmə, orqinal hissələrin istifadə dərəcəsinə əks etdirir

478 513. Patent-hüquq göstəriciləri:

- istismarın rahatlığını komfortu əks etdirir
- müxtəlif nəqliyyat növlərində məhsulun keyfiyyət xassələrinə zərər vurmadan daşınma dərəcəsinə xarakterizə edir
- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsinə qiymətləndirir
- məhsulun patent müdafiəsinin, patent təmizliyinin dərəcəsinə xarakterizə edir
- məhsulun tərkibində standart, eyniləşmə, orqinal hissələrin istifadə dərəcəsinə əks etdirir

479 512 Standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri:

- istismarın rahatlığını komfortu əks etdirir
- müxtəlif nəqliyyat növlərində məhsulun keyfiyyət xassələrinə zərər vurmadan daşınma dərəcəsinə xarakterizə edir

- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsini qiymətləndirir
- məhsulun tərkibində standart, eyniləşmə, orqinal hissələrin istifadə dərəcəsini əks etdirir
- məhsulun patent müdafiəsinin, patent təmizliyinin dərəcəsini xarakterizə edir

480 511. Yükdaşıma göstəriciləri:

- istismarın rahatlığını komfortu əks etdirir
- məhsulun tərkibində standart, eyniləşmə, orqinal hissələrin istifadə dərəcəsini əks etdirir
- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsini qiymətləndirir
- müxtəlif nəqliyyat növlərində məhsulun keyfiyyət xassələrinə zərər vurmadan daşınma dərəcəsini xarakterizə edir
- məhsulun patent müdafiəsinin, patent təmizliyinin dərəcəsini xarakterizə edir

481 510. Təhlükəsizlik göstəriciləri:

- istismarın rahatlığını komfortu əks etdirir
- məhsulun tərkibində standart, eyniləşmə, orqinal hissələrin istifadə dərəcəsini əks etdirir
- müxtəlif nəqliyyat növlərində məhsulun keyfiyyət xassələrinə zərər vurmadan daşınma dərəcəsini xarakterizə edir
- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsini qiymətləndirir
- məhsulun patent müdafiəsinin, patent təmizliyinin dərəcəsini xarakterizə edir

482 509. Təhlükəsizlik göstəriciləri:

- məhsulun bir neçə xassəsini xarakterizə edir
- Baza, etalon yaxud rəqabət nümunəsi ilə müqayisədə keyfiyyətin xüsusiyyətini hansı göstərici xarakterizə edir
- dəyər və natural vahidlə xarakterizə olunur
- İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsini qiymətləndirir
- məhsulun bir xassəsini xarakterizə edir

483 508. Texniki nəzarətin təşkili nədə özünü tamamlamır?

- zay və qüsurların sistemli olaraq təhlil edilməsinin işlənib hazırlanmasında
- keyfiyyətin nəzarətin təşkilinin formalarının müəyyən edilməsində
- keyfiyyətə nəzarətin təşkilinin layihələndirilməsi və həyata keçirilməsində
- tipik sınaqların və dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsində
- nəzarət üsullarının texniki-iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmasında

484 507. Texniki nəzarətin təşkili nə ilə özünü göstərir?

- istehsal şəraitinin qiymətləndirilməsi
- standartlaşdırılmanı həyata keçirilməsi
- məhsulun sertifikatlaşdırılmasını həyata keçirilməsi
- zay və qüsurlu məhsulların olmasının aradan qaldırılmasının daim təhlil edilməsi
- tipik sınaqların və dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi

485 506. Texniki nəzarətin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- istehsal şəraitinin qiymətləndirilməsi
- standartlaşdırılmanı həyata keçirilməsi
- məhsulun sertifikatlaşdırılmasını həyata keçirilməsi
- məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün müəyyən tədbirlərin görülməsi
- tipik sınaqların və dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi

486 505. Texniki nəzarətin əsas vəzifəsi nə ilə tamamlanmır?

- məhsulun keyfiyyətli olması üçün tədbirlərin görülməsi
- zay məhsulun aşkar edilməsi
- standartlara, texniki şəraitə uyğun keyfiyyətli məhsul buraxmağın təmin edilməsi
- məhsulun sertifikatlaşdırılmasını həyata keçirilməsi
- zay məhsulun xəbərdar edilməsi

487 504. İstehsalın attestasiyası:

- məhsulun müəyyən normativ, texniki sənədlərinin tələblərinə uyğunluğunun müəyyən edilməsinə kompleks yanaşma
- məhsulun keyfiyyətinin norma, normativ, qayda, xarakterik cəhətləri axıra kimi işlənilib hazırlanmamışdır
- Məhsulun hazırlanmasının normaları, normativlərin, qaydaları və xarakterik xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsinin işlənilib hazırlanması
- müəyyən vaxtda istehsalın məhsulun keyfiyyətinə olan qabiliyyətinin təsdiqlənməsi
- obyektin müəyyən edilmiş qaydalara uyğunluğunun yoxlanılması

488 503. Sertifikasiya:

- müəyyən vaxtda istehsalın məhsulun keyfiyyətinə olan qabiliyyətinin təsdiqlənməsi
- məhsulun keyfiyyətinin norma, normativ, qayda, xarakterik cəhətləri axıra kimi işlənilib hazırlanmamışdır
- Məhsulun hazırlanmasının normaları, normativlərin, qaydaları və xarakterik xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsinin işlənilib hazırlanması
- məhsulun müəyyən normativ, texniki sənədlərinin tələblərinə uyğunluğunun müəyyən edilməsinə kompleks yanaşma
- obyektin müəyyən edilmiş qaydalara uyğunluğunun yoxlanılması

489 502. Texniki şərait:

- müəyyən vaxt ərzində istehsalın məhsul keyfiyyətinə olan qabiliyyətinin təsdiqlənməsi
- texniki tələblərə aid edilən uyğunluğun yoxlanılması
- təklif edilən və yerinə yetirilən tələblərin normaların, qaydaların işlənilib hazırlanması üzrə fəaliyyət
- keyfiyyət tələblərinin axıra kimi müəyyən edilməməsi
- müəyyən normativ texniki sənədlərə uyğunluğunun təsdiqlənməsinə kompleks yanaşma

490 501. Texniki nəzarət:

- müəyyən normativ texniki sənədlərə uyğunluğunun təsdiqlənməsinə kompleks yanaşma
- təklif edilən və yerinə yetirilən tələblərin normaların, qaydaların işlənilib hazırlanması üzrə fəaliyyət
- texniki tələblərə aid edilən uyğunluğun yoxlanılması
- müəyyən vaxt ərzində istehsalın məhsul keyfiyyətinə olan qabiliyyətinin təsdiqlənməsi
- keyfiyyət tələblərinin axıra kimi müəyyən edilməməsi

491 500. Keyfiyyətin kompleks göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və s.
- tək-tək, kompleks
- mütləq və nisbi
- inteqral, yekun, indeks
- təyinat göstəriciləri-etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnolojilik və s.

492 499. Keyfiyyət göstəricilərinin məcmusuna əsaslanan keyfiyyətin nisbi xarakteristikası:

- bütün göstərilənlər
- keyfiyyət göstəricisi
- əmtənin keyfiyyəti
- keyfiyyətin səviyyəsi
- məhsulun xassəsi

493 498. Məhsulun obyektiv qabiliyyəti onun yaradılması, istismarı və istehlakı zamanı meydana çıxır:

- bütün göstərilənlər
- keyfiyyət göstəricisi
- əmtənin keyfiyyəti
- məhsulun xassəsi
- keyfiyyətin səviyyəsi

494 497. Keyfiyyətin yüksəldilməsi amilinə nə aiddir?

- istifadə olunan avadanlıqların sayının artırılması
- fəhlələrin əmək haqqının artırılması
- ucuz xammal-materialların tətbiqi
- tullantısız, resurslara qənaət texnikasının tətbiqi
- xammal-materialların istehsala hazırlanması prosesinin tezləşdirilməsi

495 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması;
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi;
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması;
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi.
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması;

496 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- etibarlılıq göstəriciləri.
- məmulatın nəql ounma qabiliyyəti;
- məmulatın estetik göstəriciləri;
- ekoloji göstəricilər;
- erqonomik göstəricilər;

497 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və «gözoxşamağı» kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın nəql ounma qabiliyyəti.
- məhsulun təyinatı göstəriciləri;
- etibarlılıq göstəriciləri;
- məmulatın estetik göstəriciləri;
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri;

498 493 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi «insan-maşın-mühit» sistemini xarakterizə edir?

- ekoloji göstərisilər.
- erqonomik göstərisilər;
- texnolojilik göstərisiləri;
- məmulatın estetik göstərisiləri;
- patent-hüquq göstərisiləri;

499 492 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- umumzavod xərcləri
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı

500 491. Məhsulun texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi nə ilə müqayisə olunur?

- ekoloji təmiz məhsulla
- başqa sexlərdə hazırlanan məhsullarla
- keçən ildə istehsal olunan məhsulla
- ölkə və dünyanın ən yaxşı nümunələri ilə
- həmin regionda hazırlanan məmulatlarla

501 490. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məmulatın müvafiq xassəsini qiymətləndirmək üçün xidmət edir?

- saxlanılma göstəriciləri
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- estetik göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər

502 489. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri istehsalda istifadə olunan resursların qaytarılması səviyyəsini xarakterizə edir?

- estetik göstəricilər
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

503 488. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məhsulun özünün birbaşa təyinatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- funksional göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

504 487 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- təklifin azalması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir

505 486 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlisliliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir

506 485 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun estetik göstəriciləri

507 484 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

508 483 Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir;
- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir

509 482. Müəssisədə keyfiyyət idarə edilir:

- bütün göstərilənlərlə
- keyfiyyət piramidası ilə
- keyfiyyət dəməkləri ilə
- keyfiyyət pətlisi ilə
- keyfiyyət sertifikatı ilə

510 481. Təhlükəsizlik göstəricisilərinə aiddir:

- qapalılıq
- uzun ömürlülük, təhlükəsizlik
- məhsuldarlıq, güc
- müdafiə vaxtının hazırlanması
- təmirə qabiliyyətlik

511 480. Etibarlılıq göstəricisinə aiddir:

- müdafiə vaxtının hazırlanması
- təmirə qabiliyyətlik
- məhsuldarlıq, güc
- uzun ömürlülük, təhlükəsizlik
- qapalılıq

512 479. Təyinat göstəricilərinə aid edilir:

- müdafiə vaxtının hazırlanması
- təmirə qabiliyyətlik
- uzun ömürlülük, təhlükəsizlik
- məhsuldarlıq, güc
- qapalılıq

513 478. Texnoloji təşkil prosesində materiallardan səmərəli istifadə edilməsini hansı göstəricilər təmin edir?

- nəqliyyat tutumluluğu
- etibarlılıq göstəricisi
- təyinat göstəricisi
- texnolojilik göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi

514 477. Məhsulun hansı göstəriciləri onun istifadə olunmasında öz funksiyasını saxlamağa imkan verir?

- nəqliyyat tutumluluğu
- təhlükəsizlik göstəricisi
- təyinat göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi
- texnolojilik göstəricisi

515 476. Məhsulun keyfiyyətini, xassələrini, qabiliyyətini və verilmiş şəraitdə öz funksiyasını yerinə yetirməyi hansı göstəricilər xarakterizə edir?

- nəqliyyat tutumluluğu
- təhlükəsizlik göstəricisi

- etibarlılıq göstəricisi
- təyinat göstəricisi
- texnolojilik göstəricisi

516 475. Xarakterizə edilən xassələrə görə keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və s.
- təyinat göstəriciləri-etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnolojilik və s.
- mütləq və nisbi
- inteqral, yekun, indeks
- tək-tək, kompleks

517 474. Tətbiq olunmalarına görə keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və s.
- tək-tək, kompleks
- inteqral, yekun, indeks
- mütləq və nisbi
- təyinat göstəriciləri-etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnolojilik və s.

518 473. Məhsulun xarakterizə edilən xassələrindən asılı olaraq keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və s.
- inteqral, yekun, indeks
- mütləq və nisbi
- tək-tək, kompleks
- təyinat göstəriciləri-etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnolojilik və s.

519 472. Məhsulun bir və ya bir neçə xassəsinin miqdar xarakteristikası

- bütün göstərilənlər
- məhsulun xassələri
- əmtənin keyfiyyəti
- keyfiyyətin göstəricisi
- keyfiyyətin səviyyəsi

520 471. Yeni məhsulun keyfiyyəti necə müəyyən edilir?

- bütün göstərilənlər
- sifarişçilərin tələblərindən asılı olaraq
- rəqiblərin tələblərindən asılı olaraq
- istehlakçıların tələblərinə uyğunluğu kimi
- istehsalçıların tələblərinə uyğun olduğu kimi

521 470. Yaxşı üstünlüklərə malik əmtələri kim seçir?

- rəqib
- sifarişçi
- istehsalçı
- istehlakçı
- vasitəçi

522 469. Texniki nəzarətə nə cəlb olunmur?

- avadanlıqlar, məhsul istehsalının texnoloji prosesləri
- istehsal işləmələri, detallar, yığma materialları
- müəssisəyə daxil olan xammal, material, yanacaq
- rəqibin məhsulları
- mövcud müəssisədə istehsal olunan hazır məmulatlar

523 468. Obyektin texniki tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması:

- istehsalın attestasiyası
- texniki şərait
- standartlaşdırma
- texniki nəzarət
- sertifikatasiya

524 467. İnsanın hissiyat orqanları tərəfindən qəbul edilən məhsulun xassəsini əks etdirən keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- sosial təyinatlı göstəricilər
- enerji sərfi göstəriciləri
- estetik göstəricilər
- orqanoleptik göstəricilər
- funksional göstəricilər

525 466. Kalorilik keyfiyyət göstəricilərini hansı qrupa aid etmək olar?

- estetik göstəriciləri
- iqtisadi göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəriciləri
- funksional göstəriciləri
- saxlanılma göstəriciləri

526 465. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun istehlakçıların dəqiq qrupunun tələbatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəriciləri
- iqtisadi göstəricilər
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

527 464. Özünün tərkibindəki xassələrin sayına görə keyfiyyət göstəricisini necə təsnifləşdirmək olar?

- tək kompleksli və çox komponentli
- fiziki-kimyəvi və orqanoleptikli
- yekcins və müxtəlif cinsli
- vahid və kompleksli
- vahid, kompleksli, çox komponentli

528 463. Hansı göstəricilər məhsulun istismarında ətraf mühitə zərərli təsirin dərəcəsini əks etdirir?

- nəqliyyat tutumluğu
- erqonomik
- iqtisadi
- ekoloji
- estetik göstəricilər

529 462. Hansı göstəricilər insana estetik təsir göstərir?

- nəqliyyat tutumluğu
- erqonomik
- iqtisadi
- estetik göstəricilər
- ekoloji

530 461. Hansı göstəricilərin istismarın rahatlığını komfortu əks etdirir?

- nəqliyyat tutumluğu göstəricilər
- estetik göstəricilər
- iqtisadi
- erqonomik
- ekoloji

531 460. Hansı göstəricilər məhsulun patent müdafiəsinin, patent təmizliyinin dərəcəsini xarakterizə edir?

- təyinat göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə göstəricisi
- patent-hüquq göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi

532 459 Hansı göstəricilər məhsulun tərkibində standart, eyniləşmə, orqinal hissələrin istifadə dərəcəsini əks etdirir?

- texnolojilik göstəricisi
- standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri
- təyinat göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi

533 458. Hansı göstəricilər müxtəlif nəqliyyat növlərində məhsulun keyfiyyət xassələrinə zərər vurmadan daşınma dərəcəsini xarakterizə edir?

- texnolojilik göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi
- nəqliyyat tutumluluğu
- təyinat göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi

534 457 İstismar və saxlanılma zamanı hansı göstəricilər təhlükəsizlik dərəcəsini qiymətləndirir?

- nəqliyyat tutumluluğu
- təhlükəsizlik göstəricisi
- təyinat göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi
- texnolojilik göstəricisi

535 456. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun bir neçə xassəsini xarakterizə edir?

- bütün göstərilənlər
- kompleks
- mütləq
- nisbi
- fərdi

536 455. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun bir xassəsini xarakterizə edir?

- kompleks
- mütləq
- fərdi
- nisbi
- bütün göstərilənlər

537 454 Baza, etalon yaxud rəqabət nümunəsi ilə müqayisədə keyfiyyətin xüsusiyyətini hansı göstərici xarakterizə edir?

- nisbi
- mütləq
- bütün göstərilənlər
- fərdi
- kompleks

538 453. Keyfiyyətin hansı göstəricisi cinsi və dəyər vahidləri ilə ifadə olunur?

- bütün göstərilənlər
- mütləq
- nisbi
- fərdi
- kompleks

539 452 Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- bazarda formalaşır

540 451 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi

541 450 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur

542 610 Tətbiq olunacaq yeni texnikanın iqtisadi səmərəliliyinin hesablanmasında hansı göstəricilərdən istifadə oluna bilər?

- dəyər, natural və şərti natural göstəricilər
- dəyər, natural və texniki-iqtisadi göstəricilər
- əmək, natural və şərti natural göstəricilər
- dəyər, əmək və maliyyə göstəriciləri
- dəyər, əmək və texniki-iqtisadi göstəricilər

543 609 Yenliyin səmərəliliyi necə hesablanır?

- texnoloji səmərəliliyin iqtisadi səmərəliliyə nisbəti kimi;
- texniki səviyyənin artımının sərf edilən resurslara nisbəti kimi;
- sərf edilən resursların texniki səviyyənin artımına nisbəti kimi;
- iqtisadi səmərəliliyin texnoloji səmərəliliyə nisbəti kimi;
- texnoloji səmərəliliklə iqtisadi səmərəliliyin cəmi kimi.

544 608 Elmi-tədqiqat və təcrübə-konstruktor işlərinin texnoloji səmərəliliyi necə hesablanır?

- texniki səviyyənin artımı ilə sərf edilən resursların cəmi kimi.
- texniki səviyyənin artımının sərf edilən resurslara nisbəti kimi;
- texniki səviyyənin artımı ilə sərf edilən resursların hasili kimi;
- texniki səviyyənin artımı ilə sərf edilən resursların fərqi kimi;
- sərf edilən resursların texniki səviyyənin artımına nisbəti kimi;

545 607. Yeni texnika tətbiqinin ümumiləşdirici və texniki-iqtisadi göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ümumi istehsal meydançasından alınan məhsulun həcmi;
- istehsal sahəsinin, sexin və müəssisənin istehsal gücü;
- əməyin enerji və elektriklə silahlılıığı;
- məhsulun yüksək texnolojilik dərəcəsi;
- fəhlə əməyinin mexanikləşdirilmiş əməklə əhatə səviyyəsi;

546 606. Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=10$ min man. və maya dəyəri $C_1=3$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun müqayisəli səmərəlilik göstəricisini hesablayın

- 0,5 il
- 2 il
- 5 il
- 7 il
- 1 il

547 605. Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=10$ min man. və maya dəyəri $C_1=3$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

- 5 il
- 2 il
- 1 il
- 0,5 il
- 7 il

548 604. Gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ hansı variantda daha üstün olar. Əgər, I variant üzrə kapital qoyuluşu $K_1=5$ min man. və maya dəyəri $C_1=2$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=4$ min man., III variant üzrə: $K_3=8$ min man. və $C_3=5$ min man. $E_n=0,2$

- sadalananlardan heç biri
- birinci
- ikinci
- üçüncü
- bütün sadalananlar

549 603. Texnoloji prosesinin tətbiqində iki variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=11$ min man. və maya dəyəri $C_1=11,5$ min man., II variant üzrə: $K_2=14$ min man. və $C_2=10,5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun müqayisəli səmərəlilik göstəricisini hesablayın

- 3 il
- 0,33 il
- 5 il
- 2 il
- 7 il

550 602. Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=11$ min man. və maya dəyəri $C_1=11,5$ min man., II variant üzrə: $K_2=14$ min man. və $C_2=10,5$ min man. $E_n=0,2$

olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

- 0,33 il
- 3 il
- 5 il
- 2 il
- 7 il

551 601. $En=0.2$ olarsa, gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ daha əlverişli hesab oluna bilər, əgər: I variant – kapital qoyuluşu ($K1$)=10 min man., maya dəyəri ($C1$)=12 min man., II variant - $K2=11$ min man., $C2=11.5$ min man., III variant - $K3=14$ min man., $C3=10.5$ min man

- sadalananlardan heç biri
- ikinci
- birinci
- üçüncü
- bütün sadalananlar

552 600. Xərclərin nisbi səmərəliliyi necə hesablanır?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti kimi
- mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi
- variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi

553 599. Xərclərin ümumi səmərəliliyi necə hesablanır?

- variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti kimi
- mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi

554 598. Əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərəlilik göstəricisi kimi nə qəbul olunur?

- mənfəət
- maya dəyəri
- gəlir
- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti

555 597. Əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərə kimi nə qəbul olunur?

- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti
- maya dəyəri
- gəlir
- mənfəət
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti

556 596. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- milli gəlir
- mənfəət
- istehsalın rentabelliği
- material tutumu
- ictimai əmək məhsuldarlığı

557 595. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- milli gəlir
- mənfəət
- istehsalın rentabelliği
- material tutumu
- ictimai əmək məhsuldarlığı

558 594. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- milli gəlir
- mənfəət
- məhsulun rentabelliği
- fondverimi
- ictimai əmək məhsuldarlığı

559 593. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- milli gəlir
- mənfəət
- məhsulun rentabelliği
- fondverimi
- ictimai əmək məhsuldarlığı

560 592. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- kapitalin gəlirliliği
- gəlir
- fondverimi
- mənfəət
- material tutumu

561 591. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

- kapitalin gəlirliliği
- gəlir
- fondverimi
- mənfəət
- material tutumu

562 590. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- əmək tutumu
- gəlir
- fondverimi
- rentabellik
- material tutumu

563 589. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

- əmək tutumu
- gəlir
- fondverimi
- rentabellik
- material tutumu

564 588. İctimai istehsalın səmərəliliyinin ümumiləşdirici göstəricisi nədir?

- milli gəlirin, təbiətin mühafizəsinə çəkilən xərclərin, dövriyyə fondlarının dəyəri ilə əmək haqqının cəminə olan nisbətidir;

- milli gəlirin, illik ölçüyə gətirilmiş həm istehsal əsas fondlarının dəyəri və həm də təbiətin mühafizəsinə çəkilən xərclərin, dövriyyə fondlarının dəyərinin cəminə olan nisbətidir;
- milli gəlirin, illik ölçüyə gətirilmiş həm istehsal əsas fondlarının dəyəri və həm də təbiətin mühafizəsinə çəkilən xərclərin cəminə olan nisbətidir;
- milli gəlirin, illik ölçüyə gətirilmiş həm istehsal əsas fondlarının dəyəri və həm də təbiətin mühafizəsinə çəkilən xərclərin, dövriyyə fondlarının dəyəri ilə əmək haqqının cəminə olan nisbətidir;
- milli gəlirin, illik ölçüyə gətirilmiş həm istehsal əsas fondlarının dəyərinə olan nisbətidir;

565 587. Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- material məsrəflərinə qənaət eilməsi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətə çoxaldılması
- işçilərin sayının artması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması

566 586. İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı nədir?

- il ərzindəki əmək məhsuldarlığı.
- il ərzində istehsal edilmiş adam başına düşən ümumi daxili məhsul;
- il ərzində istehsal edilmiş ümumi daxili məhsul;
- il ərzində istehsal edilmiş milli gəlir;
- il ərzində istehsal edilmiş ümumi milli məhsul;

567 585. Layihə variantlarından ən sərfəlisinin seçilməsində istifadə olunan səmərəlilik:

- mütləq (ümumi)
- sosial
- lokal
- nisbi (müqayisəli)
- xalq təsərrüfatı

568 584. Səmərənin ümumi həcmi xarakterizə edən səmərəlilik:

- sosial
- xalq təsərrüfatı
- nisbi (müqayisəli)
- mütləq (ümumi)
- lokal

569 583. İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- fondveriminin aşağı düşməsi
- əməktutumunun aşağı düşməsi
- fəhlələrə əmək haqqının artması
- avadanlığın ekstensiv istifadə əmsalının artması
- növbəlilik əmsalının aşağı düşməsi

570 582. Müəssisə o vaxt rentabelli işləyir ki, onun?

- daha çox mütəxəssisi var
- ətraf mühitin çirklənməsi minimumdur
- nəqliyyat xərcləri azdır
- daha ixtisaslı heyəti var
- istehsal fondlarının dəyəri azdır

571 581. Səmərəliliyin mahiyyətə qiymətləndirilməsi hansı əlamətə görə aparılır?

- cəmi xərclərə görə
- iqtisadi səmərəyə görə

- səmərəlilik göstəricisinə görə
- səmərəlilik meyanına görə
- gətirilmiş xərclərə görə

572 580. Hansı göstəricilər funksional göstəricilərə aiddir?

- əməktutumu, hasilat, materialtutumu, materialverimi, fondtutumu, fondverimi
- mənfəət, rentabellik, əmək məhsuldarlığı
- dövretmə əmsalı, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı, kapitalverimi
- kapitaltutumu, kapitalverimi, fondtutumu, fondverimi, gəlir
- hasilat, əməktutumu, kapitaltutumu, materialtutumu, məhsulun rentabelliği

573 579. ETT effektivliyinin qiymətləndirilməsi göstəriciləri:

- elmi-texniki tədbirlərin yekun effektivlik göstəricisi
- ETT tədbirlərinin istehsalda tətbiqindən əldə edilən illik iqtisadi effekt göstəricisi
- ETT tədbirlərindən əldə edilən iqtisadi effekt
- ETT tədbirlərinin müqayisəli effektivliyi
- elmi-texniki tədbirlərin keçirilməsi nəticəsində əldə edilən əlavə mənfəət göstəricisi

574 578. İstehsalın rentabelliğini müəssisənin ölçüsü ilə müqayisə etmək olarmı?

- olar, əgər müəssisələr bir sahədə məşğuldurlar
- yox, belə ki, müəssisələrin ölçüləri istehsalın rentabelliğine təsir edir
- olar, belə ki, rentabellik nisbi göstəricidir
- yox, ona görə ki, müəssisələr müxtəlif resurslardan istifadə edirlər
- olar, əgər rentabellik eyni adlı məhsul buraxan müəssisələr üçün hesablanırsa

575 577. ETT-yə yönəldilən xərclər necə təsnifləşdirilir?

- xüsusi, cəlb edilmiş
- elmi tədqiqatlara, işləmələrə və yeniliklərin mənimsənilməsinə
- layihələndirməyə, yeni tikintiyə, yeniliklərin mənimsənilməsinə
- tədqiqatlara, işləmələrə, sənaye istehsalına
- qısa müddətli, orta müddətli, uzun müddətli

576 576. ETT xərclərinin xüsusiyyətlərinə nə aid edilir?

- birdəfəlik, xərclərin unikal xarakteri
- vəsaitin istehsala qoyulması və son effektin əldə edilməsi arasında qısa vaxt
- ETT yönəldilən xərclər univərsal xarakterə malikdir
- xərclərin geri qaytarılması hər bir tədqiqat üzrə ayrılıqda müəyyənləşdirilir
- uzun "laq" vaxtı

577 575. ETT-nin xüsusiyyətlərinə nə aid edilmir?

- uzun "laq" vaxtı
- birdəfəlik ödənilməsi
- nəhəng kəşflərin effekti nəinki mövcud yeniliklərin, həmçinin cəmiyyətin elmə yönəltdiyi çoxillik xərclərin ödənilməsinə qadirdir
- xərclərin ödənilməsi
- vəsaitin istehsala qoyulması və son effektin əldə edilməsi arasında qısa vaxt

578 574. ETT xərclərinə nə aid edilir?

- nəzəri (fundamental) tədqiqatların xərci
- tədqiqatlara, işləmələrə və yeniliklərin mənimsənilməsinə yönəldilən xərclər
- əsas kapitalla investisiya
- dövrüyyə fondlarına və elmi-istehsal fondlarına investisiyalar

- elmi işçilərin əmək haqqı xərci

579 573. ETT xərclərinə nə aid edilmir?

- təbii resursların mühafizəsinə və bərpasına xərclər
 dövriyyə elmi-istehsal fondlarına kapital qoyuluşları
 tədqiqatlara, işləmələrə və yeniliklərin mənimsənilməsinə yönəldilən xərclər
 əsas elmi-istehsal fondlarına kapital qoyuluşları
 elmi-texniki işçilərin hazırlamasına xərclər

580 Yeni texnikanın səmərəliliyi necə hesablanır?

- bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;
 bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin fərqlərinin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;
 bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi;
 köhnə texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;
 yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;

581 571. Məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği necə hesablanır?

- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi;
 əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi
 əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili kimi;
 əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;
 əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasili kimi;

582 570. İqtisadi effektin hansı növü hesabat materiallarına görə müəyyən edilir və yeniliklərin istifadəsi prosesində “tədqiqat-istehsal” mərhələsini xarakterizə edir?

- layihə
 nisbi
 mütləq
 plan
 faktiki

583 569. İqtisadi effektin hansı növü elmi-texniki potesbialsın həcmi xarakterizə edir və istehsalın effektivliyinin yüksəldilməsinin planlaşdırılması ilə ETT-yə xidmət edir?

- nisbi
 mütləq
 plan
 layihə
 faktiki

584 568. İqtisadi effektin hansı növü işləmələr qurtardıqdan sonra, sınaqların keçirilməsinin yekununa və yeniliklərin tətbiqi üçün seçilmiş nümunələrə görə hesablanır?

- nisbi
 plan
 layihə
 faktiki
 mütləq

585 567. Hansı iqtisadi effektdə əsasən resurslar müxtəlif elmi istiqamətlər arasında bölüşdürülür?

- plan
- layihə
- nisbi
- mütləq
- faktiki

586 566. İqtisadi effektin hansı növü proqnozlaşdırılır və göstərilən effektliliyi ifadə edir?

- nisbi
- layihə
- plan
- faktiki
- mütləq

587 565. Effektin uyğun xərclərlə qarşılıqlı əlaqəsində hansı amil həlledici hesab edilir?

- xərclərin geri qaytarılması müddəti
- vaxt amili
- iqtisadi
- mənfəətin həcmi
- effektivlik

588 564. Effekt hansı göstəricilərlə ifadə edilir?

- dəyər
- bütün göstəricilərlə
- natural və əmək
- natural
- əmək

589 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir.
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir.
- variantlar üzrə işçilərin sayının fərqinin bir variandakı işçilərin sayına nisbətidir
- istehsaldaxili ehtiyatların həcmnin variantlar üzrə paylanması göstəricisidir.
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının məbləğinə nisbətidir

590 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərənin məbləğinə nisbətidir.
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir.
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir.
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdadıdır.
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir.

591 561. ETT üzrə tədbirlər istiqamətlənmişdir:

- müəssisənin işçilərinin sayının artırılmasına
- istehsal olunan məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsinə
- müəssisənin işçilərinin əmək haqqlarının artırılmasına
- kapital qoyuluşunun ixtisar edilməsinə
- dolaylı xərclərin aşağı salınmasına

592 560. ETT effektinin hansı növünün dəyərlə ifadə etmək mümkün deyil?

- quruluş (struskur)

- sosial
- həcm
- resurs
- ekoloji

593 559. İqtisadi effektin hansı növü həm müsbət, həm də mənfi kəmiyyət ola bilər?

- quruluş (struktur)
- ekoloji
- sosial
- həcm
- resurs

594 558. İctimai əməyə qənaət xərclərinin məbləği necə müəyyən edilir?

- canlı əməyin məbləği, material, əsaslı vəsait qoyuluşu
- gətirilmiş xərclər üzrə
- xərclərin geri qaytarılması vaxtına görə
- maya dəyərinin və kapital qoyuluşunun məbləği
- cari və kapital qoyuluşu xərclərinin məbləği

595 557. Məcmuna görə iqtisadi effektin növləri:

- iqtisadi, ekoloji, sosial, informasiya
- ictimai əməyə qənaət, həcm, quruluş (struktur)
- sosial, iqtisadi
- layihə, plan, faktiki
- xalq təsərrüfatı və təsərrüfat-hesab

596 556. İqtisadi maraqlar səviyyəsində iqtisadi effektin növləri:

- layihə, plan, faktiki
- iqtisadi, sosial, informasiya
- ictimai əməyə qənaət, həcm, quruluş
- xalq təsərrüfatı və təsərrüfat-hesab
- sosial, iqtisadi

597 555. ETT sferasında iqtisadi effektin hansı növü elmi-texniki təşkilatların fəaliyyətinin qiymətləndirilməsində əsas meyar hesab edilir?

- nisbət
- faktiki
- layihə
- plan
- mütləq

598 554. Vaxta görə iqtisadi effektin növləri:

- tam (mütləq), müqayisəli
- iqtisadi, ekoloji, sosial
- layihə, plan, faktiki
- uzun müddətli, qısa müddətli
- sosial, iqtisadi

599 553. ETT hansı xarakteri bütün xalq təsərrüfat nəticələrini əks etdirir?

- maliyyə-iqtisad
- sosial
- ekoloji

- resurs
- informasiya

600 552. Nəticə olur:

- mütləq və nisbi
- müsbət və mənfi
- müsbət
- mənfi
- nisbi

601 551. ETT hansı effektivliyi əmək şəraitinin, müühafizasinin və işçilərin maddi-mədəni həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasında özünü göstərir?

- resurs
- quruluş
- həcm
- sosial
- ekoloji

602 550. Müəssisənin iqtisadi səmərəlilik meyarını nə təşkil edir?

- investisiyanın səviyyəsi
- gəlirin maksimuma çatdırılması
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- istehsalın rentabelliği
- kapital qoyuluşu

603 549. İstehsalın səmərəliliyi nə deməkdir?

- bu, istehsal xərcləri çıxılmaqla effektdir
- istifadə olunmuş resurslara çəkilən xərclə istehsalın nəticəsi (səmərəsi) arasındakı fərkdir
- istehsalın nəticələrinin (səmərənin) və xərclərin və ya bu səmərəni şərtləndirən istifadə edilmiş resursların nisbətidir
- səmərəliliyi təmin edən xərclərin və ya istifadə olunan resursların istehsalın nəticələrinə (bu səmərəyə) olan nisbətidir
- istehsalın nəticələri (səmərə ilə) və xərcləri ilə bu səmərəni şərtləndirən istifadə olunmuş resurslar arasındakı fərkdir

604 Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- əmək (iş qüvvəsi)
- torpaq
- kapital
- sahibkarlıq qabiliyyəti

605 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- səmərə;
- səmərənin onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərə nisbəti;
- ümumi milli məhsul.
- istehsala sərf olunan məsrəflər;
- milli gəlir;

606 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri "səmərəlilik" göstəricisinə xasdır?

- mütləq göstəricidir.
- nisbi göstəricidir.
- xərc göstəricisidir.

- ölçüyə gəlməyən göstəricidir.
- həcm göstəricisidir.

607 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərə” göstəricisinə xasdır?

- nisbi göstəricidir.
- mütləq göstəricidir.
- xərc göstəricisidir.
- faiz göstəricisidir.
- müqayisəli göstəricidir.

608 Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man;

609 Maşınqayırma müəssisəsində bazis ilində məhsul vahidinin maya dəyəri 220 manat, məhsulun vahidinə investisiyanın məbləği 280 manat, yeni texnikanın tətbiqindən sora həmin göstəricilər müvafiq olaraq 160 və 340 manat istehsalın illik həcmi 3000 ədəd və $E_n=0,2$ olarsa onda yeni texnikanın səmərəliliyi nə qədər olar?

- 122000 manat
- 144000 manat
- 130000 manat
- 145000 manat
- 120000 manat

610 542 Maşınqayırma müəssisəsində bazis ilində məhsul vahidinin maya dəyəri 200 manat, məhsulun vahidinə investisiyanın məbləği 256 manat, yeni texnikanın tətbiqindən sora həmin göstəricilər müvafiq olaraq 140 və 312 manat istehsalın illik həcmi 2500 ədəd və $E_n=0,2$ olarsa onda yeni texnikanın səmərəliliyi nə qədər olar?

- 105000 manat
- 122000 manat
- 120000 manat
- 112000 manat
- 110000 manat

611 626 Qiymətin əmələgəlməsinin ən geniş yayılmış metodlarına aid deyil:

- Zərərsizliyin təhlili və hədəf mənfəətinin təmin edilməsi metodu;
- Məhsulun kəmiyyəti əsasında qiymətdoyma metodu;
- Qapalı sövdələşmələr əsasında qiymətdoyma metodu.
- Məhsulun hiss edilən faydalılığı (dəyərliliyi) əsasında qiymətdoyma metodu;
- “Xərclərin orta həcmi üstəgəl mənfəət” metodu;

612 625. Müqavilə qiymətləri:

- Yanacaq-energetika kompleksi məhsullarına və xidmət sahələrinə, təbii monopolizmə müstəsna müəyyən edilir
- bazarda tələb və təklifin təsiri altında formalaşır
- Adətən fərdi sifarişlərlə standart olmayan məhsul istehsalına bağlanan sazişlərdə tətbiq olunur
- dövlət tərəfindən tənzimlənir
- Yeyinti sənaye müəssisələrinə kənd təsərrüfatı istehsalı, fermer təsərrüfatları və əhaliyə satılan xammalın qiymətlərilə müəyyən edilir

613 624. Azad qiymətlər:

- dövlət tərəfindən tənzimlənir
- bazarla tələb və təklifin təsiri altında formalaşır
- Yanacaq-energetika kompleksi məhsullarına və xidmət sahələrinə, təbii monopolizmə müstəsna müəyyən edilir
- Yeyinti sənaye müəssisələrinə kənd təsərrüfatı istehsalı, fermer təsərrüfatları və əhəliyə satılan xammalın qiymətlərilə müəyyən edilir
- Adətən fərdi sifarişlərlə standart olmayan məhsul istehsalına bağlanan sazişlərdə tətbiq olunur

614 623. yeni texnikaya olan tələb, təklifin balanslaşdırılmış prinsip:

- yeni texnikaya qiymətinin artması onun tətbiqini məhdudlaşdırır, qiymətin aşağı salınması isə istehsalı məhdudlaşdırır
- yeni texnikanın qiymətinin artması onun tətbiq edilməsinin həvəsləndirir, qiymətin aşağı düşməsi isə istehsalı artır
- yeni texnikanın qiymətinin artırılması eyni vaxtda tələb və təklifi artırır
- yeni texnikaya qiymətin azalması eyni vaxtda tələb və təklifi azaldır
- yeni texnikaya qiymət qoyulması onun tətbiqinə təsir etmir

615 622. Yeni texnikaya qiymətdəyişmənin vəzifələri:

- yeni texnikanın istehsalçısının artan xərclərinin kompensasiyası (ödənilməsi)
- tələbdən asılı qiymətin müəyyən edilməsi
- təklifdən asılı qiymətin müəyyən edilməsi
- həvəsləndirici qiymətdəyişmənin tətbiqi
- resurslara qənaət edən texnikanın effektivliyi

616 621. Yeni texnikanın qiymətləndirilməsinin hansı prinsiplərinə uyğun olaraq, geoloji kəşfiyyat, meşələrin bərpası, əmək və təbii resurslardan istifadə xərclərinin qiymətinə daxil edilir?

- həvəsləndirən qiymətdəyişmənin tətbiqi
- texnikanın qiymətindən asılı olaraq qiymət
- resurslara qənaət edən texnikanın effektivliyi
- tələblərə uyğun qiymət
- təkliflərə uyğun qiymət

617 620. Yeni texnikaya qiymətdəyişmə prinsiplərinə aiddir:

- tələblərə uyğun qiymət
- resurslara qənaət edən texnikanın effektivliyi
- həvəsləndirən qiymətdəyişmənin tətbiqi
- texnikanın qiymətindən asılı olaraq qiymət
- təkliflərə uyğun qiymət

618 619. Təsdiq olunanlardan hansı düzdür?

- məhsulların çatışmamazlığı şəraitində qiymətin aşağı olması təklif artmasını həvəsləndirir, məhsulların çox olmasında isə tələbi azaldır
- qiymətlərin artırılması istehsalçıları həvəsləndirir, ancaq istehlakçıları azaldır
- tələb və təklif nə qədər aşağıdırsa, qiymət o qədər aşağı olar
- istehsalçılar qiymətlərin aşağı olması ilə maraqlıdırlar, istehlakçılar isə qiymətlərin yuxarı olması ilə maraqlıdır
- qiymətlərin aşağı olması istehsalın həvəsləndirilməsinə imkan yaradır

619 618. Müqavilə qiymətləri tətbiq edilir:

- idxal olunan yeni texnikaya
- fərdi sifarişlə hazırlanan yeni texnikaya
- müəyyən vaxt ərzində istehsal olunan texnikaya
- dövlət müəssisələri tərəfindən alınan yeni texnikaya
- yalnız yeni məhsula və xidmətə

620 617. Birdəfəlik və fərdi sifarişlə buraxılan yeni texnikaya qoyulan ən çox yayılmış qiymət növü:

- topdan satış
- müqavilə
- alış
- tənzim olunan
- pərakəndə

621 616. Birdəfəlik və fərdi sifarişlərlə istehsal edilən yeni texnikaya qoyulan ən çox yayılmış qiymət növü:

- mövsumi
- müqavilə
- alış
- pərakəndə
- sabit

622 615. Hansı qiymətlər dövlət tərəfindən bilavasitə müəyyən edilmir, ancaq bazarda tələb və təklifin təsiri ilə formalaşır?

- daimi
- pilləli
- hesabat
- azad
- tənzimləyici

623 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
- hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- inflyasiyanın səviyyəsi

624 Sənaye müəssisələri öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmi
- təhcizçilərin etibarlılığını
- məhsulun maya dəyərini
- işçilərin rəyini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini

625 612. ETT iqtisadi həvəsləndirilməsi üsullarına aiddir:

- ETT maliyyələşdirilməsi
- yeni texnikanın qiymətləndirilməsi
- motivasiya və ETT tədbirlərinə nəzarət
- ETT planlaşdırılması
- ETT idarə edilməsi

626 611. Yeni texnikanın qiymətləndirilməsi əlaqədardır:

- ETT maliyyələşdirilməsi
- ETT iqtisadi həvəsləndirilməsi
- motivasiya və ETT tədbirlərinə nəzarət
- ETT planlaşdırılması
- ETT idarə edilməsi

627 652. Elmi-texniki potensialın yekun göstəriciləri ğzündə əks etdirir:

- yığılmış informasiya fondlarının kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri

- elmi-texniki mütəxəssislərin sayı və təsnifatı
- elmdə və texnikada planlaşdırma və idarəetmənin vəziyyəti
- elmi-texniki potensialın funksiyası və inkişafı
- elmi-texniki və təcrübə konstruktor işləmələrinə hər il ayrılan dövlət xərcləri

628 651. Elmi-texniki potensial təşkilatı və idarəetmə göstəriciləri:

- yığılmış informasiya fondlarının kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri
- elmi-texniki və təcrübə konstruktor işləmələrinə hər il ayrılan dövlət xərcləri
- elmi-texniki potensialın funksiyası və inkişafı
- elmi-texniki mütəxəssislərin sayı və təsnifatı
- elmdə və texnikada planlaşdırma və idarəetmənin vəziyyəti

629 650. Elmi-texniki informasiya sistemlərinin inkişaf sistemi əks etdirir:

- elmi-texniki mütəxəssislərin sayı və təsnifatı
- yığılmış informasiya fondlarının kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri
- elmi-texniki və təcrübə konstruktor işləmələrinə hər il ayrılan dövlət xərcləri
- elmdə və texnikada planlaşdırma və idarəetmənin vəziyyəti
- elmi-texniki potensialın funksiyası və inkişafı

630 649. Elmi-texniki potensialın kadr göstəricilərini əks etdirir:

- elmi-texniki potensialın inkişafı
- elmdə və texnikada planlaşdırma və idarəetmənin vəziyyəti
- elmi-texniki və təcrübə konstruktor işləmələrinə hər il ayrılan dövlət xərcləri
- yığılmış informasiya fondlarının kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri
- elmi-texniki mütəxəssislərin sayı və təsnifatı

631 648. Elmi-texniki potensialın maddi-texniki göstəriciləri:

- elmi-texniki və təcrübə konstruktor işləmələrinə hər il ayrılan dövlət xərcləri
- yığılmış informasiya fondlarının kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri
- elmi-texniki potensialın funksiyası və inkişafı
- elmi-texniki mütəxəssislərin sayı və təsnifatı
- elmdə və texnikada planlaşdırma və idarəetmənin vəziyyəti

632 647. Elmi-texniki potensial nədir?

- elmi məlumatlar toplusu və istehsal elementlərinin məcmusudur;
- elmin maddi-texniki bazası, elmi kadrlar, elmi məlumatlar toplusu və elmi idarəetmə təşkilatlarının məcmusudur;
- sənaye müəssisələrinin kadrlarının məcmusudur
- elmi idarəetmə təşkilatlarının və maliyyə resurslarının məcmusudur;
- elmi məlumatlar toplusu və istehsal amillərinin məcmusudur;

633 646. Elmi-texniki potensial göstəricilərinə aiddir:

- texniki-texnoloji göstəriciləri
- maddi-texniki göstəriciləri
- sosial-iqtisadi göstəriciləri
- təşkilatı-istehsal göstəriciləri
- istehsal-texniki göstəriciləri

634 645. Elmi-texniki potensial göstəricilərinə aid deyil:

- təşkilatı idarəetmə göstəriciləri
- istehsal-texniki göstəriciləri
- kadrların göstəriciləri
- maddi-texniki göstəriciləri

- inkişafın səviyyə göstəriciləri və elmi-texniki infirmasiya sistemləri

635 644. Elmi-texniki potensial göstəricilərinə aid deyil:

- təşkilati idarəetmə göstəriciləri
 maddi-texniki göstəriciləri
 kadrların göstəriciləri
 sosial-iqtisadi göstəriciləri
 inkişafın səviyyə göstəriciləri və elmi-texniki infirmasiya sistemləri

636 643. Elmi-texniki potensialın göstəricilərinə aid deyil:

- təşkilati idarəetmə göstəriciləri
 maddi-texniki göstəriciləri
 kadrların göstəriciləri
 texniki-texnoloji göstəriciləri
 inkişafın səviyyə göstəriciləri və elmi-texniki infirmasiya sistemləri

637 642. İnformasiyanı tərtibatı elmi-texniki potensiala aid deyil:

- layihə-konstruktor sənədləşdirmə
 elmi hesabatlar
 normativ texniki sənədlər
 elmi cihazlar və avadanlıqlar
 yeniliklərin nümunələri

638 641. Elmi-texniki potensialın informasiyasına aid edilmir:

- layihə-konstruktor sənədləşdirmə
 elmi hesabatlar
 normativ texniki sənədlər
 təcrübə-istehsal avadanlığı
 yeniliklərin nümunələri

639 640. Elmin maddi-texniki bazasına aid edilmir:

- tədqiqat və işləmələrin mexanikləşdirilməsi vasitələri
 konstruksiya sistemlərini və modellər üçün informasiya texnologiyası
 elmi cihazlar, avadanlıqlar, nəzarət ölçü cihazları
 elmi sferanın təşkilati idarəetmə strukturu
 təcrübə istehsal avadanlığı

640 639. Elmin maddi-texniki bazasına aid edilmir:

- elmi kadrlar
 təcrübə istehsal avadanlığı
 konstruksiya sistemlərini və modellər üçün informasiya texnologiyası
 elmi cihazlar, avadanlıqlar, nəzarət ölçü cihazları
 tədqiqat və işləmələrin mexanikləşdirilməsi vasitələri

641 638. Elmi-tədqiqat təşkilatlarının quruluşu, onun çevikliyi, təcili vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün elmi tədqiqat qruplarının tez bir zamanda formalaşması, bu:

- maliyyə resursları
 elmi kadrlar
 elmin maddi-texniki bazası
 elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
 informasiya

642 637. Elmi-tədqiqat əməyinin məcmusu, elmi avadanlıqlar, qurğular, təcrübə zavodları, sexlər, laboratoriyalar aiddir:

- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- informasiya
- elmi kadrlar
- elmin maddi-texniki bazası
- maliyyə resursları

643 636. Elmi-texniki potensiala aiddir:

- maşınlar, avadanlıqlar, ölçü və tənzimləmə cihazlar, elmi kadrlar
- elmin maddi-texniki bazası, təcrübə sexlər, elmi kadrlar, maliyyə resursları
- maşınlar, avadanlıqlar, ölçü cihazları, sexlər və laboratoriyalar
- elmin maddi-texniki bazası, elmi kadrlar, informasiya, elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- elmi avadanlıqlar, kadrlar, informasiya, idarəetmə strukturu

644 635. Elmi-texniki potensial nə deməkdir?

- yeni elmi informasiya əldə etmək üçün elmi tədqiqat əməyinin məcmusu
- elmi kadrların məcmusu, ölkənin resurslarının olması
- elmi-texniki tərəqqinin bazasına əsasən əmək vasitələrinin və əmək cisimlərinin daha da təkmilləşdirilməsi prosesi
- ölkədə elmin, texnikanın mühəndis işinin inkişaf səviyyəsi
- yeni elmi informasiya əldə etmək üçün ölkənin elmi-texniki müstəqilliyi

645 634. Elmi sferanın maddi-texniki bazasına aiddir:

- layihə-konstruktor sənədləri
- elmi hesabat
- normativ-texniki sənədlər
- elmi cihazlar və avadanlıqlar
- yeniliklərin nümunələri

646 633. Elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturuna aiddir:

- xammal, material, elmi avadanlıqlar, güc və işçi maşınlar
- tədqiqatçılar, texniklər, laborantlar
- elmi cihazlar, avadanlıqlar, eksperimental zavodlar, sexlər, laboratoriyalar
- elmi-tədqiqat təşkilatlarının strukturu və onun çevikliyi
- normativ-texniki sənədlər, elmi hesabatlar, nümunələr, yeniliklər

647 632. Elmi-texniki potensialın informasiyasına aiddir:

- xammal, material, elmi avadanlıqlar, güc və işçi maşınlar
- tədqiqatçılar, texniklər, laborantlar
- elmi cihazlar, avadanlıqlar, eksperimental zavodlar, sexlər, laboratoriyalar
- normativ-texniki sənədlər, elmi hesabatlar, nümunələr, yeniliklər
- elmi-tədqiqat təşkilatlarının strukturu və onun çevikliyi

648 631. Elmi kadrlara aiddir:

- xammal, material, elmi avadanlıqlar, güc və işçi maşınlar
- normativ-texniki sənədlər, elmi hesabatlar, nümunələr, yeniliklər
- elmi cihazlar, avadanlıqlar, eksperimental zavodlar, sexlər, laboratoriyalar
- tədqiqatçılar, texniklər, laborantlar
- elmi-tədqiqat təşkilatlarının strukturu və onun çevikliyi

649 630. Elmin maddi-texniki bazasına aiddir:

- xammal, material, elmi avadanlıqlar, güc və işçi maşınlar
- normativ-texniki sənədlər, elmi hesabatlar, nümunələr, yeniliklər
- tədqiqatçılar, texniklər, laborantlar
- elmi cihazlar, avadanlıqlar, eksperimental zavodlar, sexlər, laboratoriyalar
- elmi-tədqiqat təşkilatlarının strukturu və onun çevikliyi

650 629. Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- elmi kadrlar
- elmin maddi-texniki bazası
- nəqliyyat vasitələri
- informasiya

651 628. Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- elmi kadrlar
- elmin maddi-texniki bazası
- maliyyə resursları
- informasiya

652 627. Qiymətin əmələgəlməsi prinsiplərinə aşağıdakılar aid deyil:

- Qiymət istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyi ilə müəyyən edilir.
- Müəssisədən kənar amillərə yönəlilik
- Müəssisədaxili amillərə yönəlik
- Qiymət əmək məhsuldarlığını nəzərə almalıdır
- Kombinasiya olunmuş amillər

653 675. Dövlət müəssisələrin innovasiya fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün hansı alətlərdən istifadə edə bilər:

- patent və müəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması
- iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı
- müəssisələrə məqsədli və güzəştli uzun müddətli kreditlərin verilməsi
- qeyd olunanların hamısı
- vergi güzəştləri (xüsusilə mənfəət vergisindən güzəştlər)

654 674. Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin maliyyələşdirilməsinin əsas təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- bütün innovasiya prosesinin yüksək çevikliyi və dinamikliyi.
- innovasiya fəaliyyəti üçün iqtisadi, hüquqi və təşkilati şəraitin yaradılması;
- innovasiya tətbiqi müddətlərini minimumlaşdırma və bundan alınan effekti maksimumlaşdırmağa istiqamət götürmək;
- innovasiya prosesinin bütün mexanizm və mərhələlərini mövcud institusional-hüquqi normalara uyğunlaşdırmaq;
- innovasiyanın maliyyələşdirilməsi mənbələrinin maksimal geniş spektri və onların optimal əlaqələndirilməsi;

655 673. Hansı maliyyə mənbəyinin hesabına müəssisələr istehsalının, elm və texnikanın inkişafı fondlarından əmələ gəlir?

- elmi-texniki işləmələrdən istifadə edilməsi üçün başqa müəssisələrdən alınan vəsaitin müəyyən hissəsi
- lazımsız əmlakın realizasiyasından əldə edilmələr
- konsaltinq göstərilməsindən alınan gəlirlər
- amortizasiya ayırmaları
- müəssisələrin sabit normalarla mənfəətlərindən ayırmalar

656 672. Sadalananlardan hansı dövlət qeyri-büdcə fondlarının xüsusiyyətidir?

- fondların pul resursları bələdiyyə xüsusiyyətlərindədir, büdcələrin həmçinin başqa fondların tərkibinə daxil edilmir və bu və ya digər məqsədlərə müsadirə etməyə məxsus deyildir
- ciddi məqsədli istiqamətin olması
- fondların vəsaitləri büdcəyə daxil edilmiş dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi üçün istifadə olunur
- əsasən və hüquqi şəxslərin könüllü ayırımlarının hesabına formalaşır
- fondlara haqq vermə tarifləri hər bir müəssisə tərəfindən sərbəst qoyulur

657 671. Sadalananlardan hansı birisi elmi-tədqiqat institutlarının və təcrübə-konstruktor bürolarının xüsusi vəsaitlərinin strukturunda çox da böyük olmayan hissəni təşkil edir?

- başqa təşkilatlarla, dövlət orqanlarıyla və kommersiya strukturlarıyla təsərrüfat hesablı işlərinin yerinə yetirilməsindən gələn mənfəət
- amortizasiya ayırımları
- yeniliklər bazarında elmi məhsulun satışı və konsultativ köməyin göstərilməsi
- konsultativ kömək göstərmə
- yeniliklər bazarında elmi məhsulun satışı

658 670. İnnovasiyaların maliyyələşdirmə mənbələrindən hansı birisinin hesabı çox vaxt müəssisənin xüsusi vəsaitləri formalaşır?

- məhsul realizasiyasından mənfəətlərdən
- amortizasiya ayırımlarından
- realizasiyadan kənar əməliyyatların
- sıradan çıxmış və lazımsız əmlakın realizasiyası
- eksport gəlirlərindən

659 669. Daxili və xarici dövlət borcu formasında alınmış vəsaitlər innovasiyaların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin hansı səviyyəsində aparılmasına aiddir?

- sahə
- ümumdövlət
- lokal
- institusional
- regional

660 668. Hansı əlamətə görə innovasiyaların idarəetmə səviyyəsi üzrə maliyyələşdirmə mənbələri ümumdövlət, sahə, regional, institusional kimi təsnifləşdirilir?

- fəaliyyət sferasına görə
- idarəetmə səviyyəsinə görə
- dövlətə məxsusluğuna görə
- mülkiyyət formalarına görə
- miqyasına görə

661 667. Sadalananlardan hansıları innovasiyanın birbaşa maliyyələşdirmə mənbəyinə aid deyil?

- müəssisələrin şəxsi vəsaitləri
- vergi imtiyazları və güzəştlər
- büdcə vəsaitləri
- innovasiya isnvestisiyaları
- qrantlar

662 666. Sadalananlardan hansıları innovasiyanın birbaşa maliyyələşdirmə mənbəyinə aiddir?

- vergi imtiyazları və güzəştlər
- müəssisələrin şəxsi vəsaitləri
- xüsusi elmi avadanlıq və stendlərin lizinqi
- kredit imtiyazları
- vergi krediti

663 665. Sadalananlardan hansıları innovasiyanın dolayı maliyyələşdirmə mənbəyinə aid deyil?

- büdcə vəsaitləri
- vergi imtiyazları və güzəştlər
- vergi krediti
- kredit imtiyazları
- xüsusi elmi avadanlıq və stendlərin lizinqi

664 664. Hansı maliyyə mənbəyinin hesabına müəssisələr istehsalının, elm və texnikanın inkişafı fondlarından əmələ gəlmişdir?

- elmi-texniki işləmələrdən istifadə edilməsi üçün başqa müəssisələrdən alınan vəsaitin müəyyən hissəsi
- amortizasiya ayırmaları
- müəssisələrin sabit normalarla mənfəətlərindən ayırmalar
- lazımsız əmlakın realizasiyasından əldə edilmələr
- konsaltinq göstərilməsindən alınan gəlirlər

665 663. Sadalananlardan hansı dövlət qeyri-büdcə fondlarının xüsusiyyətidir?

- fondların pul resursları bələdiyyə xüsusiyyətlərindədir, büdcələrin həmçinin başqa fondların tərkibinə daxil edilmir və bu və ya digər məqsədlərə müsadirə etməyə məxsus deyildir
- fondlara haqq vermə tarifləri hər bir müəssisə tərəfindən sərbəst qoyulur
- ciddi məqsədli istiqamətin olması
- fondların vəsaitləri büdcəyə daxil edilmiş dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi üçün istifadə olunur
- əsasən və hüquqi şəxslərin könüllü ayırmalarının hesabına formalaşır

666 662. Sadalananlardan hansı birisi elmi-tədqiqat institutlarının və təcrübə-konstruktor bürolarının xüsusi vəsaitlərinin strukturunda çox da böyük olmayan hissəni təşkil edir?

- başqa təşkilatlarla, dövlət orqanlarıyla və kommertiya strukturlarıyla təsərrüfat hesablı işlərinin yerinə yetirilməsindən gələn mənfəət
- amortizasiya ayırmaları
- yeniliklər bazarında elmi məhsulun satışı və konsultativ köməyin göstərilməsi
- konsultativ kömək göstərmə
- yeniliklər bazarında elmi məhsulun satışı

667 661. İnnovasiyaların maliyyələşdirmə mənbələrindən hansı birisinin hesabı çox vaxt müəssisənin xüsusi vəsaitləri formalaşır?

- realizasiyadan kənar əməliyyatların
- amortizasiya ayırmalarından
- məhsul realizasiyasından mənfəətlərdən
- eksport gəlirlərindən
- sıradan çıxmış və lazımsız əmlakın realizasiyası

668 660. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
- müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- müəssisənin cəlb etdiyi bərc vəsaitləri

669 659. Hansı ölkələrdə elmi tədqiqatlar və işləmələrin dövlət maliyyələşdirilməsi üstün olmaqla model yayılmışdır?

- ABŞ, İsveçrə, Finlandiya
- Bolqarıstan, Macarıstan, Polşa
- ABŞ, Yaponiya, Cənubi Koreya

- Rusiya, Çin, Hindistan
- Belçika, Almaniya, Fransa

670 658. Hansı ölkələrdə elmi tədqiqatların və işləmələrin maliyyələşdirilməsində xüsusi sektorun payı 70-75% təşkil edir?

- Belçika, Almaniya, Fransa
- ABŞ, İsveçrə, Finlandiya
- ABŞ, Almaniya, Norveç
- Rusiya, Çin, Hindistan
- Bolqarıstan, Macarıstan, Polşa

671 657. Sadalananlardan hansıları innovasiyaların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumdövlət səviyyəsində aparılmasına aiddir?

- innovasiya investisiyaları
- bank kreditləri
- lizinq imtiyazları
- daxili və xarici dövlət borcunun formasında borc alınmış vəsaitlər
- aksiyaların satışından alınan vəsaitlər

672 656. İnnovasiyaların idarəetmə səviyyəsi üzrə maliyyələşdirmə mənbələri necə təsnifləşdirilir?

- daxili və büdcə metodu
- ümumdövlət, sahə, regional, institusional
- xüsusi və borc alınmış
- əsas və köməkçi
- birbaşa və dolay

673 655. Sadalananlardan hansıları innovasiyanın dolaylı maliyyələşdirmə mənbəyinə aiddir?

- müəssisələrin xüsusi vəsaitləri
- zaminlər
- xüsusi elmi avadanlıq və stendlərin lizinqi
- büdcə vəsaitləri
- innovasiya investisiyaları

674 654. Sadalananlardan hansıları innovasiyanın birbaşa maliyyələşdirmə mənbəyinə aiddir?

- xüsusi elmi avadanlıq və stendlərin lizinqi
- innovasiya investisiyaları
- vergi imtiyazları və güzəştlər
- vergi krediti
- kredit imtiyazları

675 653. İnnovasiyaların hansı maliyyələşdirmə metodları mövcuddur?

- daxili və büdcə metodu
- birbaşa və dolay
- ümumdövlət, sahə, regional
- xüsusi və borc alınmış
- əsas və köməkçi

676 700. Aşağıdakılardan hansı MiS-in əsas struktur alt sistemlərinə aid deyil?

- innovasiyanın dəstəklənməsi alt sistemi.
- yeni biliklərin yaradılması alt sistemi;
- innovasiya məhsullarının istehsalı alt sistemi;
- innovasiya məhsullarının reallaşdırılması alt sistemi;

- yeni istehlakçıların artması alt sistemi;

677 699. Milli innovasiya Sisteminin strukturuna aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- innovasiyanın yaradılması və irəlilədilməsini təmin edən marketinq və maliyyə subyektləri;
 innovasiyanın həyata keçirilməsini təmin edən bazar subyektləri;
 innovasiya potensialının inkişafına mane olan bazar subyektləri;
 iri elmi-sənaye korporasiyaları, yüksək texnoloji sənaye istehsalları da daxil olmaqla sənaye müəssisələri;
 təhsil və peşə təhsili idarələri;

678 698. Elmi-texniki siyasət sahəsində dövlətin əsas vəzifələri aid deyil?

- elm və texnikanın inkişaf prioritetlərinin müəyyən edilməsi;
 Konkret layihələrin hazırlanması və həyata keçirilməsi üçün məsləhət;
 elmi müəssisələr sisteminin formalaşması və onların fəaliyyətinin koordinasiyası;
 dövlətin məqsədli layihə və proqramlarının işlənilib hazırlanması və reallaşması;
 intellektual mülkiyyətin müdafiəsi;

679 697 Dövlətin elmi-texniki siyasətinin məqsədi nədir?

- Konkret layihələrin hazırlanması və həyata keçirilməsi üçün məsləhət hazırlamaq
 ölkənin elmi-texniki potensialının inkişafına nail olmaq, elmin iqtisadi inkişafa töhfəsini artırmaq, dünya yüksək texnologiyalar bazarlarında ölkənin mövqelərini möhkəmlətməkdir
 Elmi-texniki ədəbiyyatın tərcüməsi, nəşri;
 Elmi-texniki sahədə informasiya fəaliyyəti;
 intellektual mülkiyyətin müdafiəsi;

680 696 Aşağıdakılardan hansı dövlətin innovasiya siyasətinin əsas məqsədlərinə aid deyil?

- ölkənin müdafiə qabiliyyətinin və səxsiyyət, cəmiyyət və dövlət təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsi.
 innovasiyanın maliyyələşdirilməsi mənbələrinin maksimal geniş spektri və onların optimal əlaqələndirilməsi;
 innovasiya fəaliyyəti üçün iqtisadi, hüquqi və təşkilati şəraitin yaradılması;
 elmi-texniki potensialın inkişafı səmərəli yerləşdirilməsi və effektiv istifadəsi onun strukturunun formalaşdırılması;
 elm və texnikanın ölkə iqtisadiyyatının inkişafına, ən mühüm sosial vəzifələrin reallaşdırılmasına onun effektivliyinin və rəqabətqabiliyyətinin yüksəldilməsi;

681 695. Texnopolislər ilk dəfə nə vaxt yaradılıb?

- 1970.0
 1982.0
 2005.0
 2000.0
 1979.0

682 694. İqtisadiyyatın innovasiya yönümlü olması nə ilə xarakterizə olunur?

- İqtisadi sərbəstlik səviyyəsi
 İnnovasiyalı təklifin çox olması
 Hamısı
 Yeni bazarların yaradılması
 Təhsil və elmin yüksək inkişaf səviyyəsi

683 693. Milli innovasiya sisteminin əsas məqsədi nədir?

- yeniliklərin tətbiqi üçün şərait yaratmaq
 investisiya layihələrinə təsir edən amillərlə əlaqəli riskləri azaltmaq
 makro səviyyədə əlverişli investisiya-innovasiya iqliminin formalaşması
 elmtutumlu sahələrin inkişafı hesabına dayanaqlı iqtisadi artımı təmin edən, əhalinin həyat səviyyəsini yüksəldən sahələr sistemini yaradılması

- əlverişli investisiya mühitinin formalaşması

684 692. Adı çəkilənlərdən hansı Milli innovasiya sisteminə daxildir?

- elmi-tədqiqat institutları və təcrübə-konstruktor büroları.
 dövlət və qeyri-dövlət qurumları
 dövlət qurumları
 qeyri dövlət qurumları
 beynəlxalq təşkilatlar

685 691. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- beynəlxalq əməkdaşlıq
 ümummilli elmi prioritetlər sisteminin formalaşdırılması
 davamlı iqtisadi inkişafın təmini
 elmi-texniki proqnozlaşdırma
 iqtisadiyyatda, infrastrukturda tədqiqat və işləmələri təmin edən innovasiya mühitinin formalaşdırılması

686 690. Cəmiyyətin strateji məqsədlərinə nail olması üçün ölkənin elmi-texniki potensialının formalaşmasına və inkişafına istiqamətləndirilmiş prinsip və metodların məcmusu:

- firmanın innovasiya siyasətidir
 dövlətin elmi-texniki siyasətidir
 dövlətin investisiya siyasətidir
 dövlətin innovasiya siyasətidir
 müəssisənin innovasiya strategiyasıdır

687 689. Dövlət müəssisələrin innovasiya fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün hansı alətlərdən istifadə edə bilər:

- iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması, fundamental tədqiqatların maliyyələşdirilməsi, sürətləndirilmiş amortizasiya siyasəti
 müəssisələrə güzəştli uzun müddətli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri (investisiya vergi krediti), patent və müəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı
 müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, müəssisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, innovasiya fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması
 vergi güzəştləri, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, müəssisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, proqnozlaşdırma, fundamental tədqiqatların maliyyələşdirilməsi, sürətləndirilmiş amortizasiya siyasəti
 rəqabətin inkişafı, hüquqi bazanın yaradılması, patent və müəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması

688 688. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi
 ETT-nin templəri və səmərəliliyi nöqtəyi-nəzərdən zəruri rəqabət səviyyəsinin saxlanılması
 iqtisadiyyatda innovasiya mühitini, tədqiqat və işləmələri təmin edən infrastrukturun formalaşması
 elmi-texniki informasiya, standartlaşdırma, statistika xidmətlərinin yaradılması
 istehsal sahələrində elmi nailiyyətlərin tətbiqi və səmərəli istifadəsi üçün şəraitin yaradılması

689 687. Dövlətin elmi-texniki siyasəti nədir?

- ölkənin və ayrı-ayrı sferalarının iqtisadiyyatına kapital qoyuluşlarının zəruri səviyyə və quruluşunun təmin edilməsi üzrə bir-birilə qarşılıqlı bağlı olan məqsəd və tədbirlər kompleksi, təkrar istehsalın bütün əsas agentlərinin investisiya aktivliyinin yüksəldilməsi üzrə tədbirlər kompleksi
 ən yeni texnologiyaların, yeniliklərin, istehsal-iqtisadi və sosial – təşkilati potensialının yaradılması, tətbiqi, inkişaf etdirilməsidir

- müəssisənin müxtəlif yeniliklərin işlənilib hazırlanmasına və istifadəsinə ayrılmış maliyyə vəsaitlərinin investisiyalaşdırılması üzrə tədbirlərin məcmuu
- innovasiya fəaliyyətini aktivləşdirilməsinə, onun effektivliyinin yüksəldilməsinə və nəticələrinin genişləndirilməsinə, ölkənin sürətli sosial-iqtisadi inkişafına və cəmiyyətin tələbatının daha dolğun təmin edilməsi məqsədi ilə resurslardan geniş istifadə edilməsinə istiqamətləndirilmiş tədbirlərin məcmusu
- cəmiyyətin strateji məqsədlərinə nail olması üçün ölkənin elmi-texniki potensialının formalaşmasına və inkişafına istiqamətləndirilmiş prinsip və metodların məcmusu

690 686. Sadalananlardan hansı dövlət elmi-texniki siyasətinin realizasiya alətinə aiddir?

- vergi və amortizasiya qanunvericiliyinin liberallaşdırılması, sosial infrastrukturunun yaradılması, vergi və kredit imtiyazları
- makroiqtisadi, mikroiqtisadi, institusional
- ETTKSİ –in maliyyələşdirilməsi, orta və ali təhsilin sisteminin maliyyələşdirilməsi və təkmilləşdirilməsi, bir sıra təşkili-institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi
- inzibati idarəetmə və proqram məqsədli
- dövlət investisiya proqramları, dövlət investisiyalarının birbaşa idarə edilməsi, dotasiya, subsidiya formasında maliyyə pul yardımının verilməsi

691 685. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- dövlət elmi tədqiqatlarında prioritet (öncül) istiqamətlərin müəyyənəşdirilməsi; dövlət resurslarının elmi tədqiqatların müxtəlif istiqamətləri arasında bölüşdürülməsi; dövlət elmi mərkəzlərində tədqiqatların yerinə yetirilməsi;
- ölkədə yoxsulluğun azaldılması və davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi, regionların sosial-iqtisadi inkişafı.
- elmi-texniki inkişafın proqnozlaşdırılması: ümummilli elmi prioritetlər sisteminin formalaşdırılması, ETT-nin mümkün mənfi nəticələrinin qiymətləndirilməsi, informasiya-kommunikasiya texnologiyaların inkişaf perspektivləri;
- iqtisadiyyatda innovasiya mühitini, tədqiqat və işləmələri təmin edən infrastrukturun formalaşdırılması: elmi-texniki informasiya, standartlaşdırma, statistika xidmətlərinin yaradılması; xarici təcrübənin öyrənilməsi və beynəlxalq əməkdaşlıq;
- özəl bölmədə elmi tədqiqatların və onların nəticələrinin tətbiqinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması, ETT-nin templəri və səmərəliliyi nöqteyi-nəzərindən zəruri rəqabət səviyyəsinin saxlanılması;

692 684. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- beynəlxalq əməkdaşlıq
- regionların iqtisadi inkişafı
- ETT-nin mümkün mənfi nəticələrinin qiymətləndirilməsi
- informasiya texnologiyalarının inkişaf perspektivləri
- kommunikasiya texnologiyalarının inkişaf perspektivləri

693 683. Elmi-texniki siyasətin son məqsədinə nə aiddir?

- innovasiya siyasətinin hüquqi bazasının möhkəmləndirilməsi
- ölkənin iqtisadi yüksəlişini dünya bazarında rəqabət qabiliyyətinin təmin edilməsi
- milli elmin dövlət tərəfindən dəstəklənməsi
- elmin ümummilli əhəmiyyət daşıyan öncül istiqamətlərinin inkişafının stimullaşdırılması
- istehsal sferasında elmi nailiyyətlərin tətbiq edilməsi və səmərəli istifadəsi üçün mühitin təmin edilməsi

694 682. Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki siyasətin məqsədlərinə aiddir?

- elmi tədqiqatların inkişafına yardım etmək, innovasiya fəaliyyətini hüquqi bazasının yaradılması, innovasiya fəaliyyətinin kadrlarla təmin edilməsi
- milli elmin dövlət tərəfindən dəstəklənməsi, onun ümummilli əhəmiyyət daşıyan üstün istiqamətlərinin inkişafının stimullaşdırılması, istehsal sferasında elmi nailiyyətlərin tətbiq edilməsi və səmərəli istifadəsi üçün mühitin təmin edilməsi
- ETTDK –in maliyyələşdirilməsi, orta və ali təhsilin sisteminin maliyyələşdirilməsi və təkmilləşdirilməsi, bir sıra təşkili-institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi
- birbaşa dotasiya maliyyələşdirilməsi, dövlətin məqsədli proqramları vasitəsi ilə innovasiyalara, yeniliklərə maliyyə dəstəyi, kontrakt maliyyələşmə
- dövlət investisiya proqramları, dövlət investisiyalarının birbaşa idarə edilməsi, dotasiya, subsidiya formasında maliyyə pul yardımının verilməsi

695 681. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- xarici təcrübənin öyrənilməsi
- regionların sosial inkişafı
- ümummilli elmi prioritetlər sisteminin formalaşması
- beynəlxalq əməkdaşlıq
- elmi texniki proqnozlaşdırma

696 680. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- dövlət resurslarının elmi tədqiqatların müxtəlif istiqamətləri arasında bölüşdürülməsi
- dövlət elmi-tədqiqatlarında öncül istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsi
- dövlət elmi mərkəzlərində tədqiqatların yerinə yetirilməsi
- ölkədə yoxsulluğun azaldılması
- özəl bölmələrdə elmi tədqiqatların və onların nəticələrinin tətbiqinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması

697 679. Hansı ölkələrdə vətəndaş ETTDK-in dövlət maliyyələşdirilməsi üstündür?

- Çin və Türkiyə
- Yaponiya və Almaniya
- ABŞ və Böyük Britaniya
- Rusiya və İran
- Fransa və İtaliya

698 678. Hərbi-kosmik proqramların dövlət maliyyələşdirilməsi hansı ölkələrdə daha üstündür?

- Çin və Türkiyə
- Fransa və İtaliya
- ABŞ və Böyük Britaniya
- Yaponiya və Almaniya
- Rusiya və İran

699 677. Dövlət elmi-texniki siyasətinin formalarına nə aid deyil?

- yüksək seleksiyalı və əhatəedici
- iqtisadi və texnoloji innovasiya
- aktiv, mülayim və passiv
- təmkinli və bazar proseslərinə geniş imkan verən
- proteksionist və xarici elm və texnika üçün son həddə qədər açıq

700 676. Elmi-texniki siyasətin məqsədlərinə nə aiddir?

- innovasiya siyasətinin hüquqi bazasının yaradılması
- innovasiya prosesləri sahəsində beynəlxalq əlaqələrin tənzimlənməsi
- dövlət investisiyalarının birbaşa idarə edilməsi
- innovasiya fəaliyyətinin kadrlarla təmin edilməsi
- milli elmin dövlət tərəfindən dəstəklənməsi